

מַאֲיר בָּרְעָם
עֲלִילָה בְּכֶפֶר

עלילה בפרק

מairy ברעם

תבונה — מכון ספרותי חרדי

©

**ALL RIGHTS RESERVED
BY TVUNO**

©
כל הזכויות שמורות
”تبונה“
מכון ספרותי חרדי
טל. 03-5705097

לחחות: ”פרנק“ ירושלים

התוכן

7	פרק א
16	פרק ב
23	פרק ג
31	פרק ד
38	פרק ה
46	פרק ו
53	פרק ז
57	פרק ח
62	פרק ט
68	פרק י
73	פרק יא
77	פרק יב
83	פרק יג
92	פרק יד
98	פרק טו
104	פרק טז
109	פרק יז
113	פרק יח
119	פרק יט
128	פרק כ
135	פרק כא
139	פרק כב
144	פרק כג
148	פרק כד
154	פרק כה
160	אחרית דבר

ספרי מאיר ברעם

סידרת עלילות על רקע מאורעות העבר

מלחמת החשמוןאים	אבן המזבח
המרד ברומיים והchorben	עיר מלוכה
הפרנס מ <u>קוֹלוֹנִיה</u>	תקופת מסעי הצלב
השליחות הגורלית	תקופת בעלי התוספות
האוצֵר הספרדי	תקופת רדיפות האינקיזיציה

סידרת "שעון הקסמים"

על חשיבות ניצול הזמן	שעון הקסמים
על חשיבות הזירות משקר	מבצע אלול
על החובה לדון לבסוף זכות	עלילה בכפר

פרק א

גוזרת הגראוש

הנ' פלמים קלחי מפיו של רבי מוניש בשטף, ולבו התרונן. התלהבותו הגיעה לשיאה. אולי בಗלל הסוגיה העמיקה שפתחה לפניו את שעריה, ואולי בשל שמונה זוגות העינים שהביטו בו בדרכות ועקבו אחר דבריו. הרי זו הרגשה נפלאה, לחדר לעמיקה של סוגיה בפני כפה קשובה! הוא חש עצמו קברנייט מנשה המנות את ספינתו לבטה בלב ים רוגש, בין משברי גלים ונחשולים עזים, כשהוא בזו לרוחות ולזרמים המסבינים. ואכן, רבי מוניש הוביל את הסוגיה ביד אמונה כשהוא מישב קשיות ומישר הדורים, מסביר סברות ומחלק חלוקים, וידעו חותרת באoir במרץ ומדגישה את דבריו בהנף אכבע וזקירתה בהן. אח, הרי זה מעין עולם הבא, פשת גן עדן! סוגיה מאירה ושמחה ושמונה תלמידים מלאי קשב, וציוון צפרים עונה לקולו וניחוח אכיב ממלא את החדר. זה היה יכול להיות ממשם, לו לא –

לו לא הודיעה לו ינטל אשתו מבעוד ערב שהיא עומדת לסיים את נקיון הפסח במטבח ולפלש לחדר המגורים. הרי לך בעיה, חשב רבי מוניש בעגמה והגניב מבט מהרחר בעד החלון הפתוח. השמש רצדה בין העננים כשהיא מתחפה ונגלית חליפות, כאלו הסה לפשט מעלה את אדרת החורף העבה. מזג האoir אייננו יאכיב, הרחר רבי מוניש, והיכן ילמד עם תלמידיו? מילא, דיה

לצָרָה בְשֻׁעַתָּה. קולות הקרצוף העולים מן המטבח מוכחים כי עוד רפה שם הָעֲבֹדָה.

"אָה... רַבִּי... הָוָמֵן שְׂהָדָבִים אֵינָם מַתִּישָׁבִים עִם מַסְקָנָתָה גָּמָרָא בָּדָף ח'!"

הָקָול הָאֶלְול שְׁהָפִיעַ אֶת רַבִּי מַוְנִישׁ מַהְרָהָרוּ הִיה קָולוֹ שֶׁל לִיבְלה. שׁוֹב לִיבְלה, נָעַר זֶה אַינְנוּ מְגִיחַ אָבִן בְּלֹטִי הַפּוֹכוֹ בְּטוֹגִיה ! מְעַנְּין בַּיּוֹצֵא הַצְלִיחַ לְקָלָעַ לְשָׁאַלְתוֹ שֶׁל בָּעֵל "מְשָׁנָה לְפָלָךְ" !

"אָכָן, כֵּד נְرָאִים פְּנֵי הַדָּבָרִים", הַסְּכִים הַמְּלַמֵּד, "אָכָל אֶם תַּעֲמִיק לְחַשֵּׁב תִּמְצָא שָׁאַן זוֹ קָשִׁיהַ" –

גְּבוֹתָיו שֶׁל לִיבְלה הַתְּרוּמָמוֹ וְהָוָא פָּסֵס אֶת שְׁפָטוֹ הַתְּחִתּוֹנָה בְּעַצְבָּנוֹת. הַמֶּמֶּחָקְטָן עוֹבֵד בְּקַדְחָנוֹת, הַרְהָר רַבִּי מַוְנִישׁ בְּאַהֲבָה. לִיבְלה זֶה נְחַשֵּׁב בְּעַנְּיוֹ כַּחֲצִלָּתוֹ הָאִישִׁית, הַצְלִיחַ כְּבִירָה ! הָוָא קִבְּלָה לִידֵי עִיר פֿרָא, סִיחַ שָׁוֹבָבָ, שָׁכֵל הַמְחַנְּכִים בְּעִירָה נְוָאָשָׁוּ מְפָנוֹ לְחַלְילִיטִין. וְהָוָא, רַבִּי מַוְנִישׁ, נְעַנְּהַ לְאַתְּגָר ! הָוָא קִבְּלָה לִידֵי בָּרָק מִשְׁתּוֹלֵל וְהַפֵּק אָתוֹ לְכֹכֶב זֹהָר. וְזֶה הִיה קָשָׁה, כֹּה קָשָׁה ! וְהָרִי הָוָא עַמְּדָה כָּבָר לְהַחְפֵּר מַתְּפִקְידָוּ וְלְהַזּוֹדָה בְּכַשְׁלוֹנוֹ – וְאוֹזָן בָּא הַמְּהַפֵּה הַפְּתָאָומִי : פְּגִישָׁה חַטוֹפָה עִם הַצְדִּיק הַפָּלָאי, וּמִאָז אֵין זֶה אָתוֹ יָלֵד ! תָּרִי זֶה הַוְּכָחָה נְצָחָת שָׁאַן לְהַתִּיאָש : הַכָּחוֹת הַרְבִּים שְׁהָשִׁקְיָע בְּגַעַר נְשָׁאוֹ סּוֹף סּוֹף פֿרִי, וְהָרִיָּה רַשְׁאי בְּהַחְלָט לְהַתְּגָאֹת בּוֹ !

"כֵּן, רַבִּי, מִצְאָתִי", לִיבְלה נָטַר מַמְּקוֹמוֹ וַעֲנִינוֹ זָרָחָג. "הָרִי זֶה פָּה פְּשָׁוט !" וּמִיד הַתְּחִיל לְשַׁטְּחַ אֶת תְּרוֹצָו הַגָּאוֹנִי שֶׁל בָּעֵל "מְשָׁנָה לְפָלָךְ" ! הַמְּלַמֵּד הַגְּרָגָש בְּקַשׁ לִקְוּם מַמְּקוֹמוֹ וְלַחֲבֵק אֶת הַגַּעַר, אָכָל עַנְּיוֹ קָלָטִי דָּבָר מָה שָׁסְמָרוֹ לִמְקוֹמוֹ –

שְׁמוֹנָת הַרְאָשִׁים שְׁלַפְּנִינוּ נִזְדְּקָרוּ בְּבֵית אַחֲת, שְׁמוֹנָה פִּוּתָנִים נִפְעָרוּ בְּתִדְהָמָה, וּשְׁמוֹנָה זֹוגות עִינִים נִלְטָשָׁוּ, וּמְבָטָם חָלָף עַל פְּנֵינוּ

והתמקד מאהורי כתפיו. חושיו המחרדים של רבי מוניש ועשרות שנות נסינו הורו לו להפנות את ראשו את לאחור, בקר ריהם ובמтиינות. אז החסיר לבו פגימה ועיניו חשו –

בפתח החדר נצבה ינטל קוממיות, וסקירה את החדר בגאון!

אשר יגרתי בא, הרהר קדונית.

"בן!" הכריז אשתו, "סימתי לנכות את המטבח ולהכשו
לפסח!"

"בסיימון טוב ובמזל טוב!" ענה בעלה, אבל חיוכו נראה מאלץ
קמעה, "בן נזכה לשנה הבאה!"

"אמן! ועכשו עלי לנכות את החדר!" הצהירה, ופסעה פנימה.

"אבל, ינטל... אנחנו באמצע..." רעד קולו של רבי מוניש.

"ומה, גם אני באמצע!" ענתה תשובה נצחת.

"עוד מעט הפסקת הצהרים..." העז להזכיר.

"ומה", התריסה ינטל, "והפסח ימחה? אדרבה, אמר אתה!
امي, עליה השלום..."

"בן", מלמל רבי מוניש בשפל קול, "היא התחילה את הנסיבות
הפסח בט'ו בשבט, וסתמך..."

"עליה השלום, התחילה בעשרה בטבת!" השלימה בקול
תרועה.

צוארו של רבי מוניש שקע בתוך כתפיו. היטב ידע שאם סכתה התחילה בהנסיבות הפסח בחנכה, מבלי לדבר על סבת סבתה המנוחה שהיתה מחרצת בכתפי הכנסת במוצאי שמחת תורה ואוספת את ההושענות החברות כדי להציגן לשראפת החמן.

לא היה אפוא כל טעם בוכותה, מאחר שיגטל יצא לכאן בראש גודוד סבתותיה כשהיא חドורה ברוח לחימה עזה. המטהطا שביבה דמה לחניתה, הסגר של מתנינה לשريון אבירים, וקולה הנחוש – לתרועת מלחה !

"כֵן", לחש רבי מוניש בהשלמה, "קחו את הגמרות ובואו עמי אל המטבח".

"אל המטבח ! ספקה יגטל פנים והמטהطا צנה ארץ מהעלף,
למטבח ? בערב פסח ? מוניה, מוניה, מה קרה לך ? !"

רבי מוניש מצמצ בעיניו ושאל בקפלת הדין: "ולאן, יגטל,
לאן נלך ? וחרי זה בטול תורה..."

"חלילה לי מלבטל אתכם אפלו רגע קט", הטרכהה האשה
וଘננה להרים את המטהطا, "צאו אל הגנה ומהמשיכו בלםודכם.
והרי אף התורה נתנה בדבר, הלא כן ?"

אכן כן, הרהר רבי מוניש קדונית, ואחרי גירוש מהיר: "כפי
גרשו ממצרים, ולא יכלו להתחממה".

"ובכן, למה אתם מחייבים ?" קטע קולה את הרהוריו.

"כלום איינך רואה ?" השיב בעלה והצביע לעבר החלון –

ואכן, המשמש האביבית הסתירה את פניה מההורי מסך העננים
קדי שלא לראות את המלמד האהוב בהשפלתו, והעננים הבינו
צערם בדמות גדלות: גשםatri החל לנזוף בטפות קבועות.

"אווי ני איז מיר", ספקה האשה פנים והמטהطا הנדרם קרס
בריפויו. "גשם יורדים, והכביסה שלי בחוץ !"

אמרה – ונעלמה.

"ישועת ה' בהרף עין", מלאמל רבי מוניש ולטש עיניהם בפתח

הפני, כי הרים מלך ישראל המשקיף מעל חומת שומרון על מלחנה
ארם הגטוש... הוא הסתובב בכיסאו והישיר מבט לשמונה זוגות
העינים המחיכות.

והchein לא מצא חן בעיניו...
"מה דעתכם, ילדים", שאל לדעתם, "אם עליינו לפנות את
הבדר?"

"מה פתאום! חלילה! לא ולא!" ענתה לו מקהלה פיות.
"ומדוע לא?" תמה.

השאלה הקונטרנית נענתה בבליל קולות. אבריםמי ונחמייה צטטו
מאורים בשבח התורה ולומרה, והזכירו שאין מבלתיים תלמוד
תורה אפלו לצורך בניית בית המקדש. הרשל פחד להצטנן בטפות
הגשם בחוץ, ופסח הזעיר שאבוי משלים שכר למופד כדי ללמד
בחדר, ולא בחצר... הנה כי כן, ארבעה תלמידים צעקו וארכחו,
וארבעה אחרים שתקו. חיים אשר תמיד משך בכתפיו וشكע
בספרו, אחת היא לו אם ילמדו בחדר או בגין, בעלה או במרתף.
נפתלי ומשה אפרים שתקו במכוונה, הם היו מעדיפים את הלמוד
בחצר: הפרפרים הלכנים מרפרפים שם בכנפיהם והזובעים ממש
מחננים שיתפסום בפרק, ומדי פעם חולפת לה עגלת טעונה
וועבר ארכח מזדמן...

הם שתקו, וליבלה שתק אף הוא.

הוא הבחן בפרק שבעיני המלמד וידע שזויה מלכחת מחייבת,
קדמה לפפרק מוסר –

וליבלה לא אהב לפל למילודות...

"אם צורקים, כמובן", אמר רבי מוניש פאשר מקהלה הקולות
שככה, "כלכם צורקים!" והוסיף: "לו הייתי דין והייתם מתיצבים

לפנִי לְדִין מֹרֶה – אַתֶּם מוֹל וָזָגַתִּי – קָשָׁה הִיה לִי לְהַכְּרִיעַ, בְּנִי,
קָשָׁה מָאֵד..."

"מָדוּעַ – "מָחָה נְחַמִּיה, וְהַשְׁתַּתְּקָה בְּפִתְאָוִמיּוֹת כְּאֶשֶּׁר הַבְּחִינָה
בְּאֵשֶׁת הַמְּלַמְּד הַגְּאַבֵּת בְּפַתְחָה, עַרְמָת הַפְּבָסִים בִּידָּה.

"מָדוּעַ, אֲפָה שָׂוָיל", הַמִּשְׁיחָ רַבִּי מַונִּישׁ. "וְהִרְיָה אַתֶּם חֲצֹדְקִים,
אֵין דָּבָר חָשׁוֹב יוֹתֵר מַלְמֹוד תּוֹרָה, יַקְרָה הִיא מִפְנִינִים": חָשׁוֹבָה
הִיא יוֹתֵר מַעֲבוֹדָת הַפְּהָנוֹן הַגָּדוֹל הַנְּכָנֵס בַּיּוֹם הַכְּפּוּרִים לְהַקְטִיר
אֶת הַקְטָרָת לִפְנֵי וּלְפָנִים, בְּקָדֵשׁ הַקָּדְשִׁים!"

"תּוֹסְפוֹת בְּבָא קָמָא ל'ח", מַלְמָל מִשָּׁה חַיִם.

"אָבָל מִנְגָּד הִתְהַגֵּת נַצְבָּת הַרְבָּנִית שְׁלִי, וְשׁוֹטַחַת אֶת טֻעַנוֹתֶיהָ –
הִיא מִכְנִיה לְחָג לְבָדָה, בַּעַשֵּׂר אַצְבָּעוֹתֶיהָ. וְחָג הַפְּסָח חָג קָדוֹש
הָוּא, דִּינֵּיו מְרַבִּים וְחַמְרוֹתֵיו עַצְׂוּמִים. הַחַמֵּץ אָסּוֹר בּוֹ בַּמְשָׁהוּ,
וְהַנְּכָשֵׁל בּוֹ – חַיֵּב בְּרָתָה. וּמִי שָׁנָזַה בְּאָטוֹרוֹ – מְבָטָח לוֹ שֶׁלֹּא
יַחֲטָא בְּלִי הַשָּׁנָה. אֵין זֶה דָּבָר פָּעוֹת..."

וְקָשָׁה לְהָ, קָשָׁה עַד מָאֵד. הִיא אַיִלָּה אֲשָׁה בְּרִיאָה, וְאֶךָ לֹא
צָעִירָה... הַפְּסָח מִתְקָרֶב, וְהַעֲבוֹדָה רְבָה, וְכֵמֶן אֵין..."

לִיְבָלה הַגְּנִיב מַבֵּט לְעַבְרַת הַפְּתָחָה. פִּיהָ שֶׁל יַנְטֵל הַתְּעִוּתָה, וְהִיא
מִחְתָּה דִּמְעָה סֹורָת בְּשָׁרוֹולָה, וּמַהְרָה לְהַעַלְם בְּמַטְבָּח.

"הַפָּה כִּי כֵן, בְּנִי, קָשָׁה לְחַרְץ מְשֻׁפֶּט בְּשַׁפְּלָם צְדִקִּים..."

רַבִּי מַונִּישׁ נָדָם, וְהַתְּלִמְדִים נָבוֹכוֹ. אַצְבָּעוֹתֵיו שֶׁל הַמְּלַמְּד
תוֹפִפוֹ עַל פָּנֵי הַשְּׁלֵחָן, לְאֹתֶן כִּי טָרֵם סִים אֶת דְּבָרָיו: "דִּבְרָתִי
כְּעֵת עַל הַרְבָּנִית, בְּנִי. אָבָל לֹא אֱלִילָה בְּלִבְדֵּן הַתְּכִונָתִי" –

הַגָּה זֶה מָגִיעַ, אָמַר לִיְבָלה בֶּלֶא קוֹל. מַשְׁעָר מַה יֹּאמֶר. אֵין
כְּבָעֵל הַגְּנִיפּוֹן.

"גם האמהות שלכם מוכינות לפסח. מנוקות, וUMBLOWERS. ולפעמים הן מבקשות מכם עזורה, והרי זה גם פבود אם... אבל אתם – עסוקים. נחפצים, טרודים. יש לכם עסקים רביעני ובעל ערך! אתם אוספים עצים להגעלת כלים ולשraphת החמצן, ואפלו ממהרים ללמד ולהכין את הסיום לתענית הבכורים..."

אבל האם חשבתם מה ערך יש לכל עסוקיכם, מול אנחה אחת של אמא! אמא, הקמה מבועוד ליליה, וUMBLOWERS, וואופה, ומכבשת, ומגהצת, ומנקה, ותופרת, ומתקנת – ומכליה את צרכי הפסח וכורעת פחת הנטול הכאב – ואתם איינכם נוקפים אצבע?!

האם חשבתם איזה ערך יש ל'סיום' הננקה בדמיה של אמא? והרי כלכם זוכרים את דברי הנביא: כי תבאוו ליראות פני, מי בקש זאת מידכם רמס חצרי – ידיכם דמים מלאו" –

"הפטרת שבת חזון", מלמל משה חיים מספרו, ונדם.

הՃממה הייתה מחליטה. פני הנערים חזרו ולכט פעם בכבדות כמהה על חטא. לא היה בהם אחד אשר לא נדר לעצמו לעוזר לאמו עד בלוט כחותו!

"ובכן, זהו זה", נאנח רבי מוניש וסגר את הגمراה הגדולה, "שעת הפסקת האזהרים הגיעה ואתם הולכים לביתכם. לאכל, ולעוזר להורייכם... אחר האזהרים נשוב ונפגש, אף היכן נלמד? –

אם לא ירדו גשםים, נלמד בছדר. אך אם ירדו גשםים? –

ואם ירדו מחר, ומהרתיים?..." המלמד היה מטרד בעיליל.

כל המבטאים הפנו אל ליבלה, והוא האדים בחרמיצה של פסח. ולא בכו: אשתקד למדיו לפניו הפסח בבית המדרש היישן, אבל עקב תעלול של ליבלה גרשו ממש בחרפה, והגבאי הבטיח כי לא ירשו לשוב לשם עוד...

"ובכן", גם גם ליבלה הנבוה, "יש לי רעיון, אבל עלי להונען בהורי"...

"ואולי תונען גם בגצל?" צהיל הרשל.
גציל הוא אחיו הקטן של ליבלה, ידו בפה ואש להבה, ופה
לו – פלפלת חריפה!

הנערדים קמו ממקוםם ב孔יות צחוק והמלחה, ורבי מוניש עקב
אחריהם במבט אזהב. הם עזבו את החדר פשיהם מקיפים את
LIBLA ומנסים להוציאו מפיו את סודו.

ינטלו נכנסה לחדר, כשבידה המטאatta הענק ובעניינה מבט רך:
"לא ידעתי שאתה מעריך כך את עבודתך", אמרה.

"אזהו", המהם רבי מוניש והבליע חיקוק בזקנו.
"נאמר נא, מוניה", גחנה במתיקת סוד, "מהו רעיון של
LIBLA?"

"הלוואי יידעתי", השיב, "אבל אני סומך עליו..."

פרק ב

רעיוןנו של ליבלה

ליבלה הגיעו לבתו בעצומה של אוריית האחים, והופעתו גברה כל תגבות.

אבא אמר: "בשנוכנסים אומרים שלום".

ואמא אמרה: "זהירים טובים, סגר אחיד את הדלת וטל ידים לפועדה".

ואלו גziel קרע לעברו בשובבות: "יונט ערכה לכם האגה בהלבתה, הא?"

כלם התבוננו בליבלה ובגziel חליפות, וליבלה משך בכתפיו: "היא פשוט בקש להפנות את החדר, היא הרי חיבת לניקות לפסח!"

"והיא צודקת", התערכה אמא, "היא באמת צודקת! חג הפסח מהקרב והעבودה כה הרבה, הזמן דוחק ואיש אין מושיט יד לעזירה! אני עליה השלום" –

"התחליה את העבודות בט"ו בשבט", החלים אבא. "ואיזה תלמידו?"

"אנחני עברנו למד באסם", הכריז זישא, ופיו מלא אבל.

"וְאַנַּחֲנוּ הִתְחַלֵּנוּ לְלִמּוֹד בַּבָּיִת הַמְּדֻרֶשׁ הַיּוֹשֵׁן", אמר גציל. "אבל להם לא ירושו למד בו, אני שאלתי את הגבאי, והוא אמר – אבא הצדקה בכסאו ונתנו בגציל מפט מקפיא. בדקמה שהשתרעה בחדר נשמעה היטב לחישתו של אבא –

"אתה – שאלת – את – הגבאי?!"

גציל השפיל את עיניו לקערתו והצטדק בפני גרגרי הדמן:
"כן... אני דאגתי לליבלה וחפשתי להם מקום..."
"דאגת – לליבלה – וחפשת – להם – מקום?!"
"כן! הרי אשתקד הם למדו בעזרת הנשים, נגשתי אפילו
הגבאי ושאלתי אותו אם הוא שכח כבר את העכבר" –
"את העכבר", פקן זושא.

"את העכבר", עמד גציל על שלו.

"שכח – את – העכבר", חזר אחורי אבא כהה.

"כן", התלהב גציל, "רציתי להסבירו שלו, אבל הגבאי טען
שהיה מוכן לשפח עכבר פשוט, אבל ליצר עכבר מפסות אריג
ולגנות אותו בין ספרי הלומדים בעזרת חות שחור" –

"גציל!" קרא אבא.

גציל הזרעוז והכפיה נפלת מידו, ופרצופו התקשם ברגרי דמן
וطفות חלב. פיו נפער בתדרמה ועיניו עפערו בתם לב.

"גציל", אמר אבא לאטו. "הפעשה בעכבר ארע בשנה שעברה.
ומאז הפק ליבלה לנער אחר, הלוואי שתליך בעקבותיו... מי –
בקש – מפק – להזפיר – לגבאי – את – העכבר?!"

"אני רק רציתי לעזר", רטטו שפתיו של גציל וזרזיף דמעות

גָּלַשׁ בֵּין פְּהוֹתִי הַדָּחֶן שַׁעַל לְחֵיו וְהַתְּמַזֵּג בָּרְסִיסִי הַחֲלֵב – "בְּכָל מָה שָׁאַעַשָּׂה יִמְצָאוּ דָּפִי, תִּמְדֵּיד יַאֲשִׁימָיו וַיַּתְּלֹונָנוּ! אַנְּיָה הַקָּרְבָּן, הַשְׁעִיר לְעַזְזָל, תִּמְדֵּיד גַּצִּיל וְגַצִּיל" –

"רְצִיחַת – רָק – לְעֹזָר..." הַמְּהֻם אֲבָא. "רְצִיחַת לְעֹזָר, וְלֹא הַצְּלָחָת... נִיחָא, וְכַעַת אֵין לְהָם הַיקָּן לְלִמְדָד. אַינְגַּי מְאַשִּׁים אִישׁ, אֲבָל דּוֹמָנִי שְׁעַלְינוּ לְמַצָּא עֲבוּרָם מָקוֹם!"

"הַיקָּן?" קָרָא זֹשָׁא, "בְּבֵית הַמְּדֻרְשׁ הַחֲדָשׁ הַשְּׁפָנָנוּ בָּכֶר שְׁנִי 'חֲדָרִים' וּבְקָלוֹןִי הַחֲסִידִי מַתְּפָלְלִים עַד חִזּוֹת..."

"יִשׁ לֵי רְעִיּוֹן!" קָרָא גַּצִּיל, וְעַנְיוֹן שְׁטוֹפּוֹת הַדְּמָעוֹת אָרוֹג. כַּשְׁמַשׁ, הַמְּפָצִיעָה אַחֲרֵי הַגְּשָׁם.

"שְׁבַעַנוּ אֶת רְעִיּוֹתִיךְ", אָמַר אֲבָא בְּקָרְיוֹוֹת. "קָוָם, וַיַּחַזֵּן אֶת פְּנֵיךְ!"

גַּצִּיל חָשַׁק אֶת שְׁפָטָיו וְקָם בְּגָאוֹן מִן הַשְּׁלָחָן. הָיָה לוּ רְעִיּוֹן בְּבֵיר – אֲבָל עַכְשָׁוּ הוּא לֹא יִשְׁתַּחַווּ אֶתְהָוָה בְּשָׁוָם מְחִיר, בַּعַד כֵּל הַזָּן שְׁבָעוֹלָם! אָוְלִי, אָוְלִי תִּמְוִיתָה שְׁנִי כְּפָטוֹרִים...

הָיָה רְצָחָה לְהַצִּיעָה לְלִמְדָד בְּעַלְיַת הַגָּג הַגְּמֻוֹכָה, וְאֶפְעַד תְּכִנִּית מִפְּרַטָּה לְלִמְדָד תֹּזֵךְ שְׁכִיבָה. אֲבָל אִם הָעוֹלָם אִינוּ מִפְּרִיר בְּנָחִיצָות רְעִיּוֹתִיךְ –

ニיחא, ינשה העולם להסתדר בלעדיו, ונראה אלו פנים יהיה לו!

הַשְׁתִּיקָה הַמְּדַכְּכָת שְׁבָה לְשָׂרוֹ, וְלִיבָּלה חַשְׁבִּי הַגְּיַעַת שְׁעַתָּן. נִשְׁמָ עַמְקָות וְנִבְרָה בְּצַלְחָתוֹ.

"חַשְׁבָּתִי... אָוְלִי... דָּוְדָה רִיזָּל", מַלְמֵל לִיבָּלה כְּמַמְתִּיק סָוד עִם הָאֲטָרוֹוֹת.

זהו. הוא השליק את הפשאה, ועכשו המטען להזואומיתה.
"רייזל..." לחשה אבא, ועיניו ארוו. ריזל הייתה אחותה מן
הכפר.

"רייזל", אמר אבא ומצחו נחרש קמטים. הידיעות שהגיעו מן
הכפר היו מראיות...

"אֲמָלָה!" התחלחל זושא מן הרעיון, "הרי יש שם שדים
ורוחות!"

"אָח!" מלמל גziel בערפה, ועיניו ברקו. "יש שם שדים
ורוחות!" –

"הס!" קרא אבא, ותלה באמא עיניים שוואות.
ובכן, למה לא, נגעתה אמא, ותני הם באים אלינו לחג
את הפסח. אין היא מכינה את החג בביתה. בית לה – רחוב
ירדים, ומشك גדול... היא תשמח עד מאד!"

"אם אני מצטרף לנסיעה!" נתר גziel ממקומו.
"שב!" הצליף בו קולו של אבא, "לייבלה עדין אינו נוסע!..."
כלם הביטו בו בצפיה, והקמטים שבמצחו העמיקו: "כלכם
יודעים את השמועות המתחלכות אודות העיר הסובב את הכפר..."
"וואו", התרצרן גziel, "مزיקים משתוללים בו, קולות אימהים
נסועים מתוכו. יא, איזה מתח!"

"היתה שמח לבלה בו איזה לילה", חיך אבא, ועיניו של גziel
ברקו במקום תושבה.

"אבל דוד קלמן אמר שאלו חבלים..." אמר זושא בקול רועד.

"דוד קלמן חיב לומר זאת, שהרי יש להם בית הארץ. אבל עבדה היא, ששירות נעלמו במפתייע והולכי דרכיהם נקרוו לגוזרים. עבדה היא, שאיש אין מעז להציג את פַּף רגלו בעיר עם רדת החשכה" –

"הלילה הוא זמן שליטה השדים!" מלמל ליבלה בחרדה.

"ועבדה היא", סים האב את דבריו, "שמזה שנთים ימים שום בית הארץ של הדוד. בחמש שעה הגיע זמנו לשלם לפראיין דמי שכירות לשלוש שנים, ולא היה לו פרוטה לפראטה..."

"לשם מה בקר כאן לפני כמה שבועות?" קרא גziel בהבנה.
עוד תעלומה הבהרה.

"כן", אשר האב בפוזר דעתו, שוכן לומר לגziel שאין זה עסוקו. הוא לא ספר שנתקן לגיסו את כל חסכנותיו ואך לו עבورو כספים – ועודין לא הגיע לחצית הסכום הנדרש...

"ומה יהיה עליהם?" קונן ליבלה. והרי הפריין רשאי להשליך את דודו לבור הצלא. ולנשל את המפחחה מטקה...

"נו, אם דודה ריזל לא הופיעה כאן עם פלי ביתה, אותן שקיבלו ארפה נוספת" ... בונדי משומם הפסאים שהלויה להם...

"ambilנים אתם אפוא מדוע אני שיש להרשות לolibla להביא את כתחו אל הכפר", סים אבא. "סבירני שאין להם מצב ווית לקבלת אורחים"...

elibla שמע, ולבו צנחה. הפקודה נגזה.

"وانני סבורה", ענתה האם ברגש, "שלא היה עוד שעה שהם היו זוקקים לאורחים בשעה זו, כשבית הארץ שם ומצב הרוח קודר... פתח של ילדים עליזים תשפיכם מהם את כל דאגתם!"

התקונה בלב ליבלה שבה ונגועה. אך ידע: טרם נאמרה המלה **המשךנה**.

"בדברייך", חיכה קאב בפסקנות, "כמאמר חז"ל: **צרות אחרונות משפחות את הראשונות...**

"בטח!" קרא גצל. "אם אctrף אליהם, אני מבטיח לעשות פיאלו **תעלולים שהם יאבדו את ראשם!**"

"אתה תשאар במקומך ותשאיר את ראשם במקומו, ואת ראשך **שלך תשים במשנה**", נזף בו האב, זומזם לעצמו חרש.

ההכרעה ניתנה קשה. הנסיבות גאתה. הקטנים במצח האב העמיקו. צמצם עיניו, והבית בליבלה: "הם... אטם חיבים למצא מקום **לפוזים...**"

"כן", השיב ליבלה בלהיותה.

"זאנו נושאים באחריות לך... קאב חייב ללמד את בנו **תורה...**"

elibla שתק. המתין בדרכות.

"זאת רוזה לנסע אל הכהן..."

"מאד מאד!"

הזומנים שב והתחדש, והאב נשא עינים מהרהורות אל האם: "דומני שליבלה למד במרץ רב בחרף זה, נסעה זו מגיעה לו..."

"זה שדים?!?" התחלחל זושא.

"הם נסעים למד תורה", הזפיר האב, "ושלוחי מצוה איןם **גוזים...**"

وعיני ליבלה זהרו.

עbara עליו שעיה קשה, גדושת מתח, אבל היה כןאי! –
הוא ישב אל ה"חדר", ובשורה בפיו!

פרק ג

היש שדים בעיר?

ל' יבלה פטע אל ה"חרר" בלבד מתרונן, והיקום כולו שמח עמו: .. הושמש זרחה והצפרים ציצו, פרפרים רחפו בchan ורומ אביבית טפחה על פניהם. הסנווניות חגו מעל וקולן זמר: אל הכהר, אל הכהר...

כמה ישמחו חבריו בהודע להם הדבר! הרי זה מה בלתי אפשרי, כמעט לא יאמין! הרי זו מוגנת פסח נהדרת, הפתעת אפיקומן... רגלו בקש ליצאת במחול, אך לא – חבל על כל רגע, עליו לרוין ולספר לחבריו!

ובעצם, אל נא בחפה, לא בכל יום מזדמנת ידיעה מה מרעישה. פצחה שכזו אין להשליך כל אחר יד, יש לתכנן היבט את האירוע! הוא לא ירוי כאחוז תזזית וינפנף בידיו בהתרגשות, מושם לחבריו ינחשו שקרנה דבר מה מרעייש ובכך תתבזבזו מהഴית הפתעה. לא! הוא יפסע לו סתם כה, לחתמו, אבלו מאומה לא ארע, והם ילטשו בו עינויים ויתפרק עמו מסקנות, ירצו לשמע מה היה רעיוןו והאם מצא אותה מקום. ואו – טראח – נסעים אל הכהר!
בום, איזו ההתרגשות...

ואולי חבריו טרם התאספו ב"חרר"? איזו אכזבה ינחל אם

יגיע לחרצ'ר השוממת וימתין לחבריו שיגיעו אחד אחר. פרצוף נאה יהיה לו...

לא, אסור לו להסתכן! הוא האט את עצרו והתחילה להזדחל לאטו, כדי לאפשר לחבריו להקדיםו ולמתוח קצת את עצביהם... והגה ביתו של רבי מוניש בקצה הרחוב. ליבלה הגניב לשם מבט, וראה זה פלא: הרחוק ריק, והחרצ'ר אף היא שוממת. איש לא צובא על הגדר ואיש לא פורץ בתרויות צפיה –

והרי לא יתכן שהם הגיעו, לא יתכן שאיש מהם לא בא! הוא, הם החליטו להתל בו, הם מסתתרים מפניו. הם חפצים לראותו במכוון, נאכ' גאלם באמאע הדורך ומביט בתהיה לאזרדים. אך לא, הוא לא יגרם להם את הענג זהה, הוא לא יגיח להם ללווג לו!

הוא פסע נכחו ולא הסב את ראשו. לבו פעם במלחירות ותחווה מזורה דגגה בגוף, הוא חש בהמון עינים הנעוצות בו מכל פנה וחיקוק הלוועג מכל קרע זווית.

היתה זו הרגשה נוראה...

ואולי... אולי מצאו כבר מקום למועדים חדש?

בונדי! שהרי לויל בן היה רואה לפחות את חיים אשר הפתחميد. חיים אשר לא יפן יד למשחק מחבאים טפשי...

אכן, זהו זה: הם החלו ללמד במקום אחר, ושוב אינם זקנים לפה המרקח השוכן בלב יער מטיל אימה.

כל תכניתו התנדפה! זהה קרה כפtha את מצחו וביד רועדת הקיש על דלת ביתו של המלמד.

דממה. אין מענה. הבית נטוש...

נשם עמינות ונתקש בשנית.

קול עמוס עליה מן הבית, נשמעה גירית ספל, הידית ברקה רינטל מלאה את הפתח.

"שלום..." גםגם, "אייפה כלם?"

"מה פרוש? רצוי הביתה לבקש רשות!"

"רשות... ומה?"

"מה פרוש? לנטע אל הקרקע!"

"הקרקע?"

"מה פרוש? וחרי גziel ספר!"

עינו של ליבלה חשבו וברכו נרעדו: גziel! היה עליו לדעת...

ובעוד ילדים מתחננים לפניו הוריהם וההורים מזיהירים מפני סכנות העיר הנורא, עמד רבי מוניש בכרך השוק וצפה למוצא פיו של ברקה העגלו. ברקה הסיט את כובעו לימיון וחכק את אונו השמאלית, והחיזיר את כובעו לשמאלו וمرט את תנוכו כיmani. ההכרעה הייתה קשה.

"אני יודע", נهم והתגרד בערפו. "וולף נעלם שם בשנה שעבירה, מסכנה אשתו! היא יושבת לה שם, ליד דוכן הגריסים. חמשה ילדים לה..."

"אָח, רחמנות", גמח רבי מוניש. "אבל וולף חזה את העיר בלילה!" הזפיר. "וחוץ מזה, שלוחי מצוה אינם נזוקים..."

"אני יודע", חכח ברקה את מצחו, "וארבעת החסידים שנעלמו בדרכם אל קרבוי? גם לי אשא וילדים!" –

"שִׁיחַיּוּ בְּרִיאָים, בָּרֶקֶת. תֹּזֶה לְהַכְנִיסָם מִתְחַת לְחֻפָה וְלְרוֹזָה
רֹב נִחְתָּה יְהוּדִית!" –

"וְכֵן לִמְדָר, בָּנִים וּבָנִי בָּנִים!" –

"עֲוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצּוֹת, בָּרֶקֶת! וּבְכֵן מָה?"

"מָה נִדְבָּר וּמָה נִצְטָדַק, רֹבִי, כִּמוֹ שָׁאנוּ אָוּמָרִים: בַּנְפְּשׂוֹ יִבְיא
לְחִמּוֹ. נִצָּא לְדָרֶךָ עִם שָׁחָר, וְאָסְפִּיק לְשׁוֹב מַבָּעוֹד יוֹם..."

מעולם, כמובן, לא כמו ילדים פה רביים בשעת בקר כה מקדמת. עם שחר המתח כפר השוק ילדים רועשים שבאו ללוות את שמונת המאשרים במבטיח קנאה ובתורעות ברכה. המוני הילדים התגוזדו מسبب להורים הנרגשים שהקיפו את העגלה בטענה מצור הדיקה, כשהם מעלים לעגלה צדורות אצלם ולבושם מלא אזהרות והוראות: לא לצאת החוץ ללא סודר ולא להתקרב אל העיר, לא להתפרק ולא להשתולל, לא ולא... ובתנעה, בעגלה, פקעת של שמונה رجالים ושביעייה יהודים המנסים לתפס מקום טוב יותר.

"ילדים"... התהנן רבי מונייש לפני הסבך הרוחש, אך לשוא.

"מה געשה?" ספק ילדים ביאוש.

"הו!" ענה העגלון ומיש במושכות – ובן רגע הפך הייצור בין שיש עשרה ילדים לחיה מפרפרת בת שיש עשרה رجالים... "הסתדרתם?" נחים ברכבה והצליף ביטושים. העגלה יצאה לדרך, ועיר של ילדים נפתחה לה בברכה.

הגשם הקל שירד אמש רבעץ את האדמה, הטוסים דהרו בקלות, והעגלה החליקה בחרן. הרום טפחה על פניו הילדים בשובבות, השודות חלפו על פניהם ביעף ועננים קליים לווים ברכיהם. עיני ילדים נצאו בהתרגשות והם לא נחו אף לרגע.

"הנה, הבינו לשם!" צוח פסח והצבייע לעבר רועה אוזים פעוט.

"וילשם" – צעק משה אפרים שהבחן בעדר פרות בחושות. "וילשם!" אמר רבי מוניש והצבייע לעבר האפק, החסום בחומה יركה בהה וקוצרת. העיר הנורא השתרע שם למלא רחוב העין. האוירה העלייה התפוגגה כבמטה קסם למראה העיר המאים, ושתייה קוצרת אפה את העגלה. שירות הצפירים שהרניינה את הלב נשמה עכשו בציוצי אזהרה נוקבים.

"אמרו אחני את תפלה הדרך", אמר רבי מוניש:

"יה רצון מלפניך"

ה אלקינו ואלקי אבותינו

שתחוליכנו לשлом, ותצעידנו לשлом, ותדריכנו לשлом
ותגיננו למחוז חפצנו לחיים ולשמה ולשלום.

ותצילנו מפני כל אויב

ואורב

וליסטים

וחיות רעות בדרך

ומכל מני פרענויות המתרגשות ובאות לעולם" – – –

בחומה הירקה שהשתרעה הלכה וגדרה. נtan כבר להבחן בהמון הגזעים המתנשאים ובפרקעת העלונה המסתובכת בראשיהם. והעצים גדלים לעיניהם בכל רגע, ענקיים ואימנתניים, קודרים ומאים... העגלה קפצה קלות פאלו נרעדה, ונכנסה אל השביל

החויצה את העיר. השביל רפֶד בשטיח וركוביות כהה, צמרות העצים חפו עליו מלמעלה והגזעים נצבו לארכו פזקיפים. העיר הקיף את העגלת מפל עבריה בחבוק חנק אלם. הענפים הנטוכים הסתיירו את השם, והשביל טבל באפלולית עגומה. הילדים הצטמרו ונרגעו, והצטופפו מסביב למלאך ממבקשים את חסותו.

"רבי", שאל הרשל בקול רוטט. "האם נוכנים הטעורים על רוחות ושדים?"

קריאה עורב ארוידה עונתה לו מי שם, קריאה בודדת ומברשת רעות.

"העוסק בתורה נצול מכל רע", ענה רבי מוניש סתוםת, והבית בחיים אשר שלא התקיק את עיניו מספרו.

"אבל... האם באמת יש שדים בעיר?" לחש נפתלי ברעדה והצטנף במושבו.

"לפעמים, היו דברים מעולם..." אמר המלמד בקול מאלץ.

"אנא, ספר לנו על כך", בקש ליבלה, וקול העורב חזר ונשנה, קול חלוד וחורק.

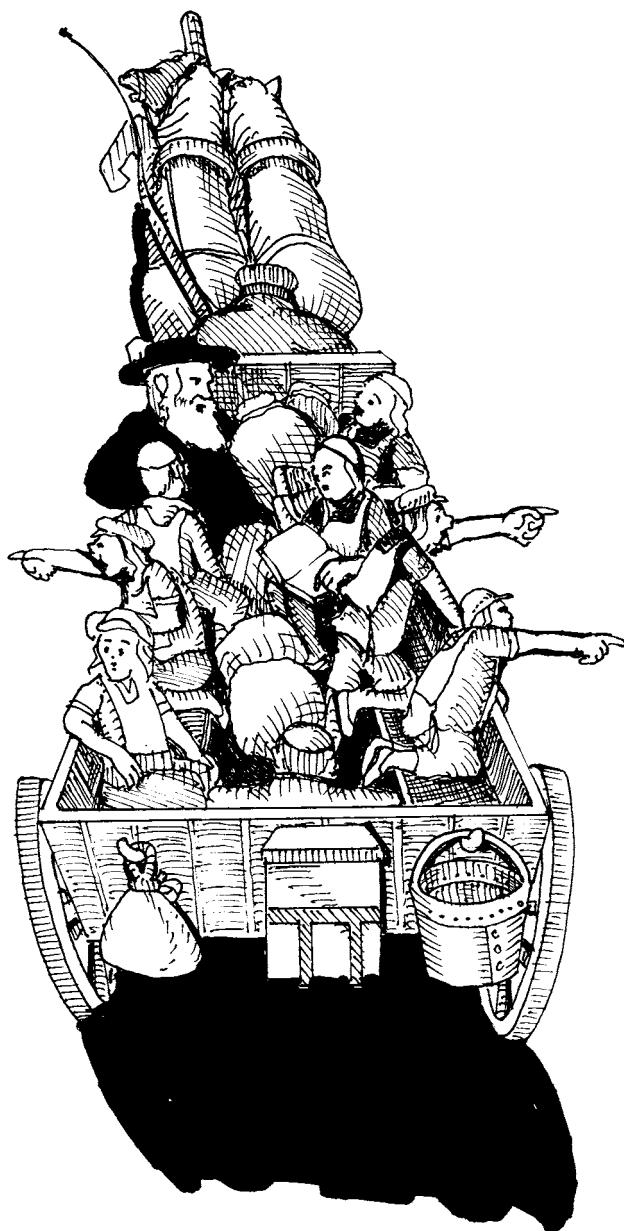
המלך געתר. אם יրתק את הנערים בספורה, אולי יסיח דעתם מן החרדה:

"אני שמעתי את המעשה מרבי, ורבי מרבו... לפני שנים רבות היה הדבר, בדורו של המה"ל הקדוש" –

"המה"ל מפארגו!" לחש אברימי בהערצה.

"יוצר הגלים..." הוסיף ליבלה.

"כן... בראה, האם עוד רחואה תזכיר לפה?"

העגלוֹן היסב את פניו. חן היה חוראות ומתוחות: "אם מספֶר בְּקוֹל רַם – הַדָּרֶךְ תִּתְקַאֲר" ... חיך בעצבות.

"טוב", אמר רבי מוניש והגביה קולו. "ובכן, בישיבתו של הכהן"ל למד בחור כשרוני. עליי מבריק, נבון ושנון. השטן התקנא בו ובקש להפלו בראשתו. אלף ואחת תחכחות חבל, את כל חילוֹת הַשָּׁאול גיס. והכהן"ל עמד בגונדו כחומה בצורה, יחד יהודים וכון כונות, וסכל את מזמות הטראה אחרת בזו אחר זו. והשטן חרך שנים והכפיל את מאמץיו, והכהן"ל עמל בפער והכשיל את תככיו. ובחור שקד על למודיו ועשה חיל בתורה הקדושה, ולא ידע מואמה מן המערה הכבירה הנטעת סביבו" ...

פרק ד

הסְטָרָא אַחֲרָא נִצְחָה

יום אחד קרא המהר"ל הקדוש לתלמידו ו אמר לו:
"بني, הסטרא אחרא מתקנאת בהתרמלה ובכשרונומיה, ואני
עמדתי בפרץ ונונתי עלייך בכל חי" –
"לא ידעתי, רבבי", מלמל התלמיד.

"ועתה הכפילו כחות הטמא את מאמיהם והחליטו להסתער
בכל כחם, ואני יודע אם יעמוד לי כי נגdem..."

פני הצעיר חורו, והמהר"ל המשיך בדבריו: "אתה נמצא בסכנה
עצומה ועליך להמלט על נפשך, עצית חז"ל הקדושים שהווינו
במי השנה מקום – משנה מזל. שא רגליך וברח להונגריה.
לישבת פרשבורג הצעירה!"

"אך מה אעשה לבדי מול כחות האפל!" קרא הנער המבעת.
"מה פחי, נער בזק וחלש, מול כחות הטמא?"

עיניו של המהר"ל האירו פשטי להבות וחררו בשפודים מלכינים
ללבו של הנער: "דע לך,بني, שעוסק בתורה הריהו מחסן מפני
כל כחות השחור! התורה תורה חיים היא, תורה הבורא, וההוגה
בה קשר בבורא ואפוף בקדשה!" הזפיר את דבריו הגמר,

שפאשר עוסקים בתורה מוגנים מפני היצור הרע וכחות הטעמה, ונצלים מכל פרענות. "סע, ויהי ה' עמך!"

צית הבוחר לפקחת רבו, ונסע לישיבת פרשבורג. בפרשבורג המשיך הבוחר לשקד על למידו, והתמודתו וכשרונותו הפסכו לשם דבר.

"אשרי המה"ל הקדוש שאלו הם תלמידיו", אמר ראש הישיבה בהביטה באחבה בבחור הרכון על ספורי.

הבחור נשא את ראשו, ובעיניו שכן מבט מטרד. מזו נחרש קםטיים והוא סלסל את פאותיו בפזור נפש. הסוגיה הזעיפה לו פנים וערמה לפניו חררי קשיות. הוא נקלע למבוך מיגע ונלאה מלמציא בה את דרכו.

מבלי משים קם מפקומו והתהלך בבית המדרש אנה ואנה, ידיו שלובות לאחוריו ובפיו נגון עצוב ומתקתק. הוא נסה להסידר את מחשבותיו ולפצענה את צפונות הסוגיה – אך לשוא, כמו ערפל השטפן במוחו ושתק את הגיגיו.

פנה וירד במדרגות הרחבות, ופסע בפזר נפש ברחובות המרצפים. כל פרטיה הסוגיה התגבעו במוחו לפקעת סובכה, והוא נסה למציא את קצה החוט שיתיר את הסבק. מזו פעל בלאות ורגלייו השתרכו מעצמן. בתי העיר היו כבר מאחריו, הוא עבר בשער וחצה את הנהר על פני הגשר, חצה את השדות ונכנס אל העיר" –

"אל העיר! לחש נחמה, מבצת.

"אל העיר", אמר רבי מוניש, וקול עירב צורח ענה לו כהה...

רבי מוניש המשיך בסיפורו: "השם עמלה לשקע ורוח מקפיאה נסבה. הנער התנער מהרויריו ובקש לשוב על עקבותיו, אבל

העצים סגרו עליו והוא אבד את דרכו. ככל שהתקדים – הלה והסתבכה. וגליו נגפו בسلحיהם ושקעו בבורות, נתקלו בשரכים ונשרטו בענפים. והעיר השומם התנער לחים: החויתילו והינשוף ייבב, הלילית צרחה והעתלף פרש גנפים וצלל. הבחוור המבهل גישש את דרכו באימה ונסה להזכר בפסוקי תהילים, פסוקי תהנה ונחמה. אך אבוי, במוחו עלו פסוקים אחרים: 'מי דפיכתנו במקום תנאים, ותכס עלינו בצלמות...' ארווח כל עוברי דרך, יברסמנה חיזיר מיער... "הָרַף!" הפה את עצמו בקהל חרד, ושתי תנשומות ענקיות פרשו גנפים בקהל משק מצמר. ידיו נתקלו במסך של שירותים והסיטווהו לאדרים, ונשימתו נעהקה מפיו:

אור חור של ירח נגה על קרותת יער חשיפה וצבע אותה באלים כסף עדינות. עלים כסופים רשותו סביב קrhoש פעמוניים וממעל נגלהה פסת רקייע קטיבתי מנגמרת כוכבים. הנער נשם עמקות ופסע אל לב הקרחה.

הוא עמד שם, בפרקץ, ונשא את עיניו אל חפת הרקיע והמוני הכוכבים הקוראים ממנה. ואז שמע את הקול...

"שלמה אפרים", לחש געש הקול, ובקע ועלה מכל העברים, "שלמה אפרים, בוא אנתנו, בוא אלינו" –

"לא!" נחרד הנער, וזכיר את אזהרתו של רבו על כחות הטמאה האורכבים לנفسו.

פרץ של צחוק מצמר התנחשיל משביב וענה לו בלעג, והנער המבهل נזפר בדברי המהיר"ל כי העוסק בתורה מבחן מכל רע. בקהל רודע החל לומר מזמור תהילים: "אשרי האיש אשר לא הלה בעצצת רשותים ובברך חחטאים לא עמד..."

"אהההה", נשמעה תרועת מחהה וענפי העצים רעדו והעלים קראשו בקהל שדורף.

– "...כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חָפֵצָו, וּבְתוֹרַתֽוּ יְהָגָה יוֹם וְלִילָה" –
ההעדר הנער.

ואז ארע דבר מפתיע! מכל העברים נשמעו הלמות פרוסות ושקשוק גלגים, וממעהה העיר הגיחו המוני מרכבות ופרשים מזינים. השריונים נצחו לאור הירח וחדי הגדודים ברקו במוטות אור. העיר התמלא בשאגות קרב וצחיחות חרבות, צלצול דרבנות וצניפת סוסים. וכולם דהרו לקרחת העיר, כלם אימנו לרמסו!

בריפוי של שלמה אפרים פקו ועיניו חשכו. אבל פיו לא הפסיק מלמודו: "לא בן הרשעים", קרא ברטט. "כִּי אִם כָּמוֹז אֲשֶׁר תִּפְנִינוּ רוח, עַל בָּן לְיֻקּוּמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּט" –

המוני התוקפים הקיפו אותו בסערה – ואז בלמו במפתיע את סיסיהם שהזדקפו על רגליים האחריות בצליפת מהאה קולנית. התחנחות האימהות הונפו באוים – ולפתע נעלם המחה ואיןנה, ורק אבכת אבק קלושה העידה על אמתותן.

שלמה אפרים רעד בכל גופו וקנח את מצחו המזיע. "כִּי יְדַע ה', דָּרְךָ צְדִיקִים, וְדָרְךָ רְשָׁעִים תָּאָבֶד", סים את המזמור בהקללה.
"שלמה אפרים", שמע שוב את הקול מההדר בעיר ומכפל בהד עmom. "בָּוֹא, בָּוֹא!"

"בָּוֹא!" חזר ההדר והתגלגָל. "בָּוֹא, בָּוֹא" –

"לְמֹה רְגִשָּׂו גּוֹיִם – "התחיל שלמה אפרים במזמור השני.
העוסק בתורה מתחן מפל רע..."

ולפתע נרככו חושיו. איזנו קלטו דבר מה. לא היתה זו שעתה סיסים ואף לא הקשת מתקות, היו אלו צללים ענקיים של כנור. צללים נוגדים ומטפחים, מנינה כסומה ומרגשת. והצללים נשפכו כאשד אדיר, מהמן רסיטי מים זכירים, כטל רענן עלי דשא. הם

נשמעו מכל עבר, כאלו בכל עז חביי כנור והעלים הרותטים פורטם על מיתריו. אור הירח הענג ואויר הליל הוך והעלים הרועדים והמנגינה הקסומה – הכל האטרף לשלים מרוםמת. ושלמה אפרים הטה און ולבו חלק שבי אחר הנגון, פיו נפער ואמיתת הטללים פסקה –

ואז הפו באוני אלף תפירים וצחוק עזעים התגלgal בעיר:
"הא הוא, הוא הוא! שלני אפה, שלמה אפרים, בידינו אפה,
הוא הוא הוא!" – –

"לא..." מלמל הנער. "לא..."

"הה הא", הדחד הצחוק בין העצים. "אננו נצחנו, פה תשאר...
פסקת מלמיך..."

"הניחו לי", התהנן הנער. "הרשוני לחזור לישיבתך!"

"לא ולא, שלני הוא העיר, הוא הוא הוא!"

חריק – טראח! נשמע לפתח קול חד, והעגלה נעצרה.

העגלה נעצרה בלב העיר האפל, בין חומות העצים וחפת הענפים, ועלייה שמונה ילדים חורמים ומתווכים המביטים ברבי מוניש בעיניהם לטישות ובפה פעור.

ברקה ירד בלאות ממושבו וכחתפיו שמותות. גם פניו היו חורות ומתוחות. הוא החוףף והזדקף ופלט בכאב: "אננו תקועים כאן, הגלgal נשבר".

"האם אננו רוחקים מן הכפר?" שאל המלמד.

"לך פרע", חבק העגלון את ערפוג. "הספר הנורא הזה שבש אצלי את אمدن הזמן..."

"ובאמת, מה היה בסופו?" שאל ליבלה.
"אתה מענין יותר מה יהיה בסופנו!" נهم ברקה והשתופף
לרגלי הגלגל השבור.

נפתלי והרשל החכוננו לדלג מן העגלה ארץ, אך קולו של
רבי מוניש עצר בעדים, קול חד ותקיף: "השארו כלכם במקומכם.
הן רק עתה שמעתם מה מס肯 הוא העיר – ואני אחראי לשלויכם!
ברקה יטפל בתקלתך, ואני אמשיך בפספור. שבו והקשייבו – היכן
עמדנו?"

"שלמה אפרים נשאר בעיר", הזכיר ליבלה בקול רועד. "הסתירה
אחרא נצחה. הוא הפסיק מלמודו ונולד בראשם".

פרק ה לייבלה נעלם

"**בָּ**ן", אמר רבי מוניש והגניב מבט לעבר הגולן. הלה הסיט את כוכבו לימיינו וגרד במרץ את רקתו השמאלית, העביר את הפובע לשמאלו וחכה את הצду הימנית. זהו אותה מבשר רעות...

"מה השעה?" שאל רבי מוניש. "כמה זמן יותר עד לשיקיעת החמה?"

עד שפחותה השאול יפרסו את מלכתם בעיר...

"לך פרע", רtan ברקה וגרד את פדחתו. "העצים מסתירים את השמש..."

פחד טמייר התגנב לפניו של רבי מוניש. הוא הביט בתלמידיו וראה שהם מזענעים ונחרדים. הם ישבו כמאבנים ותלו בו עיניהם גדולות.

הם סומכים עליו, חשב בעגמה. הם שמים בו את מבטיהם, וعليו לעוזדם. הטעור יסיח את דעתם ממצבם הנורא...

"ובכן", המשין וספר –

הנער המספן עומד ורעד. חרום הקלה הקפיאה את עצמותיו,

ליַבְלה נָעַלִים

מעליו נשקפו שמיים שהרים ועצים קודרים הקיפוו סביב, והקהל
הלוועג בקע מכל עבר:

"שְׁלֹנוּ אֶתְהָ, פְּסִיקַת מַלְמֹדֶךָ" –

"חָה חָה חָה", ענה הגד הנורא.

"לֹא!" צעק הנער, "אַנְיַ רֹזֶץ לְשִׁיבַת לֵישִׁיבָה!"

"בָּה בָּה בָּה", לעג הגד.

"לְחַזֵּר לֵישִׁיבָה?"

רק בתרנאי אחד! אַנְיַ נתן לך ספרון זעיר, ועליך לקרוא בו
בכל יום, התעשה זאת?" –

"כֵּן", לחש הנער המבזהל, ופתאום חש בידיו בחוץ נקשה.
הוא משש אותו באצבעות רוזדות –

היה זה ספרון דק...

"השבע לנו", רעם העיר.

ושלמה אפרים נשבע –

רוח סערה החערבה מסביב וענפי העצים התנוועו בשבלים.
צחוק אדייר נשמע מכל עבר והנער חש בסחרחות עזה.

ולפתחו פתחואם שב השקט לשור. הוא התנדד על עמדיו וראיתו
התבהרה. העיר הנורא נעלם ואיננו ואור הירח החור נגה על שדה
החתפה שעמד בו. מימי הפלר נצנץ לאור הירח וגגות בתי העיר
הזרקו למולו. כמתוך חלום התחיל לצעד נכחו, ואז חש בידיו
את הספרון הדק, נזכר בשבועתו – ונרע...

שלמה אפרים חיזר לישיבה, אבל לא היה זה אותו נער. הוא
ישב ליד הגمراה הקדושה, אבל הפלים לא נקלטו במוחו. הוא

הקשיב לשערו של ראש הישיבה, אבל לא הבין את הנאמר בו... מידי יום היה מסתגר בחדרו וקורה בספר כדי לקיים את שבועתו, והמלים החלו בנפשו כארס של נחש ופעפו בו כרעל ממאיר. כתפיו שחו ועיניו הוועמו, שלמה אפרים הפק לכלי ריק. משכני לכהות הטעמה...

הבחורים התלחשו והרימו גבה, וראש הישיבה עקב אחריו בדאגה يوم, ויוםים, ושלוש... וביום הרביעי נקרא שלמה אפרים להחיאב בפניו ראש הישיבה.

הוא נכנס אל החדר בכתפים שחות, הרפין את ראשו וככש את מבטו בקרקע.

"שלמה אפרים", שאל ראש הישיבה בדאגה. "מה לך? אם אתה חולה?"

הנער הניד בראשו לשיללה וקומו השתויפה עוד יותר.

"שלמה אפרים, הישר נא מבט, הסתכל נא בעיני" –

והנער הרים את ראשו והגיבה את עפעפיו. הוא נשא את מבטו – וראש הישיבה נחרד.

"שלמה אפרים", קרא בקול. "מה ארע? ספר לי הכל!"

ושלמה אפרים פתח וספר. בקול רועד וביבci חנוק.

"ויהספר?" שאל ראש הישיבה.

"הנהו", ענה הבחור והושיט את ידו לחיקון.

"השליכהו ארצה!" קרא ראש הישיבה. "אל תגע בו!"

הספר נשר מיד. וראש הישיבה אחוז בידו של התלמיד והפציר בו בהתרגשות:

ליַבְלה נָעַלִים

"בֹּא, שֶׁלֶמֶה אֲפָרִים, בֹּא וְנִאמֵּר יְחִדו אֶת פָּסָוקֵי הַתְּהִלִּים –

לְמַה רְגִשְׂו גּוּם וְלְאָמִים יְהִגְוּ רִיקָּ" – –

וְלִפְתָּע קָם רָעֵש אֲדִיר, רָוח סֻעָרָה יְלָה וּבָרְקִים הַשְׁטוֹלָה.
קוֹרוֹת הַבַּיִת חָרְקוּ וּקְול זַעַקָּה נְשָׁמָעָ:

"הַשִּׁיבוּ לְנוּ אֶת שְׁלִילָנוּ, שְׁלִינוּ הוּא, שְׁלִינוּ!"

"נְנַתְּקָה אֶת מָסְרוֹתֵינוּ וּנְשַׁלְיכָה מִפְנֵי עֲבוֹתֵינוּ" – קָרָאוּ
הַשְׁנִים.

"אֲהָהָה", רַעֲמוּ הַקּוֹלוֹת, "הַפְּסִיקָו לְלִמְדָה, שְׁתָקָו, אֵין לְכָם
רְשׁוֹת. הוּא נְשַׁבָּע" – –

"עֲבֹדוּ אֶת ה' בִּירָאָה וְגִילּוּ בַּרְעָדָה" – הַמִּשְׁיכָה הַשְׁנִים.

"אֲהָהָה", נְשָׁמָעָ זַעֲקָת שְׁבָר שְׁחָלָבָה וּנְחָלָשָׁה, הַלָּכָה וּנְמוֹגָה
עד אֲשֶׁר הַשְׁתַּקָּה. הַשְׁמִים הַתְּבָהָרָו וְהָרָוָת פְּסָקָה, פָּנֵי הַרְבָּה הַיּוֹ
סְמוּקִים מִפְּאַמֵּץ וּשֶׁלֶמֶה אֲפָרִים חַיָּךְ בְּמַבּוּכָה.

"הֵם הַסְּתַלְקָו" ... נָאַנְחָ רָאֵשׁ הַיִשְׁיבָה בְּהַקְלָה וּנְגַב אֶת אֲגַלִּ
הַזְּעָה מִפְּצָחוֹ.

הַנְּעָר הַסְּתַלְלֵל בְּרָצֶפה –

וְרָאוּ, הַסְּפָר נָעַלִים וְאִינְנוּ!

הַוָּא הַיִשְׁיר מִבְטָ קָוָן אֶל פָּנֵי רַבּוֹ, וְאָור גָּדוֹל נִגְהָ בְּמַחְוָ. כֶּל
כְּשַׁרוֹנוֹ גָּעוֹר בּוֹ, וְחַשְׁקָעָצָום לְלִמּוֹד הַתּוֹרָה מְלָא אֶת כֶּל יִשּׁוֹתָו.

"תֹּוֹדָה, רַבִּי", לְחַשָּׁ.

"תֹּוֹדָה לְדָדוֹד הַמְּלָךְ וְלִמְזָמוֹרִיו, תֹּוֹדָה לְתֹוֹרָה הַקְדוֹשָׁה. הִיא
פָּרָתָה אֶותֶךָ – וְאַתָּה שִׁיקָּה לְה כֶּל כֶּלֶךְ".

"כֹּן, רַבִּי", לְחַשׁ הַנֵּעֶר. "אֲנִי שִׁיחַק לְהַכְּלִילִי!"
וַזָּה הָיָה בָּאַמָּת, הַסְּפּוֹר? נִשְׁמַע קֹול מִתְחַת לְרוּגְלֵיכֶם. בְּרָקָה
יָשַׁב שָׁם לְרוֹגָל הַגָּלָל הַמִּנְפָּץ וַנְשָׁא אֲלֵיכֶם אֶת עַינֵּיכֶם.
כֹּה סְפּוֹרּוּ... הַשִּׁיבָה הַמְּלֵיד. "שְׁמַעְתִּי אֶת הַפְּעֻשָּׂה מִרְבֵּי, וְרַבִּי
מִרְבּוּ..."

הַנֵּעֶר לִמְדָר בְּשִׁקְיַדָּה עֲצֹמוֹה וַנְצַל אֶת מְלָא כְּשַׁרוֹנוֹתָיו. הוּא
עַלָּה מַעַלָּה מַעַלָּה וַחֲפֹךְ לִמְאוֹר בִּיהּוֹת. לֹא אָרְכוּ הַיָּמִים וְהַוָּא
נִקְרָא לִרְשָׁת אֶת פִּסְגָּהַת הַרְבָּנוֹת שֶׁל רַבּוֹ, הַמְּהֻרְלֵל מִפְּרָאָג. שְׁמוֹ נִשְׁאָר
וּנְעָרֵץ בְּפִי כָּל, הַרִּי הוּא בָּעֵל "עוֹלָלוֹת אַפְּרִים" הַקְּדוֹשׁ –
לֹא לְחַנֵּם הַתְּקִנָּאוֹ בּוֹ הַשְּׁטָן וְחִילּוֹתָיו, לֹא לְחַנֵּם הַתְּאַמְּצָאוֹ
לְלִכְדוֹ בְּרָשְׁתָם" – –

"כֹּה..." הַתְּנֵעֶר נִחְמַמָּה כְּמַתוֹךְ חֲלוּם, "וּמָה עֲתָה?"
"מָה עֲתָה?" הַשְּׁפִיל רַבִּי מַונִּישׁ מִבְּטַח אֶל בְּרָקָה.
"מָה עֲתָה?!" נִהְמָם בְּרָקָה. "לְךָ תַּדְעַ!... הַגָּלָל מִנְפָּץ, וְאֵין
בְּכָחִי לְמַקְנוֹ. הַרִּי זֹו עֲבֹדָה לְנִפְחָה!"
"וּמָה עֲשִׂיתָ עַד כֵּה?" חִקָּר הַמְּלֵיד.

"מָה עֲשִׂיתִי? הַחְבּוּנָנָתִי בְּגַלְגָּל, וְהַקְּשַׁבְתִּי לְסְפּוֹר..."
וּבְכָן, מָה יָהִי?" רַעַד קֹולוֹ שֶׁל הַרְשָׁל.
"אֲנָחָנוּ תְּקוּעִים כֹּאן..." מַלְמֵל מִשָּׁה אַפְּרִים.
"אֲנָחָנוּ תְּקוּעִים!" אָשֵׁר בְּרָקָה, וְהַזְּעִיף אֶת גְּבוּתָיו.
"וּמָה, בְּרָקָה, וְכֵי זֹו לְכָה פָּעָם רַאשׁוֹנָה שָׁגַלְגָּל נִשְׁבָּר?" חִקָּר
הַמְּלֵיד.

"אה, כבר היו הדברים מעולים! כבר נשבר גלגול ופקע היצול, וגם סוס החפיגר לו באמצע הדרך..." קולו נשמע, כאלו מונה הוא סדרת נצחותנות.

"וּמָה הַרְעֵשׁ, בָּרֶקֶה?" פִּמְהַ המלמד.

"... אבל מעולם לא קראה הדבר בעיר, לא בעיר זהה!" השיב העגלון, מחק את מצחו, כובע מוח לאחורה.
"התאור באם, ברקה", דחק בו המלמד. "רוין אל הכהן והבא את הנפח, ואני נחכה לך כאן!"

"לא בא בחשبون", נهم העגלון, "אני עוזב את העגליה אף לרגע! לא כאן, בעיר הנורא! אני אשוב עם הנפח, ושור – העגליה איננה, התנדפה באורי! כמו אותו בחור, איך קוראים לו? שלמה זלמן..."

"שלמה אפרים", תקן המלמד. "וּמָה יִהְיָה, בָּרֶקֶה?"
ברקה שתק, והילדים שתקנו. רק העורב צרע בקולו המצמר.
"השאר כאן, אפוא, ברקה! אני נלך אל הכהן ונזעיק את הנפח ואתה תחכה פה לשובנו..." הצעיע המלמד.

"לא!" צרע העגלון. "אני לא אשאר פה לבדי, בשום אופן לא! וולף נעלם פה עם עגלתו! אשתו יושבת בשוק, וחמשה ילדים לה! לא, אל פעזובני!" התהנן קולו.

"וּמָה יִהְיָה", מלמל המלמד, "הלילה עוד מעט ירד..."
"רבי", ליבלה גחן על אוננו של המלמד ולחש בהתרגשות:
"רבי, אני מכיר את הדרך ואני מכיר את הכהן, ארוין לשם אחת ושתיים ואביה את הנפח!"

"לא, ליבלה. לא! העיר מספן הוא, מספן עד מאד!"

ליַבְלה גָּעֵלָם

"כֹּן, רַבִּי, כֹּן! אֵין לְנוּ בְּרִירָה, וְהַלִּילָה הַוְּלֶךְ וְקָרְבָּ..."

רַבִּי מִוְנִישׁ הַקְדִּיר אֶת מַצְחוֹ, וְלִיבְלה לֹא חָפָה לְתַשׁוּבָה. הוּא
חֲמֵק מִן הַעֲגָלָה, נְשָׂא וְגָלִים –

וְגָעֵלָם מִן הַעֵין.

פרק 1

הشد הגיח ממחבוזו

העגלה נעלמה מעיניו, ועפה גם רבי מוניש וחבריו. הוא יצא לדרכו בשביל השומם, רגליו מבוססות במרקם הרקופית ונשרת העלים, מעל לرأسו סוככה חפת הענפים ומפניו צדיו התחמשה שורת העצים העבותים בשדרה אין סופה שהטהטה במרקם והתחזגה באפלולית. עכשו, כשפסע לדרכו בשביל החשינה, היה איזנו כרואה לקולות העיר, והללו היו שונים ומשנים. הנה ציון הסנווניות וסלסיל הזמיר, צוחת החות וצrichtת העורב. הוא שמע את המית הרוית וקרקווש העלים, ואז נשמע לפטעה קול מהיר וחד, פפטום זרדים יבשים. הוא נעצר ולפבו פעם בפראות.

מיirthו נמצא ביער !

"היה אמיין ! לחש לעצמו, והעביר יד רועדת על מצחו : היד היה לה... ?

"מצחיק הדבר", הרגיע את עצמו בחיווק מאלץ. "והרי היער רוחש חיים – צבים, ושוועלים, ושפניהם. חמודים וכלהי מזיקים..."
 "בן", ענה לעצמו ברטט. "זגס זאבים, זרבים... ורוחות,
 ושורדים..."

אוֹשֶׁה פָּתָאָמִית נִשְׁמַעַה מִימִינוֹ. מִשְׁהוּ רָחֵשׂ שֶׁם.

לייבלה נרעד ועצביו נמתהו.

חומרת הצמחיה נפערה וכדור חום נורה ב חז מקשת.

לייבלה זגק ונבלע בין העצים שלשMAILO.

"שוטה אַתָּה", הוכיח את עצמו. "זוהי רק ארגנטינה מבהלה! ואו פרץ מטורף הסבך זאב אָפר וזגק בעקבות הארגנטינה! "אלך לי באך השביל", חשב הנער המבהל. "כֵּך בטויח יותר, לא אהיה כה חשוף..."

אבל הדרך המקבילה לא היתה קלה. היה עליו לעקוף עצים עבותים ולהזכיר דרכם בצמחייה הסבוכה, רגליו נגפו באבני חdots ושריגים נמנוכים הצליפו לפניו. היה זה רעינו נואל, לסתות מהדרך הבבושה. לייבלה נואש ממנו ב מהירה ופנה לשוב אל השביל.

אבל השביל נעלם.

הדריך הלם ברקומיו בפראות ומצחו התפשטה בזעה קרחה. רבונו של עולם, הרי השביל חיב להמציא כאן, לשMAILO! הוא פנה שמאלה ופלס לו דרכ בפקעת השרכים ומשוכות הקוצים. רגליו פשלו, ידיו התפסו בשירותות אדרמות ואיציתו נקבה בהמון קוצים דוקרים. נרמזה היה לו שהוא שוקע בהם של קוצים, בפרות שריגים אין סופית. הענפים שפנה נסגרו אחוריו ואחרים צצו לפניו. הם הפכו בכתפיו והסתובבו מעל לראשו, באלי זרועות ורבעות מתחטים. הוא הת�픰ל ונלחם, מכח בידיו לצדים ומנסה להתקדם. ללא דרכ, ללא כוון, ללא מוצא.

ואז שמע את הקול.

קול מזער, מחריד, כבעוף של אלפי סירים רותחים, בגרגור של מאה שדים, המיה צורמת ומצמררת, מלאה בטפיחת גנפים עזה. קשדים יצאו מרכבים!

"רְבָּנוֹ שֶׁל עַזְּלָם ! " מִלְמָל לִיבָּלה וְשָׁנִיו נְקַשׂו בָּקוֹל . הָוָא נְזַפֵּר בָּרְבִּי מְוֻנִּישׁ וּבְחַבְּרִיו הַיּוֹשְׁבִים כְּעֵת עַל הַעֲגָלָה הַמְּשֻׁתְּקָת וּמְצָפִים לְשׁוּבוֹ ...

הָוָא נְזַפֵּר בָּסְפּוּרִי הַאִימִים עַל הַיּוֹרֵד הַמְּכַשֵּׁף – וּנְזַפֵּר בָּשְׁלָמָה אֲפָרִים הַפּוֹסָע בִּירוּר וּשׁׁוֹמֵעַ קְולֹת ... "הַעֲסָק בְּתוֹרָה מְחַסֵּן מְפַל רָע " הַרְגִּיעַ אֶת עַצְמוֹ בְּלֵב חַרְדָּה . בִּידִים רַוְּטוֹת הַסִּיט אֶת מְסֻךְ הַזּוֹרְדים וְצַעַק בָּקוֹל גָּדוֹל : " אֲשֶׁר הָאִישׁ אָשֶׁר לֹא הָלַךְ בְּעֵצֶת רְשָׁעִים ! "

וְלֹעֲינִיו נְתַגֵּלֶתָה –

כֵּן, נְתַגֵּלֶתָה קָרְחַת יִעַר קָסּוֹמָה . וּבְתוֹכָה –

בְּלֵב קָרְחַת הַיּוֹרֵד עַמְּד יַאֲנוֹשׁ הַקָּטָן וְהַשְּׁגַּיָּח עַל עַדְרַ הַאֲוֹזִים של אָבִיו . שַׁעַר הַפְּשָׁתָן שֶׁלֹּו הַסְּתִיר לְמַחְצָה זָוג עַיִנִים מִבְּהָלוֹת שְׁחַבְּטוּ בְּחַרְדָּה לְכָל עַבְרָה . בָּאָזְנִיו עַלְוָת גְּפַצְּן מוֹזָרִים , וְעַדְרַ הַאֲוֹזִים שֶׁלֹּו גָּלָה סִימָנִי אֵי שְׁקָט גּוֹבֵר וְהַולֵּךְ . הַמְּגַעֲגָעָו בָּקוֹל וְטַפְחוּ בְּכַנְפֵיכֶם , כְּחַשִּׁים בְּסֶפֶנָה הַמְּתַקְּרַבָּת . הַאֵם זֶהוּ שְׁוֹעֵל עַרְמוֹנִי הַאוֹרֵב בְּסַבֵּךְ הַשְּׁרָכִים , אוֹ דָבָר עַנְקָה קָרוֹמָס אֶת הַצְמָחִיה בְּכִפּוֹתָיו הָאֲדִירּוֹת ? וְאָוְלִי ... אָוְלִי אָלוּ הֵם הַשְׁׁדִים הַאִימִים שָׁאָבִיו הַזְּהִירּוּ מִפְּנֵיכֶם , הַשְׁׁדִים הַמִּלְלִים בְּלִילּוֹת בְּמַעַבה הַיּוֹרֵד ?

יַאֲנוֹשׁ בָּהָה בְּאַמְּחִיה הַסְּבּוֹכָה וְהַתְּמִלְחָל . קָול הַזּוֹרְדים הַגְּרָמִים נִשְׁמָע עַתָּה בְּכָרְרוֹ !

שְׁעַרְוָתָיו סְמָרוֹ וְהַגְּמָשִׁים שְׁבָפְנִיו הַחַווֹרָה . הַאֲוֹזִים גַּעֲגָעָו בְּחַרְדָּה וְטַפְחוּ בְּכַנְפֵיכֶם , וְקוֹל הַעֲנֵפִים הַמְּתַפְּצָחִים הַלְּבָב וְקַרְבָּה . וְהַגָּהָה נַחְצָה מַסְךָ הַזּוֹרְדים וּבְחַלֵּל שְׁנַבְקָע הַופִיעַ פְּרַצּוֹר חַוֵּר שְׁשָׁאג בָּקוֹל אִים וְהַשְּׁמִיעָ מְלִים מִסְתּוֹרִיות !

"הָאִילּוּ ! " זַנְק יַאֲנוֹשׁ בְּכַהְלָה , פָּרַש אֶת יְדֵיו וְגַמְלָט עַל נְפָשׁו – " שִׁיד !!! "

"שדר ! – היכן ?" צרח ליבלה והתבונן סביבו בחזרה.
"הצילו, אַהֲהָה !" התרכזקה דמותו הצעירה של הרוצה הימחר,
וקול זעקוֹתוֹן הדרד בעיר.

"הִ, אל תברך !" קרא אחורי ליבלה ביאוש והתפלל בין סבך
הmeshoshim של הצמחייה הנוראה. "אל תעלם, אני אאביד שוב את
דרכִי בִּעיר..."

הוא נחלץ מפקעת השרכים ופלס את דרכו בין כנפים טופחים
וצנאים מתנוועדים, ופתח בריצה מהירה אחר הילד המהלך העשוי
להנחותו אל הכרך.

יאנוש העיף מבט לאחור וחששו התאמת. הוא הכרפיל את
מהירותו וצראח במלא גרון: "הצילו – השדר רודף אחורי !"

האקרים נשאו את ראשם והבטו במחזה בתמהון.

יאנוש הקטן הגיע מן העיר בדרכה לשידיו פרישות לאזרדים
והיא צורח במלא גרון, ואחריו רודפת דמות מוזרה, לבושת
קנעים וחבילה.

הם זנחו את עבורהם כאיש אחד וחשו להציל את הילד
הנדף !

elibla העט את ריצתו. הנה בפי הכרך הראשונים, ברוך ה/...
אבל מדויע ממשיק הילד שלפניו לרווץ כרדויף שדים, ומדוע הוא
צועק בקול אים ?

ואקרים אלו שאחוריו, מודיע הם רצים ?

ומודיע הם נושאים עם קלשונות ומגלים ?

ומודיע הם מתחבוננים בו פה ? רבונו של עולם !...

אך לא קיה לו פנאי להרהורים. הוא אמר את בית דורך ופנה לשם בריצה.

דורה ריזל יצאה לחצר ביתה כדי לחלק את העוז לבנה, כלילפתע נחת בחיקת יצור מבהיל ורועיד.

פרק ז

הדוֹד נִקְבֵּר חַיִּים

ד' וְהָ רַיִזֵל הַצִּיבָה אֶת הַיצָזֵר עַל שְׁתִי רְגָלֵיו וְהַזְעִיפָה אֶת
גְבוּתָהּ לְעֶבֶר פֶלְגַת הַאֲפָרִים הַחַמּוֹשָׁה בְּקַלְשׂוֹנוֹת מַחְדָדִי שְׁנִים.

"הַזְהָרוֹ", צוֹחָה. "אַתָם רְוָסִים אֶת הַבָּצָלִים שְׁלִי!"

"הַזְהָרוֹ אַתָ", הַשְׁתַגֵּנֵק יַאֲנוֹשׁ הַמְתַנְשֵׁם וּמַתְנֵשֶׁף. "אַת מַחְזִיקָה
בְשָׁד ! "

"שָׁד !" צְרִיכָה הַדוֹדָה וְנִסְוגָה לְאַחֲרָה. זֶה הָיָה שָׁד מַוְזָר, בַּעַל
פָאוֹת סְתוּרוֹת וְצִיצִית קְרוּעָה. פָרְצָוּפּוֹ הַסְתָמֵר מַאֲחֹורִי רְשֵׁת שְׁרִיטָוֹת
וּשְׁכָבַת אָבָק. בְּעִינֵינוֹ שְׁכַן נַצְנּוֹן שְׁדוֹנִי, בְּכֵךְ לֹא הָיָה סְפָק, וְהַמְבָט
הָהָיָה הָיָה מִפְרָר לְהָמַיאַזְשָׁהוּ מִקּוּם..."

"לִיבָלָה", קָרְאָה בְקוֹל וְתִבְקָה אֶת הַשָּׁד בְחַם. הַאֲפָרִים מַלְמָלוּ
מִשְׁחוֹ בְלִתי נְהִיר וְהַסְתַלְקָו מִן הַמָּקוֹם.

"לִיבָלָה – אוֵי וְאָבוֹי, אֵם אֲפָא הִיְתָה רֹואָה אָוֹתָךְ כֵּךְ ! מַהְיִין
הַוּפַעַת, וְכַיְצֵד בָאָתָה, וְמַאיָפָה, וְלִפְהָה, וְמַדּוּעַ..." רַאֲשׁוֹ הַמִּגְעָ
הַסְתַחַרְדָר מְרֻב שְׁאָלוֹת.

"וּמָה שְׁלֹום הַהוּרִים, וְאֵיךְ..." וְאֵז נִתְנָה בּוֹ לְפִתְחָה מְבָט חַשְׁדָנִי
וְאָמָרָה : "אָמָר לִי, לִיבָלָה, הַזְרִיךְ יוֹרְעִים שְׁאָתָה כָּאן ?"

"בונדי !" ליבלה נפגע מן השאלת. "וכי מה, כלום ברוחתי מן הבית ? ! "

"ואבא שלח אותו רגלי, דרך העיר הנורא ?" שאלה הדודה באים אמוני.

"לא, אני הגעתי בעגלה" –

הדודה פסעה לאחור וסקירה אותו באטיות, מקדקדו הפטזוע ועד לרגלו החבולות, ופרקפה נראת לפתח כאלו בלעה כפיטת של תרופה. לא קשאה היה לנחש את מחשבותיה, וליבלה מהר לשנות את נושא השיחה: "דודה, איפה דוד קלמן ?"

"דוד קלמן", פרצופה התארך לפתח, כאלו היא עומדת לגמיע עוד כפיתה: "דוד קלמן – כלום איינך יודע ? !"

"לא, דודה", ענה במבוכה. הוא חש כי ארע דבר מה אים...

"נכוון, מאיין לך לדעת, אפרוחי ! דוד קלמן... אייננו", לחשה.

"נפטר !" נעו שפתיו של ליבלה המבעת.

"חולילה !" צרחה הדודה וסקרה כפים. "איך אתה מדבר, ליבלה ? ! אל תפתח פה לשטן ! של שונאי ימותו – ויחנקו, וישרפו, ויסקלו, ויתנקו" –

"כבר אמרת", התעורר ליבלה.

"מה ? !"

"כבר אמרת שיתנקו", הזכיר בכבד ראש.

"ובכן, שיתנקו פעמים !" הריעה בעיניהם רושפות.

elibla נעה להבין, וופר. "ואיפה דוד קלמן ?" שב אל הנושא.

"דוֹד קָלְמָן", תַּקְעָה הדוֹדָה אֲצַבֵּע אֶרֶכה לְמַול פָּנָיו, "נַקְבֵּר חַיִם!"

"הָשָׁם יַרְחֵם", גְּרַתָּע לִיבְלָה. "מִיתָה מְשֻׁנָה שְׁבֹזָו..."
על כל שׂוֹנָאי יִשְׂרָאֵל", צָרָחָה הדוֹדָה. "לִיבְלָה, שֶׁלֹא תַחַזֵּר
על כֵּךְ! דוֹד קָלְמָן חַי! שְׁוֹנָאי יִמוֹתו, וַיִּשְׁרָפוּ, וַיַּפְקַלּוּ" –
וַיִּחְנַקְוּ פָעָמִים", מַהְרָה לִיבְלָה להשלים. "אַבְלָ אָנָי לֹא מְבִין,
מָה פָרוֹשׁ נַקְבֵּר חַיִם?!"

"נַקְבֵּר חַיִם", רִשְׁפָה הדוֹדָה בְּהַתְּרִגְשָׁוֹת, "פִּרוֹשׁוּ שְׁהַפְּרִיעַץ לְקַח
אוֹתוֹ וַהֲשִׁילֵךְ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר, אֶל הַבּוֹר הַעֲמֵק שְׁבַחְצָרוּ! וְשָׁם
יִשָּׁאָר, עַד שְׁיִשְׁלַם אֶת חֹבוֹ!"

"הָשָׁם יַרְחֵם!" קָרָא לִיבְלָה. "וַיִּמְתֵּי אָרָע הַדָּבָר?"
לִפְנֵי שְׁבוּעִים פָּג המוֹעֵד הַאֲחִירָן לְתַשְׁלָום הַחוֹב, וַיַּדַּוְד קָלְמָן
הוֹפִיעַ עִם מִחְצִית הַסְּכוּם... מִסְּפָן, גַם אוֹתוֹ הוּא לֹהֶה מַאֲכִיךְ!
וְכִי מְנִין לְנוּ כֶּסֶף, אָם הַיּוֹרֵד שׂוֹרֵץ שְׁדִים וַרוֹחַות וַעֲוֹבָרִי אַרְחָה
חַדְלוֹ לְבּוֹא?!"

"לֹא יַדְעַתִּי, דֹדָה!" מַלְמֵל לִיבְלָה. "הַגְּעָנוּ אֲפּוֹא בָּזְמָן בְּלַתִּי
מַתְאִים..."

"הַגְּעָנוּ?!" חִזְרָה הדוֹדָה לְאַטְהָה עַל הַמְּלָה הַמִּזְרָה, צְוֹאָרָה נָע
יִמְנָה וַשְׁמָאָלה, מַחְפֵשׁ אָוֹרְחִים נוֹסְפִים.

"כֵּן, אֲה... הַגְּעָנוּ! זֶה רַבִּי מִוּנִישׁ, וְאַנִי, וְעוֹד שְׁבַעַה חֶבְרִים..."
דוֹדָה רַיִזֵל שְׁבָה וַהֲתִבּוֹנָה סְבִיבָה. לֹא הָיָה זָכָר לְכָל אוֹתוֹ
גָּדוֹד.

הִיא שְׁבָה וַהֲתִבּוֹנָה בְּלִיבְלָה בְּמַבְטָ מַרְחֵם, וְהַוָּא הַשִּׁיבָה לָה

במִבְטַח יָצֵיב. קָמַט שֶׁל מַהְיָה הַסְתִּמְעָן בְּמִצְחָה. הִיא גְּחַנָּה לְעֹבָר
וּנְשָׁאָה מִול פָּנָיו שְׁנִי אֲגָרוֹפִים קָמוֹצִים –
”רַבִּי מִינִישׁ”, אִמְרָה, וּזְקָרָה אֲגּוֹדָל.

”וְאַתָּה”, זְקָפָה אֲצַבע גְּרוּמָה.

”רַשְׁבַּעַה יְלִדיִם”, פָּרָשָׂה עוֹד שְׁבַע אֲצַבעות פְּמִינִיפָּה.
לִיְבָלה הַתְּבוּנָה בְּהַצְגָּה בְּעַנִּין, וְעַנִּיה אַת אָפֹו כְּשַׁהֲזָרָת הַשְּׁמָאלִית
נְשָׁאָה בְּפֻופָה.

”וּבָרָקָה הַעֲגָלוֹן”, הַשְּׁלִים, וְהַזְּרָת הַזְּדָקָרָה.

דוֹדָה רַיְזָל הַזְּדָקָפָה בְּהַבָּנָה –

”בָּרָקָה הַעֲגָלוֹן? הַגָּעַטָּם אָפֹא בְּעַגְלָה?!?”
”כָּבֵר אָמְרָתִי לְךָ זֹאת”, נְעַלְבָּ לִיְבָלה.

”וְהַיְכָן הוּא? וְהַיְכָן כְּלָם? וּמְדוֹעַ בְּגַדְיךָ כָּה קְרוּעִים?”
”הֵם נִתְקַעְוּ בְּאַמְצָע הַדָּרָה, גַּלְגָּל הַעֲגָלה נִשְׁבָּר. וְאַנִּי רַצְתִּי
לְהַזְּעִיק עָזָרָה, וּעֲשִׂיתִי סְבוּב קָטָן...”
דוֹדָה רַיְזָל הַשְּׁתַתָּקָה כִּדִּי לְאָפְשָׁר לְאִישְׁוֹנִי עִינִיתָה לְעַרְךָ סְבוּב
קָטָן. כִּשְׁשָׁבָה לְדָבָר יָצַאוּ הַמְלִים בְּפִיה בְּזָוֹגוֹת: ”הַגְּלָגָל נִשְׁבָּר –
בְּאַמְצָע הַדָּרָה – וְאַתָּה רַצְתָּ – לְהַזְּעִיק עָזָרָה” – תִּקְעָה אֲגָרוֹפִים
בְּמַתְנִיתָה וְהַגְּבִיהָ צָאָרָה:

”וְהֵם תְּקִיעִים – בִּעיר הַפּוֹרָא – וְהַלִּילָה מִתְקָרְבָּ” – הַיְדִים
הַתְּפַשְּׁטוּ לְצַדְדִים –
”וְאַתָּה שׂוֹתָק –

בוֹא, לִיְבָלה, בּוֹא! נְרוֹץ אֶל הַנִּפְחָח!”
וְאֵם לֹא שְׁבַע עֲדִין חֲנוּיות, בָּאָה הַפְּגִישָׁה עִם הַנִּפְחָח וְהַגְּדִישָׁה
אַת הַפְּאָה...”

פרק ח'

הסחיטה המזוועת

ד' ודיה רײַזֶל עֲשָׂתָה דְּרֵבָה בְּזָהִירֹות בֵּין עֲרָמֹות הַגְּרוּטָאֹת הַפּוֹזְרוֹת בְּחִצָּרָה וְלִבְבוֹ שֶׁל לִיבָּלה עַלְוָה לְמִרְאָה הַאוֹצָרוֹת הַמְּשֻׁלְכִים סְבִיבָה. הִיּוֹ שֶׁם שְׁבָרִי מַחְרְשָׁוֹת וּמוֹטוֹת מַעֲקָלִים, גַּלְגָּלִים מִיתְמָמִים וִיצְוָלִים שְׁפָולִים, רַקּוּעִי פְּחִים וּשְׂרִירִי אַנְוֹרוֹת. גַּן פּוֹרָח בְּגָוִינִי הַחֲלוֹדָה!

וּבְתַּנְךָ עָמַד קִיסְרָה הַפְּמַלְכָה הַקְּסָוָה, יְהוּדִי גָּדוֹל גּוֹף וּרְחַבָּגָם, וּשְׁרַבְבִּיטָו בַּיָּדוֹ – קוֹרְנוֹס נְפִילִים. הוּא הָרִים אֶת קוֹרְנוֹס הַכְּבָד כָּאַלוּ הִיָּה זֶה צָעֹצָע, הַנְּחִיתָו עַל הַסְּדָן בְּחִכְבָּתוֹת קְצָבוֹת וּיְשָׁר בְּמִקְּמָנוֹת לְהַבָּמָה מַחְרְשָׁה מַעֲקָם.

"רַב פִּינְהָה!" קָרָא דּוֹדָה רַיְזֶל.

הַחִכְבָּתוֹת הַרְוֹעָמוֹת פָּסְקוּ בְּפַתְאָוִמיּוֹת וְהַנִּפְחָה נְשָׁא אֶלְيָהָם עִינִים אַדְמוֹת: "הָו, אַשְׁת ר' קלמן – רַצִּיתִי לְשׁוֹחֵח עַמָּה. וְמַיְהָוּ זֶה?" לִיבָּלה נְרַטָּע, וְדוֹדְתָו מְהֻרָה לְהָגִיב: הִיָּה לוֹ קֹול עַמְקָה, שְׁבָאַלוּ נְחִצָּב מִמְּעַמְקִי חִזְהָה.

"זֶהוּ בָּן אֲחֹתִי, זֶה עַתָּה הַגִּיעַ" –

מְבָטוֹ שֶׁל הַנִּפְחָה אָמַד אֶת הַדְּמוֹת הַקְּטָנָה, מְלַאת הַשְּׁרִיטוֹת וְעַטְיוֹת הַקְּרָעִים:

"הו, הוא מעהל במקצת. היה כדי לישרו על הסדין..."
LIBLAH נרפה, ודודתו מהרה להגיב: "חדר, רב פיניה! זה עתה
חצה את העיר, העגלה שלהם נתקעה. הגלגל נשבר".
"הו!" –

זו נראה מלה הפתייה שלו, הרהר ליבלה –
"ואני רציתי לקנות את העוז שלו..." הפטיר הנפח.
"העוז שלו? חדר להתלויז, רב פיניה. יש להמר ולתקן את
הגלגל!"

"הו, אינני מתלויז. אני רוצה את העוז!"
לא תחמד... מלמל ליבלה בקול רם דיון. הנפח הרים גבה
ונחן קדימה, וLIBLAH נסוג בבהלה.
"הו, אל להם לילדיים להתערב בשיחת מבראים", נחן, ונפנה
באצבע משתרת. "ובכן, אני קיבל את העוז – וatkun את הגלגל.
הא?"

דוודה ריאזל עמדה חזרת. "לא", מלמה במובכה, "לא תעשה
לי כך... זהה העוז האחורי שנותרה לנו... ועכשו באים אורים...
והם זוקים לחלב, ולחמא, ולגבינה..."
אם לא ATKUN את הגלגל – לא יבואו האורים! אמר הנפח
בגשות.

"לא... לא אוכל..." לא חשה האשה.
"כרצונך", הפטיר הנפח ונחן להרים את הקורנס.
"חפה", צרחה האשה המסכנה. "חפה! אתה... גזן, שודד,
חסר לב! את כבשת הרש חמוץ, את העוז האחורי! האין רחמים
בלבך?"

הוא הביט בה בעיניו העיפות, שפתיו משרباتות. שתק לרגע,
ושאל בקול אדיש: "ובכן?!"

"קח לך, קח! ומה, וכי אשאיר אותם לבם בעיר, בין החיים
הטורפות, והרוחות והשדים? וכי יש לי ברחה? גזלו, רוץח!..."

"ובכן, וכי להביא את העוז, ואני אגש אל העיר."

דודה ריזל הסה, וליבלה שכח את האזהרה: "ירק בגע, דודה!
אהה תמקן את הגלגלי - והעגלוון ישלם את דמי הפיקון!"

הعينים העיפות הביטו בו בלגולוג, והקהל עמוק ענה בזעזול:
"הו! אָמְרַפִּי לְךָ מֵשָׁהוּ, יְלֹד, הָא? אַנְגִּני מְפִיר אֶת הַעֲגָלוֹן! הַוָּא
לֹא שְׁלַח אַפְּתַח בְּסָפָף, הָא? וְאַנְגִּני חַפֵּץ בְּכָסָף, אַנְגִּני רֹצֶחֶת בְּשָׂר!"
והיא טפח על כרסו, וממעמקי חזהו חרחר ועה קול צחוק
מגטע: "הה, הה, הה..."

הפעם החoir גם ליבלה.

דודה ריזל התבוננה בLIBLA ובנפח, העיפה מבט אל השמש
הנוטה מערבה ומהירה לומר: "בן בן, רב פיניה, אני הולכת להביא
את העוז! מיד, רב פיניה, אבל עשה נא לי טובה: לך מיד עם
הנער ותקן להם את הגלגלי!"

"בונדי, בונדי!" הפטיר הענק. "ואולי תעשי לי גם את טובה?"
היא עמדה, חזרת ודרוכה, והוא הביט בה מזווית עינו ואמר:
"בדרכך עם העוז, סורי נא אל בית השוחט..."

elibla ראה את הרטט העובר בגופה וצפה להתרצות נוראה.
אבל דודה ריזל היתה כבר מעבר לtagובות הזעם. היא חשכה
את שפתיה, ועזבה את המקום-dom, בכתפים שמוטות.

הרי זו מכונה חסורת רגש - הרהר ליבלה ברתיחה. לכואלה,
הרי פאן בן אדם - אך במקום לב, פועם שם קוונס...

"עד שתקאספ' את הפליטים, אתחפלל מנהה", אמר ליבלה בקול רזען.

"מנהה", נhem הענק. "רעיון טוב. גם אני אסחף תפלה. אך חזקן!..."

elibla פסע בזיהירות שלוש פסיעות לאחוריו בסיום התפקיד, כשהוא נזהר שלא להתקל בזיו חלא או בלהב גראן צנוק.

"סימפת פבר?" נhem הנפח. הוא נשא דלי פח גודש בכל עבוזה, שנראה בידיו קל כנוצה, ובכפו האדריה חבק פפי חזיק כבדים.

"בוא!" נhem אל ליבלה מאחורי כתפו, ויצא מן החצר בפסיעות ענק. ליבלה הביט בפתחים הרחבות ובערף המאך, וחדרה עמו מה מלאה את לבו.

רבענו של עולם, חשב בבעתה. הרי זו באמת מכונה! אם הוא היה תועה בעיר, לא היה נחבל פמוני. הוא היה מפלס לו את דרכו... .

ואולי היה באמת מתקונן לחדר אך לנכני העיר ולכבש לו דרך, לרמס את מושכות הקוצים ולהדף בכתפיו את רשותה חזקים?

בלב הולם רץ ליבלה אחר דמותו המתרחקת של הנפח הענק.

פרק ט

בצפיה לגלוי אליו

העיר הנורא דמה לפקעת סבוכה של צמיחה עכבה, והשביל שזכה אותו דמה למנהרה אפלולית שנחצתה בסכה. ובלב השביל, על גבי מצע של עליים ומתחת לסתכת ענפים, נאבה לה בקד עגלה משתקת ועל גבה שבעה ילדים. שבעה ילדים שיישבו ולטשו עיניהם ברבי מוניש, שלא פסק מלספר סיפורים. הם הקשיבו לדבריו בפה פעור, ובבראה העגלוון התבונן בו והסביטה. והזאים לטעם בהם עיניהם מצדי הדרך, והינשופים בהם בעיניהם העגלוות. העיר רחש חיים, והשמש עמדה לשקע, והגלגל שבור – ולבלה נעלם ואננו...

חרדה מלאה את הלבבות, ורבי מוניש נלחם בה בכל כחו. ספריו המפלאים הסיחו את הדעת מהעיר הנורא וושוכנו, משדו ורוחתו... והספררים קלחו מפיו בשטרף והרגינו את הלבבות. הוא ספר על תנאים ואמוראים, צדיקים וחסידים, אבל האפלולית המתגברת והלילה הקרוב ובא דרשו דמות פלאים מחוללת נסים, מישחו שיעכב את השמש מלשקע, שיניף אצבע – והגלגל יתכן, שיושיט יד – וهم ימצאו את עצם בבית הורייהם...

אליהו הנביא!

ורבי מוניש פתח במחזרת ספרי אליהו הנביא, והספרים היו

מפלאים עד מאד. הנה הוא מופיע באישוןليل בדמות עני נבוֹת ומעודד את רבי עקיבא ואשתו, והנה הוא הלה חסר נימוס המנשה מכוניסי אורחים, לו מד תורה עם צדיקים נסתרים, ומושיע עניים נדקרים –

"הנה הוא!" קרא הרשל בקול רועד, וחשעה זוגות עינים נפקחו לרוחה.

בפאתמי השביל נראתה דמות נפילים, כאלו הגיחה ממעבה האפלולית. היהודי הענק הלך בקלילות, כאלו רחף על מרבד הרקוכית. בידו האחת נשא דלי פח מקרקש ובשנית פפי ברזל בדים.

"שלום عليיכם, רבוי" – קם רבי מוניש בהדרת כבוד, ואחריו כל הילדים. ברכה העגלוּן חייטיב את כובען על ראשו. מי פללומי מלל, שיזכה לגלוי אליו בעיר המכשף!

"אייה רבוי? פיניה?" נאם הענק, "שבו!" צוה, וברכה שב והזיח את כובען במובילה.

הם חתישבו באנקת אכזבה, וזו קרא פסח: "והנה גם ליבלה מאחוריו!" והשמחה פרצה כל גבול.

הנפח חשך את הגלגל השבור ורבי מוניש נד בראשו ופרש את ידיו ברכדוּך: "ככה זה, בני! לא זכינו לגלוי אליו..."

הנפח הביט בעיניו הארומות על האיש המויר המצחפת לאליו הנטbia, ורעם עmom עליה מתחזה.

"אבל אל לנו להתייאש", התעודד המלמד ועוזר. "גדולים וטובים השtopicו לראותו! הנה, פעם אחת..."

ספרור נוסף קלח מפיו של רבי מוניש. מסתבר שהספוררים שכנו במוחו באכיפות רבה, וחפו בקצר רוח לצאת לחפשי...

פעם אחת הפסיקו התלמידים בבעל שם טוב הקדוש, שיפגישו אותו עם אליהו הנביא זכור לטוב. הבטיח בעל שם טוב למלאות את מבקשם.

לימים, ישב בעל שם טוב בבית המקדש ובקש לעין בספר קדוש, חפשו התלמידים את הספר ולא מצאווהו. הוא נעלם מארונות הספרים, וגם על גבי השלוחנות לא נמצא.

מישחו נזף שעני עזבר ארוח ישב לפOSH בבית המקדש ונintel את הספר לעין בו. אבל העני נעלם – והספר אותו.

יצאו התלמידים אל הרחוב – וההלך איננו. מישחו הצבעו לכון השוק, ואכן העני השתרך שם לאותו, והספר – באמתחתתו... "היתכן", זעקם כלם. "לגבות ספר קדוש, לנול את הרבים, ולניצל לרעה הכנסת אורחים..."

הבית בהם ההלך בעיניהם נבוכות ולא מצא בפיו מילים להצתק.

נטלו את הספר והביאווהו לרבים. פתח בעל שם טוב את הספר ודרש בו דברים שלא שמעתם אזן מעולם. שמעו התלמידים ועייניהם זהר, נתנו תודה לה' על חלקם בתורה וחזרו ובקשו מרבים כי יראם את אליהו הנביא. נענה להם, וחזר על הבטחתו.

ליום המחרת החכבר בעל שם טוב הקדוש בסנדקאות. הלק למקומ הברית ותלמידיו עמו. ישב שם בעל שם טוב הצד כסאו של אליהו הנביא, והגה המלה ומהומה, עצקות וגערות.

"מה שם?" שאל הרב הקדוש.

"הען, אותו עני", ענו התלמידים בערבותה והדרפו קדים מה את היישש הנבוד: אثمול החביה באמתחתו ספר יקר ערף, והוא יום של של של לכיסו בפתח ספר!

"איך לא מבוש להכלים את שיבתך", צעקו עליו. "גנב, חסר בושה, מחליל קדש..."

"עזבונו", בקש הבעל שם טוב הקדוש. "אליוו מלאך הברית מופיע בכל ברית מילה, והוא שיתבע את עלבונו מיד הזקן".

הניחו לזקן לлечת לדרכו, ופנו אל רبه בבקשתה: "הואיל ואליוו הנביא נמצא כאן – הר זוהי השעה לקים את הבטחה ולהראותו לפלמידים. יתנו לו שלום ויחזיר להם שלום, ויתפרקו מפני ל תורה ויראת שמים..."

נאנח הבעל שם טוב הקדוש ואמר: "מה עשית לכם, בני, ואני את הבטחתך קימת – פעמים הראיתיכם את אליוו זכור לטוב, כי זה אותו זקן נבוך שהחנןפלתם עליו ובקשתם להפות... פעמים נגלה אליכם, ולא זכיתם להכירו..."

"ולמה בכח", שאל ברקה העגולון, שעקב בעיניו אחר עבוזתו של הנפח ואיזניו פרויות לשפור המפלא – "למה שם אותו לעג, וגרם להם מבוכה. יכול היה לא להופיע – וזהו!"

"על אליו הנביא אין שואלים שאלות", אמר אברימי.

"כפי הוא בקש לקים את הבטחתו של הבעל שם טוב", קרא לבלה.

"יתכן", הספיקו רבי מינוי. "אבל אני חושב שאליוו הנביא בקש ללמד אותם דבר מה: אסור לחשד ביהודי, ויש לדון כל אדם לכף זכות."

אבל אףלו כאשר החשד מבקש, ויתר על כן: הוא מוחץ בעיל – הנה, תפסו את העני, והספר בחיקו! גם אז, גם אז אסור להחנןפל עליו בגורות, להעליבו ולהשபילו..."

ואףלו אם תופסים אותו בקהלתו בשנית, כשהוא גונב חוץ

ערך بلا בושה, גם אז – כן, גם אז יש להתייחס אליו כאלו יהודי פשר !

יכולים היו לשאל אותו בנימוס מהווע לפקח את הספר. ואולי היה מוכיח להם שהספר הוא שלו, אולי היה מסביר שבקש ללמד בו באין מפריע ולהזכירו למקוםו, ואולי –

אולי היה פותח את פיו ומגלה להם סתרי תורה שלא שמעו מעודם..."

"טוב !" רעם לפתח קולו של הנפח. "דרשה יפה, רבבי !" החמייא בקולו העבה, כשהוא גוחן על הגלגול.

"כן", הסכים רבבי מוניש, ותזר על הלקח: "יש לדון תמיד לכף זכות !"

ליבליה חתיק את מבטו מן הנפח הענק אל המלמד ותזרה. ולא יכול עוד להתפרק:

"כח ?" קרא כשהוא רועד כלו. "תמיד לכף זכות ? גם כשלוקחים את כבשת הרש, גם כוחמים את העוז האחורה ?"

כלם הביטו בו בתמיהה, פרט לעיניו העיפות של הנפח שסקרוו אותו באידישות מהולה בליגיג...

"הרגע, ליבליה", נשמע קולו של רבבי מוניש. "על מה אתה מדבר ?"

"על זה... איש הזה, שננה מהדרשה היפה !"

כשדזמתי ספרה לו על העגלה התקועה ביער, ובקשה את עזرتו לחליצה – היא סרב לו עד שתתן לו את העוז הקיחה שברשותה !

האם לך יש הצדקה ? כלום זו אינה גזלה ?!"

הוא התנשף בכבירות, עיניו רשותו: "הוא חובב רשות – האם יש כאן כפ' זכות?!"

"אולי בנו חולה" ... מלמל רבי מוניש, אבל איש לא הקשיב לדבריו. כלם הביטו בנפח הענק מהם. הנפח התורם לאטו מカリעתו לפניו הגלגל, וקומתו האדירה האפילה על העגלה.

"אולי הייתה רעב", נחם וגמן קדימה, וכל הילדים נרתעו בקהלת פalgo פחדו שהוא יפתח את פיו ויאכלם.

"אבל זו שנות!" התגלגל קולו במרחבי העיר. "אני זוקן למלוד זכות! האשה בקשה עבודה ואני דרשתי שכר. זו זכותי, היא? אני נזכר בסיפור שבחרמש, איך שאבא יעקב לקח עזים מאיך קוראים לו, החותן שלו, נכון? אז זהו! אני גמרתי", פנה אל העגלו, "תסעו ישר ותגיעו לפה. ואם תרצו – תקנחו עוז גברת!"

סיים את דבריו, ופסע לתוך הסבך שלצד הדרה.

"חפה!" קרא אחורי ברקה. "עליה על העגלה, יש שדים בעיר!"

"אני פוחד מהם", נחם בזולזול. "יש לי קורנס!"

אמר – ונעלם בסבך הצמחייה.

הלילה ירד, והסוסים גששו את דרכם בשבייל החוצה את העיר הנורא.

פרק י'

חידון ביער

העגלה התקדמה בתוך ים העלטה, ונושאיה התבונסו בשתייה
ד' נבוכה. ים הספורים של רבי מוניש דלל, ונראה כי חפש נושא
לשיכחה. לבסוף נשמע קולו בחשכה: "הבה נערכ חידון קצ'ר!
מי יודע פמה מצות ישנן?"

"תרין"ג מצות", ענו במקהלה.

"גמר באסוף מסכת מכות", נשמע קולו של חיים אשר הפתמיד.
עהה כשהחחש לא אפשר לו לקרוא, היה נכון להשתתף בשיכחה...

"אכן, ומזה ריין – מי יודע מהי?"

כלם שתקו, וחיים אשר ענה לבודו: "סמן"ג מצות עשה ריין,
לחילץ ליבמה" –

"לא זו החכינה", אמר רבי מוניש.

"אה", מהר חיים אשר לתקן את דבריו. "מצות לא תעשה
ריין, מזהירה על כלאי בהמה" –

מלמולוי הערכה נשמעו משביב, אבל רבי מוניש לא היה מרצה:
"לא, לא החכינה לנו של הרמב"ם! מהי מצוה ריין לפי
ספר החנוך"...

"אה, בונדי! – בספר ויקרא, 'בצדך תשפט עמייך'!"

"אוהו, אף זהו בחור מהלכה! נשמע קולו של ברקה, וליבלה ראה בדמיונו כיצד הוא מזיח את כובעו ומחבק את ערפו בהערכה..."

"כן", אישר רבי מונייש. "מי שלומד – יודע!"

"תוספות בכתבות דף ס"ג", נשמע חיים אישר ממילל. "פרשן ח"ש בשביית..."

"יפה! ועכשו, מי יודע להסביר את הפסוק?"

"איזה פסוק?" שאל הרשל.

"בצדך תשפט עמייך – מצוה ריבוי למן ספר החנוך".

"מצוות עשה קעוי לדעת הרמב"ם", לחש חיים אישר, "ס"מ"ג
מצוות עשה ק"ו" –

"פשוט מאד, לשפט בצדך ולא משוא פנים", קרא אברמי.

"ראשי מביא פרוש נוסף" – נחמה לא יתן לאברמי לנצחו!
– "הרי זו מצווה לדון כל אדם לכפ' זכות!"

"מצוה מן התורה – "הגיע רבי מונייש.

"מפתח סנהדרין דף ל"ב", נשמע מלמולו של חיים אישר.
"שבועות קף ל'"...

"אכן, מצווה עשה מן התורה לדון כל אדם לכפ' זכות", חזר המלמד והdagish. "מצוות עשה כאכילה מצה בלילה הסדר, בחקיקעת שופר של ראש השנה..."

לייבלה הבין למי מכוונים הדברים, והוא מהר להתגונן: "אבל כשהעול זעק לשמים, כשהעbara נעשית בשאט נפש..."

"כמו אותו עני שגנב את הספר", הסכים רבי מוניש. "אליהו
הנביא, למשל", הוסיף...

"לא... לא התרונתי..."

בוחשכה נשמעה אנטחתו הקולנית של רבי מוניש. "אליהו הנביא
לא הועיל מאומה, אם ליבלה אין לו מדר את הלקח", המשיך
ואמר בקול רם. "תמיד יש לחפש את האור, תמיד לבקש צד
זכות... כיצד אמר שלמה המלך – 'אונילים, ילין אשם'. השוטה
יחרץ משפט מהיר, וידון לכף חובה. ורבנו יונה טרח להזuir
לנו, שהזוברים מתקbezאים במראצי אשפה"...

"שער חשובה, שער שלישי, את ריז", מלמל חיים אשר
בעלתה.

"מצות עשה, ליבלה, רצונו של הקדוש ברוך הוא..."

רבי מוניש השתק כדי לאפשר ליבלה להרהר בדברים ששמעו,
וליבלה שתק מפני שהרהר בהם.

ואז, בשקט שהשתפר, היה הדבר מחריד שבעתים –

הכל התנפץ בבח אחת, אלף שדים השתחררו מכליהם !

זה היה מהם, נראה כחלום בלבד. אי ממש עלה קול תרואה
צroid ומחריד, צרחה בלתי אנוושית, ומיד ענו המוני קולות במקהלה
מטרפת: ילוות ונביות, יבשות וקול חזוק צורים שהתגלגל בין
עציו היער וגרכ' אחורי גל של הדים עמוסים. בן רגע הפק היער
לכלוב ענק להמוני חיות רודפות פחד. צללים בהם הגיחו מן
הסבך וחציו את השביל בדרכה טויף מבהלה, והמוני עופות
ארחו בעיטה והשיקו כנפים בחרדה. הטעסים פתחו בדרכה חסרת
מעצורים, והעגלה טסה בחוץ מקשת. עצקות העגלון ומשיכות
הרען לא הועילו במאהמה. הטעסים המבעטים דהרי קדימה בשעתה,

ולא הבחינו בדרכו המהעקלת. העגלה נתקלה בגדר עץ וננטה על עצה, ועשרת יוֹשְׁבֵיה הוועפו אל האמchia הסבוכה שלצד הדרך. בטרם הספיקו להתואוש מתקדם הם שיכו הטעים במרווצתם כשהם גוררים אחורייהם את העגלה הריקה. המלמד ותلمידיו מצאו את עצםם בלב העיר המשותל, ומஸביב התגעשו קולות אימם, חיות טרף – ועלטה מחלטה.

רבי מוניש חילץ את עצמו מסבוך הקוץים ותקע את מבטו בחשכה הסמיכה. לחש גדופיו של ברקה העיגלון עלה מקרבת מקום. והיכן הילדים?

"חיים אשר?" שאל בקול רוטט.

"כן, אני כאן."

"ליבלה?"

"כן."

"נחמה, אברמי?"

"כן." בזה אחר זה נמנעו הילדים בשמותם. ברוך ה', כלם כאן.

"תנו יד זה לזה, אני אלך ראשון ורב ברקה ילק במאספ. ובכן..."

הוא חש ביד קטנה המגששת בזרען, ואסף אותה בכף ידו. "מי זה?" שאל.

"אני, ליבלה", ענה לו קול רועד.

"בוא, ליבלה, בוא. כלם נתנו יד?"

"אהאה", עלה קול מצמרר ממעמקי העיר, והיללות סביב החחדשו ביחס לשאת. בלב הולם מפחד החל רבי מוניש לגשש

את דרכו בعلטה, בלבד הקולות והצחוקות. "העוסק בתורה מגן מפל רע", קרא רבי מוניש, וקולו התגבר על ערבובית האימים, "אמרו אפי, בני, מלאה במלה –

שיר המצלות, אשא עיני אל הרים מאין יבא עורי –

עורי עם ה' עשה שמים וארץ !

אל יתן למוט רגלה, אל ינום שמך,

הנה לא ינום ולא יישן שמר ישראל" –

רבי מוניש לא ידע אם השלכו מן העגלה בפאתיה העיר, או שמא זכו לקפיצה הדורך בזכות פסוקי תהילים. מפל מקום, לאחר דקות נוראות של גשוש בעלתה, נפילה וקימה וחזרה נוראה, נבקעה חומת העיר וירח חור האיר את בתי הכהנים הנוכחים.

רבי מוניש סקר את פניו תלמידיו, והם היו חורים בירם הארץ הבהב... קולות הנוראים נשמעו עמומים ורחוקים, וקולו של ברקה התנסה בצעקה: "הנה הם, סופי, עומדים שם בגלים ! בoso לכם, סופי, התנהגתם כילדים..."

כלם צחקו, ורבי מוניש חיך: "זוכר אתה, ברקה, באחרים שאלת אם באמת יש שעדים בעיר – עכשו כדי לך לשאל את הפסוסים שלך..."

"ה' ישמד !" קרא העגלון, "עכשו גם אני יודע את התשובה !"

החוק סביר התגבר ורבי מוניש הביט בתלמידיו באחבה: צחוקו, ילדים, צחוקו – הרהר בלבד קול – חניה קשה עברה עליהם הימים... והוא פנה אל ליבלה ואמר: "ועכשו תלך אתה בראש ותוביל אותנו אל בית דודך –

מגיעה לנו ארוחת ערב הגונה !"

פרק יא

רצון בעל הבית

ליבלה יצא לבטח אל פתח ביתה המוואר של דודה ריזל. האור שבקע מן הפתח עטר את דמותה של הדודה הנזבת בחר, גוחנת קדימה בדריכות ובולשת בעיניה בחשכה האטומה.

"נערים מסכנים, תועים בעיר בעלטה... בין חיות הטרף, משחק לשידים... רבונו של עולם, אלו קולות עולמים שם מן העיר... וקולות אלו מה הם, ומה הן אלה קולות אלו המתקדמות בחשכה? רבונו של עולם, האם השדים מתגנבים אל הכהר!?"

"דודה" – לחשה האלית הראשונה.

"ליילדה אפרוחי, כה הפחדתני! דאגתי לכם כל כך, רבונו של עולם! הם הגיעו, הנה הם, רבונו של עולם... אה, בואו, אפרוחים, הפנסו נא, הפנסו..."

הדודה עמדה בצד הפתח והם נכנסו בפֶּה, עוברים תחת השבט בזה אחר זה. ודודה ריזל מנגעה בראשה ופניה קורנות באשר: "ילדים יקרים, בלי עין הרע, ילדים מאירים, אפרוחים חמודים... טלו ידים, ילדים, ושבו לשולחן..."

ואכן, השולחן היה ערוך לגדור רעבთנים: להם טרי וקונקן חלב צונן, חמאה וגבינה וירקות גנה לרבות. עיני הילדים נצחו פגירות

שגבנברשת, ורבי מוניש חיך ומחה כפ': "ראשת כל, ילדים, נתפלל תפלה ערבית!"

הילדים ישבו על שני הפסלים הארכיים ורבי מוניש גוט את התפלה בקול רם ובגעימה ערבבה. ברקח צור מן הארץ והצטרף לתפלה ודודה ריזל עמדה בפני החדר וידיה משכבות במלחקה, רשאה מוטה לצד בעיניה זוהרות. על שפתיה רמח חייך מאשר, ושפתיה רחשו: "ילדים טהורם, ברובים זכרים, ילדים יהודים..."

התפלה הסתיימה ודודה ריזל נתקה ממוקמה. כבמטה קסם הופיעה מגבת אחוריה על זרועה וסفل פח בידיה: "טלו ידים, מלאים. הנה שם, מן הקיתון!"

דודה ריזל החבונה בילדים, הם תלו עיניהם במלמד, ורבי מוניש – הוא סקר את התקירה ומדד את הרצפה, העביר את משקלו מרגל לרגל והעיף מבטים נוכחים לאנשים...

"נו, רביה", האיצה בו האשה, "ילדים רעים!"

"כן, אך סבורני... אין זה נורא, כלומר, אפשר להמתין..."

"להמתין, למה?"

"לבעל הבית, אני מתחנן, כלומר... אין מה להחפו..."

דודה ריזל החוירה, וליבלה הבית בה ברירות. הוא חכה להתרצות שקבוא... אבל הדודה שלטה בעצמה להפליא: "טלו נא ידים ושבו לאכל, אני חוששת שתסימן את האכל בטרם יחזור..."

הלחם חמ נבלע ואיננו שנקנו החלב עבר מיד ליד. הירקות, והגבינה, הפל נעלם. והפלא ופלא, גם צלחת חממה נותרה נגובה... והדודה מכרעת סביכם ללא הרף, מביאה ו מגישה, ממלאת צלחות ומעבירה. והחיוך מראץ בעיניה ושפתיה אין

מפסיקות מלוחש: "אָח, מְלָאכִים חַבִּיבִים, בְּלִי עַזְן הַרְעָ... אֲוֹרֶחים
פה ורבים לא היה פאן מזמן, ממש כמו בימים הטובים... לו היה
קלמן רואה זאת..."

"הם לא השאירו לו כלום!" החטיר רבי מוניש.

"מה, למי?"

"הילדים, לא השאירו פרור לבעל הבית!"

"שייחיו בריאות, אפרוחים חמודים! הוא לא אוכל כאן..."
ולפתח נטשה אותה העמדת הפנים העלייה, והיא פרצה בבלci
קולני.

"מ... מה קרה?" גומג רבי מוניש הנבוך, אבל הדודה יבכה
בקול חנוק מבעד לכפות ידיה ויצאה בצעד מתנויד מן החדר.
בחדר שורה דممת פרהמה. איש לא הבין מואמה, כלם היו
המומים.

ווז אמר ליבלה בלוחש: "רבי, אני יודע... –
דוד קלמן, בעל, השליך לבור. הפריז שלא אותו על אי תשולם
חוב."

הדקמה העמיקה שבעתים, ורבי מוניש שאל בקול נכאים: "למה
לא ספרת לנו זאת? לשם מה אנחנו לך, להטריד אשה אמללה?
לא ידעתי זאת, רבי. גם אבא לא ידע. היא ספרה לי זאת
רק היום..."

הדורדה שבה ונכנסה אל החדר בפנים חתומות. האידומומית
שביעיניה הייתה הסימן הייחודי לבכיה: "אם כבר ברקעם – בואו
בעקבותי. הצעתי את מטופתיכם באגף האורחים".

"ראי נא", מלמל רבי מוניש, "אנחנו, כלומר, לא ידענו... ליבלה האיע, מכיוון שאתם באים אליהם לפסח, לא יקשה עליכם, כלומר... הנה, אביו של ליבלה שלח מכתב... אבל עכשו, כלומר, שרבי קלמן אייננו – לא, הוא נמצא, אבל, ובכן, מחר עם שחר נסע חזרה!" הוא סים את דבריו בפסקנות, שמח שסימן את נאומו.

דוֹדָה רִיזֶל פַתְחָה בַתְשׁוּבָתָה. בְלָחֵשׁ, בְכָאָב, שׂוֹקְלָתָ כָל מֶלֶה: "קלמן איינגע, אמרת. נכוון הדבר, הוא נגמר חיים. השליך אל בור עמק וapel במרפואה של חצר שורצאת פלבאים..." ליבלה זכר את אחוזת הפריץ ואת החצר ההומה כלבי ציד אכזריים מבקרורי הקדומים בכפר, ונחרד.

דוֹדָה רִיזֶל המשיכה בדרכיה: "קלמן השליך אל הבור, משומש לא יכול לשולם לפרץ את חובו. לא היה לו כסף, משומש שאורחים הפסיקו לפקד את הכפר מאז השתקפנו הרוחות ביערות סביבה... אבל קלמן הוא בעל הבית, ואני יודעת מהו רצונו. הוא היה עוזשה בדיקך כי שאני עוזשה.

היא היה שמח לארח אתכם, שמח על ההזדמנויות לשמוע קול תורה בזקע בבית, לשמוע ילדים מתחפלים בהם.

היא הייתה מקדם את פניכם בברכה, מאשר על שנתן לו לחתוך בתלמיד תורה שבועיים –

אנא, אל תמנעו ממנה את הזכות הזאת.

אל תמנעו אותה ממני –

ואולי, אולי בזכותה ישחרר משביו..."

פרק יב

המעקב בעלטה

ל' יבללה קרא קריאת שם שעל המטה, ונרדם בטרם סים "אדון עולם". שנתו היה טרופה ומארעות היום החערבלו והתגעושו בחולמו בערבותיה נוראה, כבליל הקולות אשר בעיר. העגלה והעגלון, השביל וקרחת העיר, עדר האזנים והרעה המבלה, אליו הנקbia והמהר"ל מפראג... אך את שכחה המערבלה והמראות הנפחים נדחקו לאזרדים, וחיזיון נפלא כבש אותו כליל.

הוא פסע לבדו בעיר הענק, בין עצי הענק ווילונות השרכים. ירח מלא מאיר את הפל באור כסום ורך. הוא מתבונן סביב ונהנה אין אלו עצים, אלא גרוותאות ענק חלודות, פסלי מתקת מפספסת, הענפים – מוטות ברזל מעקלים, והעלים – פסות פח חרותות המקראקות ללא הרף. ובתוך, בקרמת יער בין חמוץ הגרוות, עומד לו הנפח ומקיש בקורנסו על הסדן, וקול ההקשה הקולות שידי התפת...

ליבללה עומדת בפה פעור ומתחונן במראה, וחש שאיןו לבדו. כן, דודה ריזל נצבת לצד.

והדודה אוצרת עז ונגשת למפרק הקרחה, מוארת כליה באור קירם קרף, והיא נושא את ידיה בפתחנה...

הענק מפסיק את עבורה, וליבלה מטה אזן. הדודה מתהננת לפניו הענק כי ישחרר את בעלה...

והנפח נותר בה שתי עיניים אדומות ומגוח – מה נראה חיווכו – והוא משרבב את שפטו ואומר בקולו העמוק: "הו, אם תתני לי את העוז שלך!" וההה מתרגלל במרחבי העיר ומהו כי עלי הפה מזועזעים בקרוקוש חלול.

"רב פיניה", מתחננת הדודה וקולה רועד. "זהי העוז האחרונה שנשארה לנו, הן לב יהודי לה, לא תגדל מפני את כבשת הרשות..."

והענק מושך בכתפיו באידישות וגוחן להרים את הקורנס הכביד: "זהו זה, אשא. אם אין עז – אין בעל..."

והашה האמללה סופקת פפים ופזרצט ברכי קורע לב. "גוזן," היא קוראת לעברו ברטט שפטים. "חסר לב, אין כל רגש בלבך!" ובכיה מתחזם ומתקבר.

ליבלה צע במקומו בעצבנות, וראה כי רבי מוניש עומד לצדונו ונוקש בלשונו: "אט, אין לדבר כה. יש לדין כל אדם לכף זכות..."

הענק מגח בירושות, ובכיה של דודה ריזיל הולך ונוגבר...

ליבלה נרעוד וחתיבש במטתו. הוא היה רטוב מזעה, נרעש ונפחד. החשכה מסביב הייתה מחלטת, וכי שם נשמע קול בכיר רוטט. היה זה קולה דודה ריזיל שהתייפה באישון ליל, ובכיה חדר לחלומו של הנער.

"רבענו של עולם, עוז נא לדודה ריזיל. פדה את דוד קלמן משביו..." לחש ליבלה בהתרגשות. הוא נסה לשוב ולהרדים, אבל השינה הייתה ממנה והלא והמחשבות דהרו במוחו במערבלת מסחררת.

הוא קם ממתתו וגיש את דרכו החוצה, כדי להרגע באור יום לילה זאת.

ירח חור עמד במרומי שמי הליל וסקור מצעד מהיר של עננים אפלים. בתי הכהן הזדקרו בגושים פהים, ושקט נפלא שרר סביב. הכהר נם את שנותו.

ליבלה טיל לו בדרך העפר הרחבה וחש בבדיקות מתוקה, אבלו אין איש מלבדו במרקבי היקום. שותקים העופות וחיות הבית, והעיר הרחוק דומם אף הוא. הכל נם את שנותו, הכל שקט ושלו...

אך לא, לא כלם נמים את שנותם. לא כלם שוקטים –
אי משם נשמע קול חריקה, מישחו הסיט בריח ופתח דלת.
מישחו חמק بعد הפתחה ולא טרח לסגורו אחריו.

מישחו, הנושא שק כבד על כתפו !

"גנב !" חלפה המתחשה במוחו של הנער.

והוא הפיר את הדמות המתחמקת, אי אפשר היה לטעות בה !
גביה, ורחב בתפיה, ומצעדה המהיר והכבד ...

היה זה פיניה הנפח !

מגלי משים נזפר ליבלה ברבי מוניש המזהיר לדונו לכף זכות,
וחיך לעצמו בעגמה. מענין מה יאמר רבי מוניש עתה ...

וליבלה החיש את צעדיו ומהר לעקב אחר הענק המתרחק.

ליבלה החיש את צעדיו, ועבר על פניו השער ממנו הגימ הענק.
ואז קלטה עינו נאנץ מזר, והוא עצר פרקי בಥמהון –

הירח נגה על החצר הרחבה, ואורו השתקף בלבקי מחרשה

שבורים ובמottoת ברזל מעקלים. היה זה מבחן מבעית ונורא
הוד, גן של מפלצות מתקה דוממות ונואצות...

אבל... זה לא יתכן!

לא יתכן שהנפה גנב מחרוז שלו...

חייבים לברר תעלומה זו עד פם, חייבים להסיר את הלוות
מעשו של הנפה!

וליבלה נשא רגלים ורץ ב מהירות, כשהוא מנעה לחדביק את
צרכי הענק שנעלם מן העין.

ענן אף כפה את הירח, ועלטה אפפה את היקום. ליבלה רץ
קסומה, מבליל לראות מאומה, וזו הגימ הירח ממוחבאו וליבלה
נעדר בחזרה: הענק היה במטחוי יד לפניו, צורו הכאב מכף
על שכמו והוא פועל בונחת בעדריו העמלוניים. לבו של ליבלה
פעם בקורנס. אלו המשיך ברצחו היה נתקל בצרור האלים... הוא
תאר לעצמו את ההתנגשות המחרידה, ואת הנפה הפונה לאחור
ומושיט יד אדייה, תופס את צוарונו בשתי אצבעות ומונפו אל
על בקளילות... אה! הקדוש ברוך הוא שלח את הירח במועד!

הנפה המשיך בדרך מבליל לחזור במאומה, וליבלה עקב אחריו
מן רקע בטיח. הם עברו את בתיה הכהר האחרונים והתקרבו אל
העיר הנורא.

ומה עתה? כלום יבנש אל העיר הנורא, האם עומדת הוא להיעדר
עם הרוחות?

אם כן יעשה – שילך לבדו. ליבלה לא ילוננו לשם. לא, הוא
שבע מן העיר די! וליבלה נזכר בחזרה כיצד פסע לו הנפה
באדיישות לתוך הסבד ולויג לשדים השוכנים בו... אין כל ספק:
יהודי זה ברית ברית עם כחות השאול!

ובعود ליבלה עומד ומהסס, פנה הנפח לשמאלו, אל השביל ההפוך בין הփרץ והעיר.

זה היה אים שבעתים! הוא עשה את דרכו בשביל המוליך אל אחוזת הפרץ!

מה מתחפש יהודי בטירת הפרץ באישון ליל?

elibla hragesh caalo hataf al l'sholosha haklim: macho hiya pemshatkon, hoa chal malchashb ve'akab pemshatkon achar hamelacha hamahanah batin lebo lo regelio: regelio pesuo b'hachmda be'ukbot ha'nefch, va'alo libo p'um b'chokha v'zohn be'k'l p'anim: la, la... chor, libla, chor!...

הנפח צעד במעלה השביל, וליבלה אחריו. טירת הפרץ הסטמננה לאור הירח, אפליה וקדחת. אף תלון לא הוואר בה, אוור נר לא הבlichkeit בעלטה. הטירה נמה את שנתה. מה יש לו לחפש שם, רבונו של עולם...

הנפח התקרב אל החצר האחזה. הנה, הצלבים הנוראים ירגישו בו ויפתחו בנכחותיהם, הטירה תתעורר לחמים ויתחיל מרדף אחר הפורצים... ליבלה תאָר לעצמו עדת כלבים רודפת אחרים, ותוקעת את שנייה ברגלו... די, עד כאן! הוא לא יתקדם יותר. כאן יעמוד ויצפה בונעשה!

הנפח נעazar לרוגע ליד שער האחזה, הקיר חוסט והוא נכנס פנימה. מן החצר נשמע גרגור עמוס, ונדים. אף כלב לא חרץ את לשונו. דמותו של הנפח נראה בברור, ואצלליותיהם של הצלבים הנוראים התרכזו סביבתו בדמייה. היה זה מתחה מבעית, לא יאמין. וזה הגיח ענן שחר וכסה את הירח, ועלטה כסתה את הפל.

פרק יג

הַפְגִישָׁה עִם הַפְרִיאֵץ

בּ בָּקָר יוֹם הַמְחֻרְתָּה יִשְׁבֶּה שְׁבָעָה יָלִדים וְהַקְשִׁיבוּ לְשָׁעוֹרוֹ שֶׁל : רַבִּי מַוְנִישׁ. לִיְבָלָה יִשְׁבֶּה שֶׁם אֲפִיךְ הוּא, וְאֶפְלוֹגָה נֶפֶה לְהַקְשִׁיבָן. אָבָל רָאשׁוֹ הָיָה כַּבֵּד עַלְיוֹ וְהָיָה שָׁקָעַ בְּלֹאָות מִטְשָׁטָשָׁת. מַאֲרָעָות יוֹם הָאַתְמָולָ כָּלָו אֶת פְּחוֹתָיו, וְהַטְיוֹל הַלְילִי סְחָטָ אֶתְהוּ אַתְמוֹלָ. הָיָה שָׁקָעַ לְפָנָות בָּקָר בְּשָׂנָה עַמְקָה, וְהַתְעֹזֵר בְּכָאָבָרָאָשׁוֹ וּבְעַרְפּוֹלָ חָוָשִׁים.

רַבִּי מַוְנִישׁ הַבְחִין בְּטַבְעָות הַכְּהוֹת הַמְקִיפּוֹת אֶת עַינֵּיו שֶׁל לִבְלָה, וְרָאָה אֶת פְּהַוקְיוֹ הַעֲזָלִים בָּזָה אַחֲרָ זָה, כְּגָלִי הַיָּם הַמִּתְגְּבָשִׁים, נְעָרָמִים, מַחְנְשָׁאִים – וַנְסֹוגִים אַחֲרָ כְּשָׂהָם מִפְנִים מִקּוֹם לְגַל הַבָּא... רַבִּי מַוְנִישׁ רָאָה, וְהָנָה בְּרָאָשׁוֹ בְּהַבָּנָה. גַּם שְׁנַתוֹ שֶׁלּוֹ נְדָרָה, גַּם הָיָה שָׁמַע אֶת הַתִּיפְחָותָה שֶׁל הַדּוֹדָה בְּאִישׁוֹן הַלְיל וּגְמָר בְּלָבָו אָמָר לְהַחְלִץ לְעַזְרָתָה. הָיָה יַעֲשֵׂה כְּכָל אֲשֶׁר יָכוֹל לְשִׁחְרוֹר בְּעַלְהָ. הָיָה יִשְׁוֹחֵחַ עַל בָּקָר עַם הַדּוֹדָה, וְאֶוְלִי בְּדָאי לְהַכְנִיס גַּם אֶת לִיְבָלָה בְּסָוד הַעֲנִין. סּוֹף סּוֹף זָה דּוֹדוֹ, וְלִיְבָלָה הָרִי שׁוֹפֵעַ רַעֲיוֹנוֹת...

רַבִּי מַוְנִישׁ כִּינָס אֶת הַמְוֹעֵצָה בְּמִטְבָּח. דּוֹדָה רִיזָלָן רְדָרָה עַסְת בָּצָק עַל מִשְׁטָח הַשְּׁלָחָן, וְעַנְתָה לְשִׁיאָוֹתֵיהֶם בְּפִרוֹטָרוֹת: בָּן, וְדָאי שָׁהָם נְטוּ לְהַעֲבִיר אֶת רַע הַגּוֹרָה, הָם הַבְטִיחוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַסְכּוֹם

החסר בתוך שנה – ה' יודע מאיין יקחוי את הכסף – אבל הפריון סרב אפלו לשמע. אדרבה, אמר באקוריות, ישלמי את מלא הסכום ויקבלו את המשפzon בחזרה. קלמן שלו ממשפט קמשפzon... בבור אפל וקר, מצטמרר ומרעב עד מוות...

שתי דמויות חמורות נשרו ונבלעו בפצק, ואחריהם עוד שתיים. איש לא יצא חי מבור השבי, מי יודע אם קלמן שלו עבדנו חי...

"הינו רוצים, אולי נוכל לעוזר... נציג את עצמנו בקרוביו של רבינו קלמן שבאו מהעירה"... אמר רבינו מוניש.

"זואמת, הרי הוא דודי", הוסיף ליבלה.

"ומה, הן תקבלו אותה תשובה, הביאו את הכסף וטלו את האיש..." הדודה לא טפהה תקנות שוא.

"אני יודע, חיבים לנשות. אולי התרפק לבו, ושם נוכל לשכנע לחייב את תנא המאסר. אולי יעלו והם הבור ויכלאו אותו בטירה"... רבינו מוניש לא יאש עצמו מן הרחמים...

דודה ריזל הפטיקה ממלאכתה ודק של אור נצת בעיניה: "הו, הלוואי, רבונו של עולם... אם מה תעשו תקנו לכם מצוה גדולה, ממש הצלת נפשות! הנה, רבונו של עולם, עשה נא נס!"... "נלה, אפוא!" פנה המלמד אל ליבלה. מצות פריון שבויים לפניהם, אין לאחרה אף לא ברגע!

"חפו, חפו!" התקונה שבה לפעם באשה האמללה: "כשתחגעו לטירה, אל תבקשו להיעדר עם הפריון. הפריון המרשות ישיבכם ריקם, והלוואי שלא ישפה בכם את הכלבים! לא, כדי שתשוחחו עם מנהל החזזה. אדם מזער הוא, אבל לב זהב לו. הוא חובר לכלבים, את כל החצר מלא מהם, אין הוא פושע צעד ללא כלבים ממשני צדיו. כל אחד והשגעון שלו... וכי מה, להשליך אנשים

חייב לבודר כלום זהו תחביב נאה יותר? אל תפחדו מבלביו, לב זהב לו והוא מוכן להאזין. להאזין – ואולי גם לעוזר... רbone של עולם, כבר הגיעה השעה! והררי די ביום אחד בבודר הנורא כדי לכפר עוננותיו של אדם..."

רבי מונייש וליבלה פסעו בשביל העולה אל הטירה. המשמש הזרחת אבעה את הטירה בצלבים בהרים, ואפללו האזוב הקודר שעה בקירות העתיקים נראה כפורה ומלבלב. לא היה כל דמיון בין הטירה הנאה שנשקפה לעיניהם לבין המבנה האפל והקודר שהזדקר לפניה ליבלה אמש ובלע בין קרביו את הנפח הענק...

שער החצר היה מוגף, אבל לא היה כל קשי לפתחו. דيري הטירה לא חשבו מפני אורחים בלתי קרואים, שבן החצר שרצה המוני כלבים עירניים. כלבים מכל הסוגים, גדולים יקרים, עבים ודקים, מגדלי פרווה וקרחים. כלבים שחדים וחומים, לבנים ואפרים, מנדרים ומנקדים... ליבלה נזכר שזהו תחביבו המועז של מנהל האחזה, תחביב יעיל להברחת גנבים...

רבי מונייש נחש בטעתו הטענת שהشمיעת צليل חד, וכל הכלבים נחרו אל הגדר וחשפו לעברם ניבים מאימים – וליבלה נזכר בונפח הפתוח את השער ונכנס פנימה בבטחה...

דלת האalon הכבידה נפתחה. בחור צעיר הופיע בפתח ומפניו צדיו שני כלבים דקי וגלים, האחד חום והשני מנמר בלבן. ידו אחת לטפה את סנטר הכלב ובשניה החזקה לזרים להכנס. "שקט!" פקד על עדת הכלבים, שהנמיכו ראשם והתרפזו בזנב מושפל. "הכנסו נא", פנה אל הבאים, וחיוכו כבש את ליבלה כליל.

רבי מונייש הסיר את כובענו ונותר בכפת הקטיפה הגדולה. הוא הרבחן את ראשו: "אני... יש לי את הכבוד לדבר עם האדון מנהל האחזה?"

חיויכו של הצעיר המתהוב והוא ענה בהושיטה את ידו: "אני הוא, ועם מי יש לי את הכבוד לדבר?"

רבי מוניש התבבל, והמלים יצאו מפיו מגמומות. לא היה זה דבר רגיל, שנושא מסוימתית חבוד ליהודי ויושיט לו ידו בדרך חברות. אכן, דודה ריזיל אדקה: לב זהב לו למנהל האזזה! "הכנסו, הכנסו נא, למה תעמדו בחוץ? בואו נא ללבתי, ונשמע מה בפיכם!"

הוא לטף בעדרינות את ראשי הכלבים ופנה לאחור, ו שני האורחים נכנסו בלב חרד לתוך הטרקה. הם פסעו בעקבותיו במיסדרון חשוך ונכנסו לחדר שטוף אור. מנהל האזזה הצעיר התמקם מאחוריו מכתבו והורה להם בידו על שני כסאות: "בבקשה, שבו בבקשה, רבותי. במה אוכל לעזר לכם?"

רבי מוניש התישב בזירות בקצת הפעה הגדה והציג את עצמו כקרובו של רבי קלמן האכסנאי. אמש הגיע אל הכפר, וברצונו לנחל משא ומתן על תנאי שחרורו.

החיק נמחה מפניו של מנהל האזזה, והוא הניד בראשו ולחש: " אכן, נורא ואים. זו ממש חרפה – לנתק אדם ממשפטו ולהשליכו לבוד פלא על לא עול בכפו!..."

ליבלה נדרך. טוב לב כל شيئا, אין המנהל אמור לבקש את מעשי אדוניו. לא, המנהל לא נשא חן בעיניו...

אבל רבי מוניש לא חשב בכך: " ממש כן!" התלהב, "הוא עמל לפרגנס את משפטו בכבוד, וככלום זו אשמה שעובי ארוח חילו לפקד את הכהן?"

" אכן", איש המנהל. "ולחשב על כן שהשליכו אדם ישר זה לבור אף ותחוב, ומניחים לו לגוע לאטו ברעב ובצמא... הרי זה ממש מחריד!"

"לגוע לאטו", החoir רבי מוניש, "ברעב ובצמא?"

"וכי מה, כלום אפשר להתקיים על פרוסת לחם דקיקה ועבשא
ולחרות את האזמא בספל מים ליום?"

"הרי הוא ימות כה!"

"הוא אשר אמרתי", הנגן המנהל. "אם עידין לא מות... וכי
מרעטים האנשים שמאו שם מותם?"

"הרי זה נראה ואים!"

"הוא אשר אמרתי, נראה ואים!... מדי יומ פונה אני אל הפרייז
ואומר: קלמן המספן, בפה חטא? והפרייז באחת: יביא את הכסף
ושיב לביתו! ואני, מה פחי? פקיד קטן ותו לא... אך אם תרצו,
יודעים אתכם, אפגישכם עם הפרייז בעצמו. התהנו נא לפניו,
אולי תצליחו... אלך ואשאל את הפרייז, אולי יסבירים לראותכם..."

היא קם ויצא את החדר, ושני הפלבים בעקבותיו.

ליבלה פנה אל רבי מוניש ולחש: "ממש כפי שהדודה אמרה
— לב זהב לו, נכוון?" סקרן היה לדעת מה דעת רבי מוניש.

"כן", מלמל רבי מוניש והבט בעד החלון אל החצר שטופת
השמש. המוני הפלבים שוטטו בה עברוביה, ובמרפצה נפער חור
עגל ואפל — בור קלאו של רבי קלמן. "כן", אמר רבי מוניש
ואנחתה נעקחה מכך, "אבל אם לי היה לב זהב, לא הייתי מסוגל
לחזק כשראה כזה נשקר מחלוני..."

כן, דעת המלמד היתה כדעתו...

מנהל האחזה הופיע בשנית וחיווך רחוב שפוך על פניו: "בווא
נא, רבותי, הפרייז מכה לכם. בקשתיו להסבירים לראותכם".

הוא שָׁב וַנִּפְנֵה לְאַחֲרָיו, הַכְּלָבִים הַשְׁתָּרְכוּ בַּעֲקֹבָתוֹ, וַיְשִׁנֵּי
הַאֲוֹרֶחים פִּסְעָו בַּמְאָסָף. הֵם עָבָרוּ בַּמְסֻדָּרוֹן וַיָּלֹו בַּמְדִרגּוֹת סְדוּקוֹת.
דַּלְתַּת אַלְזָן כְּבָדָה נִפְתַּחַה לְפָנֵיהֶם וְהַמִּנהָל הַכְּרִיז בְּקוֹל צֹהָל:
"הַגָּה
הֵם, קָרוֹבָיו שֶׁל קָלְמָן מִן הַעִירָה!"

רְטִין עַמּוֹם עַלְהָ מִפְאָתִי הַאוֹלָם, וַיְלִיבָּלה נִפְנֵה לִשְׁם בַּתְּרַחְמָה.
בְּכֶרֶשָׂה עַמְקָה לִידֵי הַאָח הַכְּבָיוִה הַצְּטָנָף יִשְׁיַּשׁ צְנוּם, רַאשׁוֹ מִוּרָד
עַל חִזְחוֹ וְהֵי נָרָא כְּשֻׁקּוֹעַ בַּתְּנוּמָה.

"לִשְׁם", לְחַשׁ הַמִּמְנָה וְהַדְּרֵף אָוֹתָם בַּיּוֹדָו, "הַתְּקִרְבּוּ אַלְיוֹ..."

הַשְׁנִים הַתְּקִרְבּוּ בַּצָּעֵד מִהְסָס, וְאֵז הַתְּרוּםָם הַרְאָשׁ הַמְּצָפָק
לְאָטוֹ, וְשַׁתִּי עִינִים כְּבוֹיוֹת סְקָרוּ אָוֹתָם בַּאֲדִישָׁות: "אַלְוֹ הֵם,
אַפּוֹא", הַפְּטִיר בְּקוֹל חֹורָק מִבָּעֵד לְשָׁפָם הַאָפָר. "מָה בַּרְצֹנָכֶם?"
הֵם מַבְקָשִׁים לְשַׁחַרְרָא אֶת קָלְמָן מִשְׁבִּיו", חִיךְ הַמִּנהָל בַּפִּנְים
מַאיּוֹת. הַעוֹלָם נָרָא בַּעֲנֵיו בְּחַזְיוֹן מִשְׁעָשָׁע...

"מַדְועַ?" רְטִין הַפְּרִיז, וְהַגְּבוֹת הַעֲבָתוֹת שָׁבוּ לְכַסּוֹת אֶת עִינֵּיו.

"מַדְועַ?" רַבִּי מִוְנִישׁ הַפְּטָעָמָן הַשְּׁאָלָה הַמּוֹנָרָה. "מָה פָּרוֹשׁ?
מִפְנֵי שֶׁהֵוָה סּוּבֵל שְׁם, בְּבוֹרוֹ! מִפְנֵי שְׁחָשׂוֹךְ שְׁם, וְקָרָ, וְאֵין דַי
מִזּוֹן... וּמִפְנֵי שַׁ...טּוֹב לְהִיּוֹת בַּבָּית!"

"הֵוָה, הֵוָה סּוּבֵל שְׁם?" חִרְקָק קוֹלוֹ שֶׁל הַפְּרִיז. "זֹמָה, וְאֵם אֲנֵי
סּוּבֵל – אֲכַפֵּת לְמִישָׁהוּ? וְאֵם בְּלֵבִי חִשּׁוֹךְ וְקָרָ, וְאֵם לֵי אֵין מְסֻפִּיק
מִזּוֹן, מֵי יִשְׁחַרְרָא אָוֹתִי, הֵא?" קוֹלוֹ נָדָם בַּגְּגָגָרָ צָרָם.

"מִטְּרֵף הָאִישׁ", הַרְהָר לִיבָּלה בַּבָּעֵתָה, וְאֵלָו רַבִּי מִוְנִישׁ זַע בָּאי
נוֹחוֹת וּמְלָמָל: "אֲדוֹנִי הַפְּרִיז, הֵן אֲפָה מְפִיר אֶת קָלְמָן מִשְׁכָּבָר
הַיּוֹם. אִישׁ יִשְׁרָךְ הוּא וְנָקִי כְּפִים, אֵין זוֹ אַשְׁמָתוֹ שְׁאֲוֹרֶחים
חַדְלוּ מַלְפְּקָד אֶת מְלוֹזָו..."

הַגְּבוֹת הַעֲבָתוֹת הַתְּרוּמָמוֹ וְהַפְּרִיז הַכְּחֹשֶׁן נִתְן בַּרְבִּי מִוְנִישׁ זֹוג

עיניהם אפרות: "האמנם אין זו אשמהו, יהודי? ומדוע, וכי אין הוא אשם בכך שהעיר רוחש שדים ועובי ארח נמנעים מלהعبر בו?"

"בודאי שלא..." מלמל רבי מוניש.

"פקח אתה, יהודי, ובכן אמר נא לי: אשמהו של מי היה זו, כלום אשמהי שלי? האם יודיע אתה שלפני שלוש שנים החברתי את העיר לבוז'ינסקי ב爹י שנה בשנה, וחוטבי העצים שהביאו נמלטו על נפשם מפני השדים הנוראים. כלום ידעת זאת?"

"לא", הודה רבי מוניש. הוא נזף בקהלת השדים שהשתוללה בעיר החשוכה, והבין לרווחם של החוטבים המבוקלים...

"וכלום ידעת שפה שנתיים ימים אני מוצא חוכרים ליעזרתי, אף חוטב עצים אינו מוכן לדרך על ארמתם? הם נמלטים מפני מגפה, אינם מוכנים בכלל להצעיר מחיר! לא במחצית השזוי, אף לא ברבע."

הידעת זאת?

"לא..."

"אדובי הפריז", התעורר מנהל האחוזה בשיחה. "הן אמרתי לך, ישנו מכשף..."

"הרף, הרף!" צרכה הפריז וסתם את אזנייו בידים רועדות. "אני רוצה לשמוע! ישנו מכשף רב כח שМОכן לטהר את העיר משדים תמורת זפין לחמש שנים, השמעתם חזה שbez? אם فهو עמו – יאמר את פסוקו ויקבל את שכרו!"

"דברת עמו לאחרונה", השיב המנהל. "זהו מוכן להסתפק בזקון לשלווש שנים בלבד!"

"אָפַלְאָ לְשָׁנָה אֶחָת ! וּעֲכֹשׁוּ, יְהוּדִי, אָמֵר לֵי: בָּמָה אֲכַלְכֵל
אַת אֲחִזְקָת הָאֲחָזָה אָם יָעִרְוְתִּי מְשֻׁתְּקִים וְהַכְּסָפִים חִדְלוּ לִזְרָם,
הָא ? לֹא חִשְׁבָּת עַל כֵּה, חִשְׁבָּת רַק עַל קָלְמָן שְׁלָך ...
וּבְכֵן, שְׁנִינוּ אִינְנוּ אֲשָׁמִים בְּמִצְבָּה, וּקְלָמָן יִסְבֵּל כֵּל עוֹד אָנִי
סּוּבָּל. הַבָּנָת, יְהוּדִי ? !"
וּעֲכֹשׁוּ צָאוּ מִכֶּאן, וְהַגִּיחוּנִי לִנְפָשִׁי !"

פרק יד

חוירץ דין, ואינו בוכה

מנהל האחזה החיבן לווה אותם בזאתם. "צ'ר לי מaad", מלמל : כשפתח לפניהם את הדלת הכבירה. הוא עיף מבט בשמים המתקדרים ואמור: "עומד לרמת גשם, שמא תמתיינו פה מעט?" "לא", השיב רבי מוניש. "אנו נלה, תודה לך על עזרתך".

"הו, צר לי שלא עלה בידיו לעוזר יותר. אמרו לי אם תזדקקו לעזרתי, אשמח לעשות במייטב יכלתי!"

"כון, תודה לך", אמר רבי מוניש וחלף על פניו צמד הכלבים. ליבלה בא בעקבותיו והם מהרו לחתוץ את החצר הענקית. המוני כלבים נזעקו מכל קצווי החצר בניבים חשופים ובנהימות מאיימות, אבל די היה במלחה בזקירות מפיו של המנהל והכלבים השחו את ראשם וכשכשו בזבובם. רבי מוניש קנא בלבו בשליטה הפטלאה של האיש בכלביו. הלאי והמלמד יכול היה לשולט בך בעדר תלמידיו... הוא נפנה לאחור ותודה למנהל האחזה בגין ראש. הלה עמד בפתח הטירה כשותיכו הנצחי שפוך על פניו ונפנה להם בידיו לפרטה.

פסעו דוםם, בשטקה.

טפות ראשונות של גשם אביבי החלו לتطטוף.

"הֲבָה נִמְהַר, רַבִּי!" קָרָא לִיבָלה. "אָנוּ גַּרְטָב!"

אָבֶל רַבִּי מַונִישׁ לֹא חִשַּׁ שְׂאָלָה אֶת צָעָדִינוּ. הָוָא הִיה מַותָשׁ –
וּמַיְבָס... פָגִישָׁתוֹ עִם הַפְּרִיז הִיתָה לְרִיק. הָוָא הַעַלְהָ חָרָס בְּיַדוֹ...
גַּרְטָב, וְמַה בְּכָךְ", רַטְן. "רַבִּי קָלְמָן יוֹשֵׁב בְּבָרוֹ בַיּוֹם וּבַלְיל,
בְּשָׁרָב וּבְקָוָר, בְּגַשְׂם וּבְשָׁלָג – וְאַנְחָנוּ מַזְדַעַזִים בְּשָׁל כָּמָה טְפּוֹת?"
חַבְלָל..." הַרְהָר לִיבָלה בְקוֹל. "הָן יַכְלָנוּ לְבָקֵשׁ מַהֲמָנהָל לְהַתְקִין
סְכָכה מַעַל הַבּוֹר. אָבֶל הַפְּרִיז לֹא הִיה מַרְשָׁה זֹאת" –
"הַמְּנָהָל הַטוֹב וְהַפְּרִיז הַרְעָ", מַלְמָל רַבִּי מַונִישׁ.

"בְּדִירָק כָּךְ", הַתְּלָהָב לִיבָלה, וְאוֹ קָלָט אֶת נִימָתוֹ שֶׁל הַמְּלָמֵד
וְהַסֵּס. "הָאִין זֶה כָּךְ?" חָקר.

הָוָא חָשׁ שֶׁלָא בַנְחָ לְגַבִי מַנָּהָל הַאֲחַזָה, אָבֶל דַעַתוֹ עַל הַפְּרִיז
הִיתָה נַחֲרָצָת. לְרֻעה, כְמוֹזָן. הָאִין הַמְּלָאָד חֹשֵׁב כָּךְ?
"אִינִי יֹדֵעַ", מַשְׁךְ רַבִּי מַונִישׁ בְּכַתְפִיו. "הַמְּנָהָל מַחְיָה, וְהַפְּרִיז
מַזְעִיף פָנִים... הַגַּשְׂם מַתְגָּבֵר, נַחֲכָה מַעַט פַחַת הַעַז?"

"כָן. אִינְגַי מַבִין, רַבִּי... הַמְּנָהָל אָמַנָם מַחְיָה, הָוָא נַכּוֹן לְעֹזָר...
דוֹדָה רַיִזָל אָמָרָה שְׁיַשׁ לוֹ לְבָזָה, וְהָרִי זֶה מַזְדָקָר לְעֵין – הָלָא
כָן? וְהַפְּרִיז קוֹדֵר וּזֹועַף, מַמְרָמָר וּקְצָר רֹוח..."

"לְכֹאָרָה", עַנְהָ רַבִּי מַונִישׁ, וְגַסְיוֹן חַיִים שֶׁל עַשְׂרוֹת שָׁנִים
נִשְׁמָע בְקוֹלָו. "לְכֹאָרָה כָן הוּא... קָשָׁה מַאַד לְשִׁפְט אָדָם עַל סְמָךְ
פָגִישָׁה קָצָרָה.

חָוָשָׁנִי שֶׁאָתָה חָרֶץ מְשֻׁפְט בְּפִזְוּזָות. הִיִּתִי אָוֹרֶר: בְּשִׁטְחִיות..."

"בְּשִׁטְחִיות!" לִיבָלה נַעַלְבָ עד עַמְקִי נִשְׁמָתוֹ. "אָנוּ דַן לִפְיֵי
הַעֲבָדָות, רַבִּי! כִּאֲשֶר רֹואָה אָנוּ אָדָם מַאַיר פָנִים, מְשֻׁתָף בְּצָעָרִי
וּמוֹכָן לְעֹזָר – הָרִי זֶה אָדָם טֹוב. וְכַשְׁאָנִי רֹואָה יְהוּדִי שֶׁאָינוּ מוֹכָן

לנקי אצבע כדי לחשץ עגלה תקועה ביבר אלא אם כן ימסרו לידי את כבשת הרש, את העז היחידה של דודו ריזיל – זהו איש רע, רע, רע..."

"לאט לך", הרגעינו רבינו מוניש בקול רם. "הן מצאים לנו לדון כל אדם מישראל לכף זכות! אולי מישחו חוליה בביתו, מי יודע?"

"לדעתם לכף זכות? גם לכף יש גבול! אלו ראה הרב את אשר ראתה ממש, לא היה דורש זאת" –

וילבלה ספר לרבו על טיולו הלילי, ובצד ראה את הנפה יוצא מביתו כשבך תפוח נשא על שכמו. והנפה עשה דרכו בשביל המוליך אל הטירה, ופתח את שער החצר ונבלע בתוכה

"...ונחדרמה היה מהחלטת, רבבי! כל קול לא נשמע, אף ככלב לא חוץ את לשונו! האין זה מוזר, רבבי? כאן זה אומר דרישני?"

"נו, ואתה הקדשך לכף מהשבה רבבה, הלא כן? מודיעו שתקו הכלבים, לנדעך?"

"אני... כן, וدائית השבתי על כף! אחת מן השתיים: או שמשיחו מן הטירה חפה לו שם, משיחו שהה את הכלבים" –

"מנהל האחזקה?" שאל רבינו מוניש בקמיטת מצח.

"אולי... יש לו שליטה מפלאה על כלביו. אך, לא! הוא חביב כל כף, והנפה נורא כל כף, לא יתכן ששניהם כרתו ברית... היה זה משיחו אחר! הוא חפה לו וקיבל מידיו את הארץ. הנפה מנהל אפוא עסקים אפלים עם משיחו מהטירה, עסקים שהשתיקה יפה להם וهم נעשים באישון לילה, באפלה..."

"ויה אפשרות השניה?" שאל רבינו מוניש ברם.

"הוּ, הִיא נֹרֶא שְׁבֻעַתִים! אִם אִישׁ לוּ חֲכָה לוּ בְּחַצֵּר, הָרִי
שַׁהְוָא הַשְׁתִּיק אֶת הַפְּלָבִים בְּלַחַשׁ קָסֶם מִסְטוֹרִי. וְאִם אָמַנְתִּי
הָא, הָרִי שְׁהַנֶּפֶחֶת בְּרִית בְּרִית עִם כָּחֹת הַטְּמָאָה וְחִילּוֹת הַשְׁטָן..."

"לִיבֶלה! הַדְמִיוֹן נֹשָׂא אָוֹתָךְ עַל בְּנֵפְיוֹ..."

"לֹא, רַבִּי, לֹא! הַן כָּלָנוּ זָכְרִים כִּי צַד פָּסֶע הנֶּפֶח אֶל סְבִבָּה
הַיּוֹרֵד לְאַחֲר שְׁחַק אֶת הַגְּלָגָל. הַוָּא סָרֵב לְשׁוֹב עַמְנוּ בְּעַגְלָה
וּנְכַנֵּס לְנִבְכִּי הַיּוֹרֵד הַנֹּרֶא בְּחַשְׁכָה. הַוָּא לֹא פָחֵד מִן הַשְׁדִים
וְהַרוֹחּוֹת, רַבִּי! הַוָּא לֹא פָחֵד מֵהֶם – מִשּׁוּם שַׁהְוָא בְּרִית אָתָם
בְּרִית!"

"הֵם... הַגְּשָׁם הַפְּסִיק, לִיבֶלה, בָּוָא וְנַלְךָ. אַתָּה נְחֹשֵׁת בְּדַעַתְךָ
שְׁהַנֶּפֶחֶת הוּא אִישׁ רָע וּבָן בְּלִיעֵל" –

"אֲכֹזֶר וְחַסֶּר לִבֶּךָ!" הַשְׁלִימָם לִיבֶלה בְּלַהְט.

"וְהַוָּא בְּרִית בְּרִית אֲפֶלֶה עִם עַרְיָצִי הַטִּירָה אוּ עִם כָּחֹת
הַשְׁאָול" –

"כָּן, כָּן!"

"יִפְהָה! זו דַעַת רַבִּי לִיבֶלה" – לִיבֶלה הַבֵּיט בְּמַלְאָךְ בְּחִשְׁדָנוֹת,
וְלֹא מֵצָא בְּפָנָיו וּבְקוֹלוֹ שְׁמַץ לְגַלְוג. "וְאַנְיִ אָוֶרֶר", פָּזָם רַבִּי מַונִּיש
בְּגַגְוֹן הַגְּמָרָא, "שְׁאָנוּ מְצֻוִּים לְדוֹן כָּל אָדָם לְכֹף זָכוֹת, וְלַחֲפֵשׁ כָּל
מִינִי 'אָוְלִי' וְ'יְשָׁמָא'"...

"עֲדִין? גַם כְּשַׁאֲשָׁמָתוֹ זֹועַקְתָּ לְשָׁמִים?" הַתְּקוּמָם לִיבֶלה.

"בְּוֹדֵאי, לִיבֶלה! וְכִי רַבּוֹתָא הִיא לְדוֹן אֶת הַבָּעֵל שֶׁמֶ טֻוב
הַקָּדוֹשׁ לְכֹף זָכוֹת? לֹא! אֶת רַב פִּינִּיה הנֶּפֶח אַרְיךָ לְדוֹן לְכֹף
זָכוֹת! זֹהַי הַמְּצֻוֹה! וְאֵם קָשָׁה הַדָּבָר, מָה בָּכָה? וְכִי שָׁאָר הַמְּצֻוֹת
קָלוֹת הָן? הָאָם קָל לְהַמְּנָעָ מִלְּדָבֶר לְשׁוֹן הַרְעָ? וְאֵם הָאָתָרוֹג בִּיקָר,

כלום לא נקנחו? להפַה, בְּכֶל שַׁתְּכַבֵּד הַמִּזְוֹה יְרַבָּה שְׁכָרָה, וְלֹפּוּם
צָעַרָא אֲגַרָּא!"

ליַבְלָה הַרְהָר בְּהַבְּרוּם, וּרְבִי מַונִּישׁ הַמְּשִׁיךָ: "עַפְעַם אַחַת, לִיַּבְלָה,
עַפְעַם אַחַת בְּשִׁנָּה, חִשְׁדוּ חַכְמֵינוּ בִּיהוּדִי. לֹא דָנו אָתוֹ בְּנוֹדָות
לְכַפֵּחַ חֻכָּה, חַלְילָה – רַק חִשְׁדוּ בּוּ. אֲוּלִי וְשִׁפְאָא..."

הָיָה זֶה בִּימֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְׁנִי, עַת קָמוּ בְּתוֹכֵנוּ מִהְרָסִים
וּבְקָשׁוּ לְפָגַע בְּרָצִיפּוֹת הַתּוֹרָה שַׁבְּעַל פָּה וְלַחֲלָק עַל מִסְרַת הַחַכְמִים.
הֵם קָרָאוּ לְעֵצֶם "צְדָקִים" וּדְרָשׁוּ אֶת הַמִּקְרָאות בְּאוֹת נֶפֶשָׁם,
עִוּתוֹ וִסְרָסוֹ, וְאֶפְעַבְדָּת יּוֹם הַכְּפֹורִים שְׁלַחְוּ אֶת יָדָם. בַּעֲבוֹדָתוֹ
שֶׁל הַפָּהָן הַגָּדוֹל הַמִּקְטִיר אֶת הַקְּטָרָה בְּקָדְשֵׁי הַקָּדְשִׁים.

וּלְפָנֵי הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַדָּרִיכִוּ חַכְמֵינוּ אֶת הַפָּהָן הַגָּדוֹל,
וְהַסְּפָק נִקְרָא בְּלָבָם: אֲוּלִי נִמְנָה הַוָּא בְּסַטֵּר עַל עֲדַת הַצְּדָקִים, אֲוּלִי
מִקְנָתָה הַכְּפִירָה בְּלָבָו וְהַוָּא יַשְׁבֵּשׁ אֶת מְהֻלָּךְ עֲבוֹדַת הַקָּדְשָׁ? וְאֶזְזֶל,
אֹז יִפְגַּע בְּכִפְרָת עֲוֹנוֹת הָעָם, וְיִמְיַט אָסּוֹן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל!..."

לֹא הִתְהַגֵּד בְּרָהָה. עַלוּ זָקְנֵי הַסְּנָהָדרִין אֶל לְשַׁפְתוֹ שֶׁל הַפָּהָן
הַגָּדוֹל וְאָמְרוּ לוֹ בְּהַתְּרִגְשִׁוֹת: אִישְׁנוּ כָּהֵן גָּדוֹל, אָנוּ שְׁלִיחֵי בֵּית
דֵּין – וְאַתָּה שְׁלִיחֵינוּ יְשִׁלְחֵיכָה בֵּית דֵין. מְשַׁבְּיעֵינּוּ אָנוּ אַוְתָּחָ בְּמַיִּם
שְׁשִׁפְנָן שְׁמוֹ בְּבֵית הַגָּדוֹל הַזֶּה, שְׁלָא תִּשְׁנַהֵךְ דְּבָר מְכֻל מִמְּאַרְנוּ
לְךָ... וְהַפָּהָן הַגָּדוֹל נִשְׁבָּע, וְבָכָה עַל שְׁחַדְוָהוּ בְּנִטְהָה מִדְבָּרִי
חַכְמִים. וּזָקְנֵי הַסְּנָהָדרִין, לִיַּבְלָה, זָקְנֵי הַסְּנָהָדרִין פָּרָצָו אֶפְתָּח
בְּבָכִי. הֵם בָּכוּ עַל שְׁחַדְוָה בִּיהוּדִי..."

וְאַתָּה, לִיַּבְלָה – אַתָּה חֹשֵׁד בִּיהוּדִי, לֹא חֹשֵׁד – אֶלָּא חֹרֶץ
אֶת דִּינָנוּ. וְאַיִלְךָ בּוֹכָה, לִיַּבְלָה. לְבָךְ שְׁלָם עַמְּכָמָךְ... הַכִּיצְדָּק זֶה,
לִיַּבְלָה?!"

"אֵיךְ אִפְּשָׁר לְהַשּׁוֹת בֵּין הַפָּהָן הַגָּדוֹל וּבֵין פִּינִיאָה הַנֶּפֶחָ?"
הַחַמְרָמָר לִיַּבְלָה.

אבל רבי מוניש היה נחרץ: "הכתוב אינו דורש לדון מהן גדול
לכף זכות – הכתוב דורש לדון כל יהודי לכף זכות!"

ליבללה הניד בראשו וחשך את שפתיו. לא, הוא איננו טועה,
אין זה חישד שׂוא!

ואולי? אולי בכל זאת?

"לא", החליט ליבללה בעקשות. הוא יוכיח את אשמתו של
הנפח! הוא יעקב אחريו הלילה ויחשוף את תלמידיו. הוא יכנס
אחוריו אל הטריה ויגלה את פרצופו האמתני!

וליבלה צפה בקצר רוח לרדת החשכה...

פרק טו

ליַבְלָה נִתְפֵס

הָלִילָה יָרֶד, חִשּׁוֹךְ וְאָפָל. מַסְךָ עֲנָנִים קֹזֶר הַמְטִיר לֹאַ הָרָר,
וְהַגְּשָׁמִים הַפְּכוּ אֶת הַקְּרָקָעַ לְעַשֶּׂת בֵּין סְמִיכָה. הֵם זָלָגָן בָּמוֹרָד
גָּגּוֹת הַפְּכָנָן וְנִחְתָּנוּ עַל עַלוֹת הַעֲצִים, וְהַעֲלִים רָעָדוּ לְמַגְעָן טְפוּת
הַמְּפִים.

גַם לִיבְלָה רָעַד.

הֵוָא עַמְדָּבָצְלָו שֶׁל מַחְסָן קֹזֶר, וְהַגְּשָׁמִים זָלָגָן בָּמוֹרָד פָּאוֹתִי
וְלִחְיוֹן. הַכּוֹבָע שֶׁבְּרָאָשׁוֹ נִדְמָה לוֹ בְּקָדְרָת חָרָס מַעֲיקָה, כְּבָדָה
וּנוֹטְפָת מִים, טִפְהָא אַחֲרָ טִפְהָא, קָרוֹת וּמַצְמָרוֹת... בְּגַדְיוֹ הִיוֹ סְפּוּגִים
מִים, רַטְבִּים וּקְרִירִים, וּכְבָדִים בְּמַשָּׁא. גּוֹפָו הִיה נִקְשָׁה, בָּאָלוֹ
הַתְּאָפָן. הֵוָא נִסְחָה לְשָׁנוֹת אֶת הַנִּזְחָתוֹ וּנְעַלְיוֹ הַשְּׁמִיעָה קֹול שְׁקוֹשָׁק
מְבֻעָבָע... רְבוּנוּ שֶׁל עַוְלָם, עד מַתִּי יַעֲמֹד כֵּה, כְּגָלָם? הֵוָא מַצָּא
לִילָּה נָאָה לְמַעְקָבָב, לִילָּה גְּשָׁוִים וּסְחוֹף רַוְחוֹת...

לִילָּה חִשּׁוֹךְ וּקֹזֶר מִזָּה לֹא יַכֵּל לְמַצָּא, אֵין רְוָאים בּוֹ מָאוֹמָה!
וְאֹלְלִי הַנִּפְחָח יֵצֵא כִּבְרָר לְמַסְעָוָה הַמִּסְטוֹרִי וְהֵוָא לֹא רְאָהוּ בְּעַלְתָּה?
וְאֹלְלִי יִשְׁאָר הַנִּפְחָח בְּבֵיתוּ בָּמַזְג אָוִיר שְׁכָזה, וּלִיבְלָה מַחְפָה פָּה
בָּגָשָׁם לְשָׁ�א?

וְלִפְתַּע נִדְרָךְ לִיבְלָה וְהַטָּה אַזְעָן קַשְׁבָּת. מִבְּעַד לִיבְכָת הָרוּם
וְצְלִיפּוֹת הַגְּשָׁמִים נִשְׁמַע בְּכָרוֹר קֹול חַרִיקָה, פְּהַסְטָת בְּרִיחָמָחָלָוד

לייבלה נטפס

מקומו. וזו חזה את השמים ברק כחלחל ומ�헗ל ולאורו נראה הנפח הענק, גופו מوطה קדימה פניגר הרוח ועל כתפיו צור בגדיש...

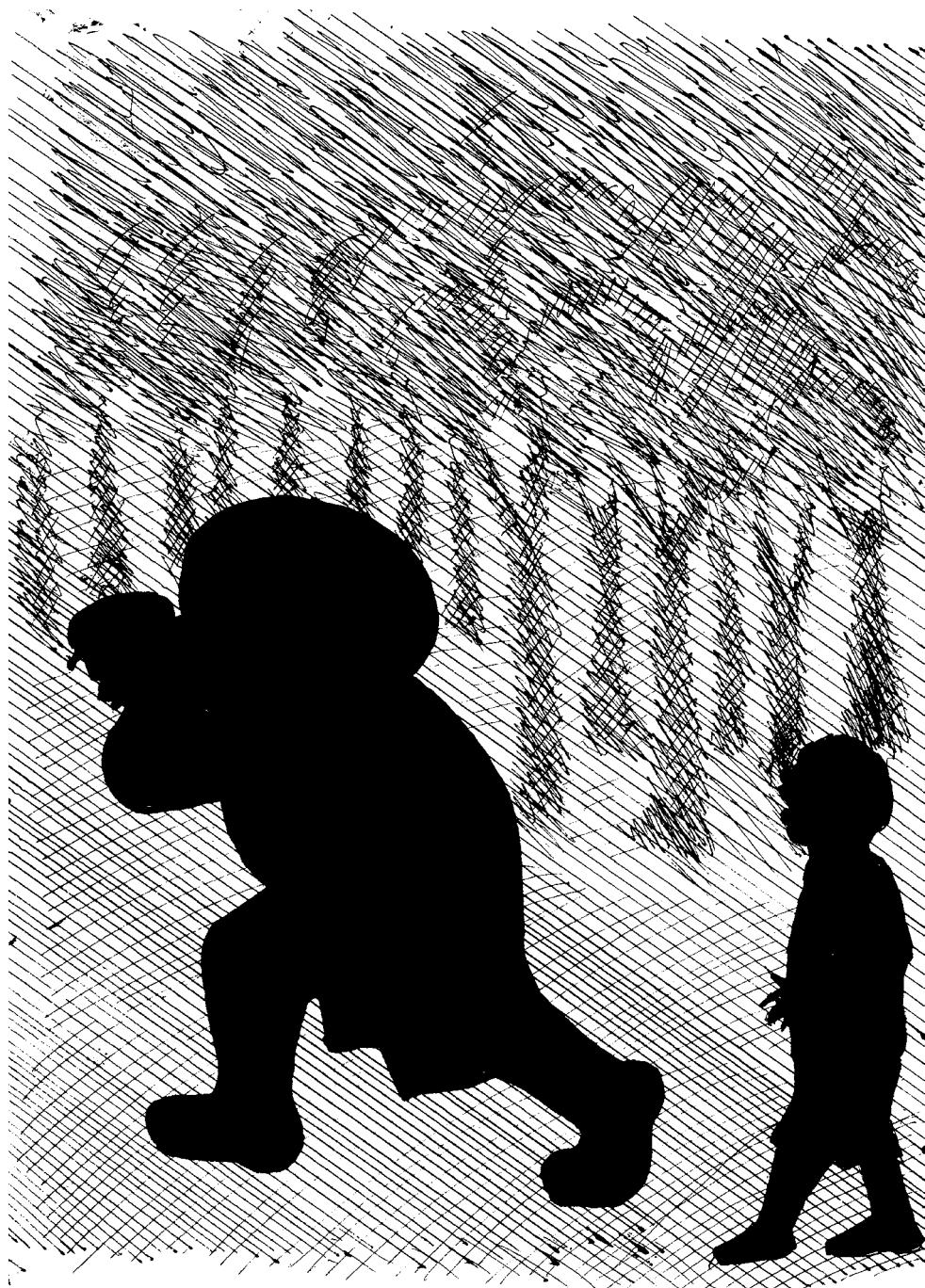
הברק נמוג והחשכה שבה לשדר. רעם עmom התגלגָל ובא, וליבלה הגיח ממחבאו ויצא בעקבות הנפח.

הרוח העזה שבאה מן העיר הטיחה בעז את המطر בפניו ובגופו. הטרפות עקרו את לחינו מהמוני מחתים והבגדים הפכו לgitel מרשיש. הוא עשה את דרכו פניגר הרום והגשם כשרגליו מדשדשות בפצע החקלק ונעליו ספוגות המים משמיות פלווף פלווף עם כל פסעה... מדי פעם הבזק ברק מסמָא, ולאורו נראה הענק פוסק קדימה בצד קליל, ארוור על שכמו וראשו שלום קדימה, בחיל חלוץ הבן לאפלה, לרוחות ולגשימים...

הגשם פסק בפתאומיות, אבל הרום הקרה הפתה בפניו של ליבלה והפיתחה צנה מצמררת בבדיו הרטבים. רעד מוזר פרף אותו והוא הציג עלי הטילול הלילי. לא היה ספק בלבו שהוא יקיים מחר קודם בחום גבה ומתייסר בדלקת ראות.

הרוח העזה פרצה בקיעים בensus העננים, וגלתה פסות רקייע שחרות. ירמ חור נלבד באחת הפרצחות והAIR את קaza של הדרק ומחילתו של העיר. דמותו של הנפח נראה מושלם, כשהוא עושה את דרכו בשבייל העולה לטירת הפריזן. ליבלה פנה שמאליה ומידה אחורי, והירח התכסה בשמיית העננים וכבה את האור. החשך שב לשדר סביב. החשך, והדומיה. רק חמת הרום נשמה, תרישית ומיבכת, קולות עמומים עלו מן העיר הסמוכה, וקולות פליפ פלווף של נעליו המדשדות.

הרום הושיפה לשחק בעננים וهم נדמו לצאן תועה על רקעשמי השחור. הירח שט לו בשמים, קודר ועגמוני, ולאורו הזרקה טירת הפריז אפלה ומאמצת.

הנפח צעד באדרישות אל שער החצר, והרוח נשאה קול נקיisha של בריח מושט. הירח האיר המוני אצללים מתגודדים, בהירים וכחולים ומונחים, המוני כלבים שאבאו על השער הנפתח. והגה לא נשמע, אף לא נביחה.

לבו של ליבלה פעם בחזקה.

הנפח מפעיל את קסמיו וחוזר אל הטירה בשקט ובחשאי.

מהו סוד כהו המסתורי, ולשם מה בא?

מה הוא מתחפש בטינה הפריז, עם מי ברית ברית חשאית?

elibla רעד בכל גופו – והמשיך בדרךו: הוא יסיר את המסעה מעל פניה הנפח, הוא יחשף את פרצופו האמתי! רבי מוניש לא ינזר בו על חشد בקרים, ולא יטיף לו לדzon לבך זכות... ליבלה יגלה את האמת!

והוא פסע קדימה.

ואז ארע הנורא מפל –

הכלבים גלו את נכהותם ופרצו במקהלה נביחות.

"שקט", נזף בהם הנפח, וهم השתקו בציינותו. ואז הסתובב הנפח וראה את ליבלה לאור הלבנה. נער בזק, זקור ורווד.

"הו, יש לנו אורח", נחם הענק, וelibla הרגיש כיצד גופו הפקן לנzieb קרה. הוא בקש לשאת רגלים ולהמלט מן המקום – אבל רגליו היו משתקקות ומהו מאבן מפחדר. הוא נשא עינים נפוחדות אל הנפח, ולא מש ממקום.

"מי זה? הו, קרובו הקטן של רב קלמן..." הענק הגיע אליו בשתי פסיעות רחבות וקומה התנסה בצריח אדיר. "מה מעשיך פאן, הא?"

ליַבְלָה הַבֵּית בּוֹ וּרְעֵד.

רֶעֶד – רִשְׁתָּק.

"אָבֹדָת אֶת לְשׁוֹנֶךָ, הָא ? שֶׁם בְּעֲגָלָה הִיא הִיְתָה מִשְׁחָזָה כְּהַלְכָה,
הָא ?"

כַּפְן יַדְוָ שֶׁל הַעֲנָק נִשְׁתְּלָחָה אֶלְיוֹ מִתּוֹךְ הַחַשְׁכָה, וְלִבְלָה נִרְתָּע
וְהַצְּטָגָף. כַּפְן הַיד נִחְתָּה עַל שְׂכָמוֹ.

"וּבְכֵן, אַתָּה פָּה ! הָאָם בְּרַצּוֹנָךְ לְרֹאֹת אֶת דָׁוְדָךְ ?"

"מָה פָּרוֹשָׁ, הָרִי הוּא בְּבָרוֹ !"

"הָוּ, לְשׁוֹנֶךָ שְׁבָה אֶלְיךָ, אַפּוֹא... אַכְּן בָּן, לְרֹאֹתוֹ בְּבָרוֹ..." גַּמְךָ
הַנֶּפֶחָ, וְלֹאָור הַלְּבָנָה נִרְאָה חִיוּכוֹ מִעוּת וּמִרְשָׁע.

"בָּוָא !" אָמַר הַנֶּפֶחָ.

ליַבְלָה נִסְתָּה לְמִחוֹת, אֶבְלָל לְשׁוֹנוֹ לֹא נִשְׁמַעַת לוֹ. הָוּא נִסְתָּה
לְהַתְּנִינָד, אֶבְלָל כַּפְן הַיד הַפְּבִירָה דְּמָקָה בְּגַבּוֹ וְדַחְפָּה אָתוֹ קִדְמָה,
אֶל הַחַצָּר שְׁוֹרֵצָת הַכְּלָבִים וְאֶל הַבּוֹר הַאֲפֵל שְׁבַּמְרַפְּזָה.

"דָׁוְדָךְ יִשְׁמַח לְרֹאֹתָךְ", נִהְם הַנֶּפֶחָ, וְלִבְלָה יַדְעַ כִּי אָפְסָו
סְכִינִיו.

הָוּ עֻמְדָה לְהִיּוֹת מִשְׁלָךְ אֶל הַבּוֹר הַפְּעוֹר.

פרק טו

ביבור

ל' ייבלה נקחף קדימה אל ה策ץ הענקית והנפח בא בעקבותיו, .. ידו האחת על שכמו של הנער והשנייה אוחזת בזררו הכבד. ברכיו של ליבלה רעדו ומחרשבותיו היו סתוות ומלבולות. הוא רצה להoxicח את עסוקיו האפלים של הנפח, וחיך לעצמו בתסכול: הנה, הוא עומד להoxicח זאת, אבל איש לא ידע זאת לעולם. הנפח ישליך אותו למעמקי הבור, והוא פשוט יעלם ואיננו. זהו סופו של נער עקשן ורחרן...

המוני הכלבים הקיפו אותו בדממה, כשהם נתקנים והודפים זה את זה, מתגודדים ונדחפים אליהם בעינים נוצצות ובניבים חשופים. האפים הרוטטים התחפכו בגדייהם וחלשות האדים נטפו ריר. קוותה האדירה של הנפח הת נשאה מעל לכלבים הנרגשים. הוא הוביל את צورو מכתפו והחויקו בנגד פניו ובידו ה שנייה פתח את קשוינו. התרגשותם של הכלבים לא ידעה גבול. הם קפצו באוויר כמטרפים, עמדו על רגליים האחריות וחתרו בידייהם באוויר. הנפח שלא מצורו גוש אפל וזרקו הרחק לימינו. קבוצת כלבים נרגשת יבבה בשמחה והתנפלה על המפנה בערבוביה נוראה. גוש נוסף נזרק לצד שמאל, ועוד אחד – רחוק יותר. עד מהרה התפזרו הכלבים על פני ה策ץ כשהם מתגודדים סביב הפלקוח, נוגדים וגורים בשנייהם, חוטפים ונאבקים.

"מה זה?" רטט קולו של ליבלה.

"בשר", נחם הנפח. "בשר עז טרי".

"עוז?"

"כן, העוז של דודתך!"

וליבלה חכל להבין...

היד העצומה לפתח שוב את כחפו והענק לחש מעליו: "בוז,
בחור. בוא אל הבורי!"

הנפח התישב בבוץ שעל שפת הבור. משקו המזרדל הוציא
קנקן פח פקוק ופקעת חבלים, ואצבעתו נברא בה בזירות ושלו
מתוכה شيء לולאות. ראשוני הצלבים ששיסימו את ארווחת התקרכוב
אליהם ברdemמה, ראים משלב בהכנעה ועיניהם מביטות בהם
בסקרנות. הנפח לטף את ערפם בחכה ותחב את זרעו לתוך
הלולאות. בשמאלו שלשל את יתרת החבל אל הבור הפעור
ופקעת החבלים הפה לסלם קלוע לעיניו הנתקמות של ליבלה.
"קלמן, אתה שם?" נחם הנפח, וקול עמוס עליה מן הבור
בתשובה.

"תפס ועלה!" הורה לו הנפח, והחבל נפתח בפתחות. בעבר
רגע קצר בצבא ראם אדם בפתח הבור, ועיניו מצמצמות בעז.
רבענו של עולם!" מלמל ליבלה. האדם שעלה מן הבור לא
דמה כל לדודו. שערו היה לבן, ולא שחר כשער דודו. השער
הלבן היה סתום ופרווע, ושם מש במסגרת נוראה לפנים חוראות
ונפלות, ללחימים שקיימות ולפה פעור.
הפה נפער למראהו של ליבלה.

"מיهو זה, פיניה?" שאל האיש, וליבלה נרעד. הקול היה קולו
של דוד קלמן. חלש יותר, צרוד וסדיוק – אבל זה היה דוד קלמן,
לא ספיק. נורא ואים!

"מי זה, פיניה?" נשננה השאלה.

"הו, זהו אחינך, אה... איך קוראים לו?"

"לייבלה". אמר הנער.

"לייבלה!" קרא הදוד. "אַבְן, לייבלה! מה מעשייך כאן?!"

"הוא בא לבקר אותך", ענה הנערה במקומו. "שב, קלמן, וטל את יידיך!"

הוא הושיט לדוד את קנקן הפח ושלה מפייסו חבילת עטיפות בד. "אָח", רטן בהסירו את המעטפת. "הפל רטב, הגשם חזר מבעד לבגדים. איזה טעם יש ללחם ספוג במים?!"

"מיד אמר לך", השיב הדוד ונטל את ידיו מן הקנקן. ברך ונגע מן הלוחם, וניהם בפה מלא כשהוא מטיל את ראשו לצדדים: "אָח, הם, אין זה ללחם! זהי פשטייה ממלאת בבשר, קוונדס שפמותח, פיניה..."

"אכל, קלמן, אכל! זהו בשר עז רך וטוב".

שוב עוז, הרהר לייבלה. העוז של דודה ריעזל...

הדוד לגם בצמאון מן הקנקן ומזהה את פיו: "אָח, תברך מן הימים, פיניה. יברך האלקים!"

"יברך את בית ישראל, קלמן. ועטה לקנטה", והוא שלה מפייסו חפיסה זעירה וחסיר את עטיפתה. "הזהר נא, זהי עוגה טבולה בין שurf..."

"מעדרני מלכים, פיניה, אין במוך!"

אך מה בצע בכל זה, והרי סופי להركב בבז'ר, להחטף, להעלות נמק...

מה בוצע בחיים אֲשֶׁר כָּאֵלה, בְּלִי יֹם וּבְלִי לִילָה, לֹא שָׁבַת
וּמַוְעֵד, לֹא טְלִית וְתְפִלָן, לֹא תֹרָה וְתְפָלָה..."

"הָס, קָלְמָן, כַּיְצָד תְּדַבֵּר? כַּפּוֹי טוֹבָה אַתָּה..."

"אָכֵן, פִּינְהָ, סְלָחْ לִי. אַתָּה טוֹרָה וּמְסֻפָּן וְאָלוּ אַנְיָ..."

"לֹא, קָלְמָן. אַתָּה כַּפּוֹי טוֹבָה, כֹּלְפִי אָבִינוּ שְׁבָשִׁים! הוּא
מְחִיה אַוְתָךְ וּמְעַמְּיךָ עַל רְגִלָיךְ וְאַתָּה בּוּעַט בְּטוּבָתוֹ!

הַתְּחִזְקָן, קָלְמָן, הַתְּעוֹדֵד וְהַתְּאוֹשֵׁשׁ! יִמְיָה הָאִימָים יִחְלֹפוּ, וְהַשְׁמָשָׁ
פְּשׁוּבָ לִזְרָח..."

"מָתִי, פִּינְהָ, מָתִי?" קָולוֹ נְסָדָק, נְשָׁבֵר.

"בְּקָרוֹב, קָלְמָן", עֲנָה הַנֶּפֶחֶ בְּקוֹל עֲמָקָה, וְלִיבָלָה יָדָע שְׁפָךְ
יִהְיָה. "בָּרוּךְ, קָלְמָן, וְאָנוּ גָלָךְ וּנְשׁוּבָ מָחר֙, בְּרָצוֹתְךָ. וְאָגָב, אָמָר
נָא: הָאָמָן הַכְּלָבִים נְעַלְמִים בְּהַרְגָּלָם?"

"מִזְדִּי לִילָה בְּלִילָה", אֲשֶׁר הַדָּוד.

לִיבָלָה סָקַר אֶת הַמּוֹנִי הַכְּלָבִים שַׁהְתָּגֹזְדוּ סְבִיכֶם, וְלֹא רָאָה
כָּל שָׁהָם "נְעַלְמִים"...

פרק יז

הוֹרָאת הַנֶּפֶח

ל' יְבֵלָה וְהַנֶּפֶח שְׁבוֹ אֶל הַכְּפָר, וְהַפָּעָם צָעִדוּ יְחִידָוּ. לִיבֵּלָה הַנִּימָח
.. אֲתִי יָדָו בְּכֶפֶו הַאֲדִירָה שֶׁל רַב פִּינִיה וְהַתְּאִמֵּץ לְהַתְּאִים אֲתִ
פִּסְיעֻותָיו הַקָּטָנוֹת לְהַלּוּכוֹ הַמְּהִיר שֶׁל הַנֶּפֶח.

פִּיו שֶׁל לִיבֵּלָה לֹא חָדָל מַלְלָגָג כֹּל הַדָּרָה, כָּאַלּוּ בְּקַשׁ לְרוֹקָן
אֲתִ כָּל רְשָׁמָיו בְּמִשְׁפְּטִים מַהְרִים:

"וַיַּבְּכֵן כֵּה, זֶה הָעָנֵן!"

אֲתָה בָּא לְכָאן כָּל עַרְבָּה וּמַחְלָק מִזּוֹן לְכָלְבִים הַרְבִּים. כֵּה רַכְשָׂת
אֲתִ יְדִיזָׂתָם, לְכֵן אֵין הֵם נוֹבָחִים לְעַמְתָּךְ וְאֵין תּוֹקָעִים בְּךָ אֲתִ
שְׁנֵיכֶם הַתְּהִדּוֹת, נְכֹונָן?"

"אָהָא", אֲשֶׁר הַנֶּפֶח סְתוּמוֹת.

"וְאֲתָה עוֹשָׂה זֹאת כֵּדי לְהַגִּיעַ אֶל דָוד קְלָמָן וְלַהֲעִלוֹתָו מִן
הַבּוֹר הַמְּחַנִּיק, לְהָעֲנֵיק לוּ מַעַט אָוִיר צָח וּלְהַבִּיא לוּ מִזּוֹן, לְשׁוֹחֵח
עַמּוֹ וּלְעוֹדר אֶת רֹוחוֹ. הַלֹּא כֵן?"

גִּרגּוֹר עַמּוֹמָעָה לוּ בַּחֲשֹׁובָה, אֲכַל לִיבֵּלָה לֹא הַרְפָּה: "יְזֹעַ
אֲתָה, הָרִי זֶה נְפָלָא, לִבְ מְלָאָה לְךָ! אֲתָה מְסִכֵּן אֶת עַצְמָךְ כְּדֵי...
הָרִי זֶה מְזוֹה נְעַלה, מְפַשֵּׁחַ הַאֲלָתָנִים!"

"הנה הEEP לפנינו", ענה הנפה. "רוין ושבב לישן!"

"לא, חפה רגע!"

ואז, **כשדרשת** מן הדודה את העוז, הייתה זקוק לה בשבייל ה

כלבים, هلא כן?

"לא, לא לבליה. חלק השלבתי לפטירים, ומחלק הכנתי פשטייה. עוד נשאר מראהו, למחר..."

"רבי פיניה", ליבלה נעצר, ושתמי ידיו חבקו את כפו של הנפה. "רבי פיניה, ואני חשתי לך של אבן לך. סלח נא לי, לא ידעתי..."

ה

םלים נתקעו בגרכונו של הנער, ועיניו מוצפות הדמעות הביטו בנפה בתהנה כשהן נוצחות לאור הירח.

"אט, שיטיות. מה נעצרת פתאם? בוא, נמשיך..."

"לא, רבי פיניה, לא. סלח לי, אמד שאטה סולח!"

"אה, הם... אין זה פשוט, נער", ולבו של ליבלה קפא. הנפה נרכן אל ליבלה והביט לתוכה עיניו.

"אסליח לך רק אם תבטיח – תבטיח! – שלעולם – השמעת, לעולם! – לא תドון אדם לך חובה. תמיד תשתדל למצא צד זכות, לחפש האזכקה. להבין, לסלוח..."

"כן, רבי פיניה, כן! ועכשו, האם אתה... סולח?!"

"כמוכן", חיק הנפה וחבק את ידו בחם. "אני דנטוי אותך לך זכות..."

לבו של ליבלה התIRONן והוא המשיך לפטפט וללהג. הוא ספר לרוב פיניה על בקורי בטירה בלוניה רבי מוניש, על מנהל האחאה מהיכן ועל הופיע הצעף וקצר הרות.

"תָּאֵר לְךָ, רֶשֶׁע שְׂכִזָּה", הַתְּמַרְמֵר בְּקוֹל. "הָוָא לֹא חֲפִץ לְשִׁמְעַ
מָאוֹמָה. חֹווֹה לוֹ שְׁאַנְחַנוּ נְחַלְצִים לְעֹזֶת דּוֹקֵי וְאַנְנוּ מְשֻׁתְּפִים
בְּמַצּוֹקָתָנוּ. וְכִי מַהִי אַשְׁמַתְנוּ אִם אֵין הָוָא מְצַלֵּחַ לְהַחְפִיר אֶת
יְעֹרֹתֵינוּ? אָךְ לֹא", וְלִיבְלָה עֲוֹה אֶת פָּנָיו וְחַקָּה אֶת קָולוֹ הַחוֹרָק
שֶׁל הַפְּרִיזָן, "קָלְמָן יִסְבֶּל כֹּל עוֹד אַנְיִ סּוּבָּל..."

הַרְגִּילִי זֹה מִדְתָּסְדוּם, שְׁיָא הַרְשָׁעוֹת..."

הַנְּפָח הָאֵט הַלּוֹכוֹ וְגַם בְּלִיבְלָה מְבֻט בּוֹחֵן: "בָּאָמָת? כְּךָ
אָמָר?" שָׁאַל בְּעַרְנוֹת, וְלִיבְלָה דָמָה לְשִׁמְעַ נִימָת שְׁמָחָה מְסֻתָּרָתָה.

"כְּנָן, אַלְיוֹ הַיִּי דְּבָרָיו!"

רָאָשׁוֹ שֶׁל הַנְּפָח שָׁקָע בֵּין כְּתָפָיו וְהָוָא שָׁרֵך אֶת דָרְכָו בְּדָוִמָּה,
וְלִפְתַּע הַזְּדָקָר וְפָנָה אֶל לִיבְלָה בְּקוֹל פָּקָדָה:
"שְׁמָע לֵי, לִיבְלָה, הַסְּפָת וְשְׁמָע! מְחַר בְּבָקָר פָּעֵלָו אֶל הַטִּירָה,
אַתָּה וְהַמְּלָמֵד. תָּשׁוּבוּ וְתִתְיצְבוּ לְפָנֵי הַפְּרִיזָן, שְׁוֹמָע אַתָּה? הַזְּכִירָו
לְפָנָיו אֶת הַבְּטַחַתָּו –"

"הַבְּטַחַתָּו? אִיזּוֹ הַבְּטַחַתָּה?!"

"נוּ,נוּ – שִׁישְׁחַרְד אֶת קָלְמָן כְּאֵשֶׁר יַחֲפִיר אֶת יְעֹרֹתֵינוּ! אָמָרוּ
לוּ, שָׁאָתָם מַוְכָּנים לְחַפֵּר אֶת הַיְעֹרֹתָה!"

"אַנְחַנוּ, מָה? אַינְנִי מַבִּין... מַיְיָם 'אַנְחַנוּ'?"

"נוּ, אַתָּם! הַרְגִּילִי הַצְּגַתָּם אֶת עַצְמָכָם כְּשָׁלוֹחָי הַמְּשֻׁפְחָה, הָלָא
כֵּן? וּבְכֵן, מְשֻׁפְחָתוֹ שֶׁל קָלְמָן מַוְכָּנה לְחַפֵּר אֶת הַיְעֹרֹתָה. אַיִן
פְּשָׁוט מִזָּה!?"

"רַגְעָן אַחֲד..." לִיבְלָה הִיה מְבָלְבָל וְגַבּוֹה. "וְכָסָף? הַרְגִּילִי יִשְׁלַׁם... הַפְּרִיזָן מַוְכוֹן אַמְּנוּם לְהַחְפִיר אֶת הַיְעֹרֹתָה פְּמוֹרָת שְׁלִישִׁ
מִשְׁוּים, אֲבָל גַּם שְׁלִישִׁ הָוָא הָוָן רַב..."

"לא!" קולו של הנפח היה פסקני ותקיף. "אתם תחכERO את היערות ומינות מחרם הפלא. שומע אתה: מחרם הפלא!"

"אבל..."

"שומ' אבל. אתם חוכרים את העיר והוא משחרר את קלמן ומשפט את חובו".

"הבנתי, אבל זה משלל כל הגיון!"

אין לנו כסף, וגם לו היה לנו ממון הדיטה זו עסקה אבידה. העיר רוחש שדים, ואיש לא יסכים לעבוד בו בכריתת עצים"... "הנח לי את הטיפול בשדים", גחן הנפח. "אמור לפְרִיז בזו הלוון: אם לא נצליח לטהר את העיר מן הריחות ולגרש ממנה את השדים – נשלם את הסכום מיד, במלואו. ואם נצליח לעשות זאת – נשלמו לשוערין, עם מכירת העצים. הוא יסכים לכך, הפְרִיז. אין לו ברירה! מובן, ליבלה?!"

שומע?

"שמעתי", מלמל הנער, "אבל זה לא מובן..."

פרק יח

הבטחת המלמד

ליבלה פקח את עיניו ועצם אותן מיד. אור היום הכאב לעיניו .. והן צרבו ודרמה. היה לו חם, חם מאד, ועקצוץ טורפני חלף בכל גופו, כאלו רחש אלפי נמלים זעירות.

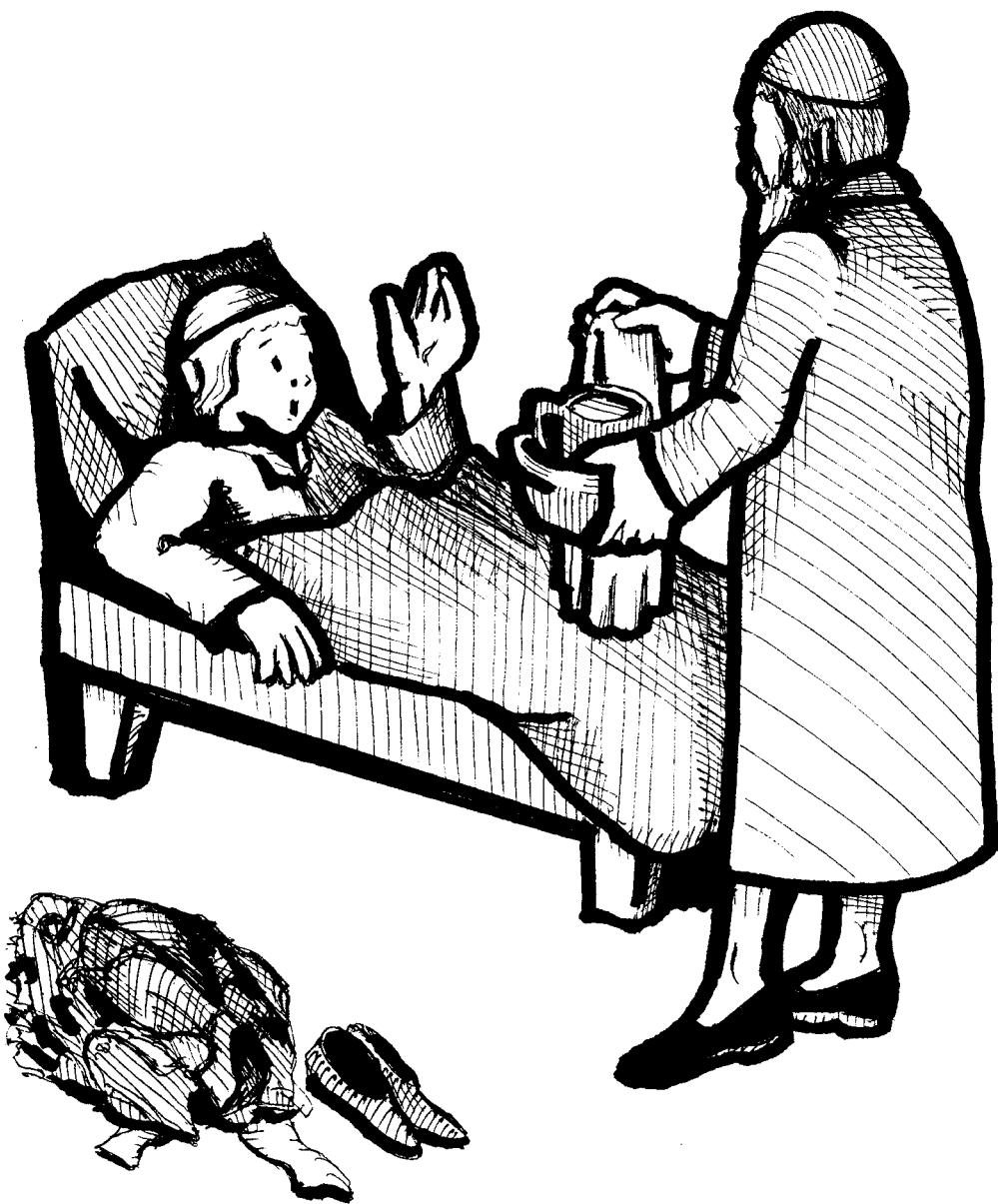
"הו, אָמֵאלָה", נאנק, ו��ולו היה צרוד וחלש. "אני חולה..." היא התישב בכאב ונטלה את ידיו, וחזר באפיקת כחות אל הקרים הפתוחים. נשימתו הקבדה הייתה לוהטת והוא עצם את עיניו ברפין.

הוא שמע קול פסיעות מהרדה על רצפת העץ, מישחו התקרב ועמד למראשו. ליבלה לא טרח אפילו לפקס את עיניו: "הו, זה אתה, רבוי פיניה. בא לךמת אותך..."

"גם בחלומותיך איןך מרפה ממנו?" שאל רבוי מוניש. "עזוב את הנפח במנוחה, אין הוא שד ולא מכשף! מדוע לא קמת לתפקיד?"

"הו, זה אתה, רבוי", ליבלה הזדקף ועיניו נציצו. "לא, רבוי פיניה הנפח אינו שד, הוא מלאך! הוא..."

רבוי מוניש הביט בעיניהם הנזוכות והנימה את כפו על מצחו של הנער. "ברור", מלמל לעצמו. "הבהיר קודח מהם. אין פלא

שהוא שטוף הziות. אֶתמול רָקַם דְמוּת שֵׁד, וְהִיּוּ הַפָּה אֹתָה
לְמַלְאָךְ..."...

"ילא, רבִי, לא! אני עקבתי אחריו בחרוז הלילה. הוא נכנס
אל חצר הטירה והעלה את דוד קלמן מבورو" -

"ונם דוד קלמן נaphael למלאך והם עלו ללמד תורה בבן העדר,
הלא כן? שכב במנוחה, ליבלה, ואני אבקש מהדודה כסות רוח
ורטיות שחן"...

"אבל, רבִי, באמת, אני עקבתי אחריו ברוח ובגשם. שם
התקרرت..."... ליבלה הביט בו בתחנה ושתי דמויות חומות זלגו
במورد לחיו. קמץ מטרד התפתל במצו שלב רבִי מונייש, ומפטו
נע סביב בעצנות. אז הבחן בערמת הבגדים שלמרגלות המטה.
הבגדים השליכו בחוץ ובערוביה ותחטם נקوتה שלולית מים
רדודה. לצד עמד זוג נעלים ענקיות. הנעלים עצמן היו זירות,
אבל שכבת הבז שעליין הגדייה את נפחן...

עיניו של רבִי מונייש הצטמצמו והוא התישב בכבידות בקצת
המטה. "אה... סלח לי, ליבלה. אני רואה שאנכם היו בחוין..."

"בונדי, רבִי, ודאי שאתה סולח - אני דנתני את קרבוי לך
זכות!"

"אתה... מה?! רגע, רגע..."

"אני אסביר הכל, רבִי", חייך ליבלה בעזיות. הוא נטל ידיו,
התישב בפתחו, ופתח וספר על המארב בגשם הסוחף ועל המעקב
בחשכה המחלטת, על הכלבים שנרכשו וגולחו ועל הנפק שגררו
אל הבור.

רבי מונייש הקשיב לדברים בפה פעור וטלטל את ראשו בקצב.
"לא יאמן", לחש בתדהמה, "דמות מה פורה"...

לייבלה הוסיף וספר על סולם החכמים שהשתלשל מזרועו של הענק ועל ראשו של הדוד שהגיח מן הבור, על סעודת המלכים ועל הדרך חזרה.

הוא שחרור בדיקנות את שיחתו עם הנפה, את בקשת הפליחה וההבטחה החגיגית שננתן.

עיניו של רבי מוניש נצצו: "ואתה תקים את הבטחה, לייבלה?"

"כן, רבי", הראש הקטן הנהן בעז. "אני מעולם לא שקרתי!"

"אכן, לייבלה, אבל עלייך לזכור כי זהה משיימה כבירה עד מאד! חבר גטול ממך משחו ללא רשות ואותה פועס עד מאד, אבל בטרם תגיב עלייך לעצר ולומר: רגע אחד, אולי עשה זאת בשוגג, ואילו לא שם לב, ואולי..."

ואם יכל נתקל בך ברחוב, אל תשלח רגל זריזה. לא, עלייך לחשב בקר רוח: אולי מהר בדרכו ולא הבחן بي, ואולי היה שקווע בהרהוריו. ואולי התפונן להתקל בילד אחר, ואולי בקש לסגד עמי חשבון ישן...

וכשאחיך הקטן מציק לך, עלייך למשך בכתף ולומר: מילא, אם הוא נהנה מכך... אולי בצה להתבלט, ואולי הקרןתי אותו מקדם, ואולי הבטן כואבת לו, וילשונו מ dredגת... אתה מוכן לכך, לייבלה?"

הכל היה הקדמה לפשפט האחרון, והוא צפה בדריכות לתשובה. "מוכן!" ענה לייבלה בתקיפות. אמנם היה קשה לו לסלח לניציל, אבל, מילא, הבטחה היא הבטחה, ועליו לסגור לעצמו את ההלך המחשכה החדש.

קצת מזמן: מין משקפים של כף זכות...

לייבלה הטיב את ישבתו, ונזכר: "בן, רבי – בטרם אשכח:
רבי פיניה שמע שהפריז מסרב לשחרר את דוד קלמן כל עוד
לא מצא חוכר לעורתו, והוא דורך שנשוב אל הפריז ונחפר
את היער תפורת שחוררו של הדוד".

רבי מוניש שמע את הדברים והנהן בראשו. עתה לא היה עוד
ספק בלבו שליבלה ראה כל זאת בחולמו...

"ובכן רבי, הngle? ! אני רק אتلכש ואתפלל!..."

"לא, לא", מהר המלמד לענות. "שכב במנוחה. אתה חולה,
ואסור לך לצאת!"

"ומה בכה, רבי. אחזיך מעמד! הרי זו מצוה כבירה של פרידון
שבויים!"

"שכב במנוחה!" קולו של המלמד הפך לפקדה. "אתה חיב
בעית במצות שמירת הבירות, ואני מקים מצות בדור חולים!"
"אשכב במנוחה, רבי, אם פספים לילכת לבדוק..."

"הבלים, לא אבטיח מואה! האם השtagעתי? ! לילכת אל
הפריז ולחפר את עורתו? ! הרי זה הון עתק, אלף ריאנוש
במזהנים! מהיקן אקח את הכסף? הן זול יותר לשלם את חוכבו
של רבי קלמן ולהביאו לביתו בזמנים ובנסיבות!"

"לא, רבי... הנפח אומר שהפריז יסכים לדחות את התשלום
עד למカリת העצים..."

"לא נמفرد שום עץ, משומ שלא נצליח לכרת אף ענף... שכחה
את השדים המשתוללים בעיר? שכחה שאין אדם המוכן לעבד
בו?"

לא, לייבלה לא שכחה את הקולות הנוראים המתפרצים בחשכה,
את החיים המבהלות והאחזק האים המתגלגים ומחריד...

"ומה", הפטיר רבי מוניש בעגמה. "השנה מסתומים ומועד הפתלים יגיע, וגם אני אשלה אל הבור הטעוב. ומה אז, תבקש מהנפח לקלע עוד סلم חבלים?"...

"לא..." מלמל ליבלה בתסכול. "אינני יודע..."

יבטיחני לפחות שישוח עם הנפח. אולי יש לו תשובה, הרי זו תכניתו שלו..."

רבי מוניש מצמצם בשפתחו. הוא לא היה בטוח שזויה תכניתו של הנפח, הוא היה משכנע שהוא תוצר דמיונו של הנער הקודח. אלו פנים יהיו לו כשיופיע לפניו הנפח הטעים עם סיפור זה מוחר...

"ובכן, רבי, איך? האם ישוח עם רבי פיניה?" ליבלה רעד בכל גופו, מחה — ומקצר רוח ומח רב.

רבי מוניש ידע שחיבים להרגעיו.

"אלך", אמר במשיכת כתפים. "אבל זכר נא: אני אלך אל הנפח ואטה לא תקום מן המטה. אטה חולה, ועליך לשמר על עצמך!"

"כן, רבי", ליבלה נשען אחוריית על הקרים הטעים ופנוי הסmockות קרנגו. "ותאמר לו בבקשתה שאני אקים את הבטחתך. אני אדון את כלם לך זכות, תמיד. אפלו את גziel... האם יוכל להביא לי את הסדור?"

בעבר רגע קצר עמד המלמד למראשותו של הנער, והסדור בידו. במבט רך הביט בפנים המשלהבות ובפעפים העצומות. בעדרינות גנן, והוציא את הנטלה המלאה.

פרק יט

ההתקינות

ר' וְמִכָּלֵילָה עַרְסֶלֶת אֶת הַעֲשָׂבִים וְהַרְעִיזָה אֶת עַלְיֵי הַעֲצִים. רַבִּי מִונִישׁ הַשְׁקִיעַ אֶת רָאשׁוֹ בְּצֻאוֹרָנוֹ הַמְגַבָּה וְתַחַבּ אֶת יָדָיו לְכִיסֵּיו. לֹא הִיא לוֹ כָּל חַשָּׁק לְטַלֵּל, הוּא הַעֲדִיף לְשַׁבַּת לִידְ סְפִרְ פָּתוּחַ, לְחַמֵּם אֶת יָדָיו בְּכָוס תָּהָמָה בְּהַבְּלִיל וְלִזְמֹזֵם גְּנוּן עַתִּיק וְצָבוֹט לְבָבּ... אֲבָל מָה לְעַשּׂוֹת, הַבְּתָחָה יִשְׁלַׁקְםָ, וְהָוָא הַבְּטִיחָה לְלִיבָּלָה הַחֹזֶלה לְסָודָר אֶל הַנֶּפֶחָ. הַנֶּה חַצְרוֹ שֶׁל הַנֶּפֶחָ, וְהַנֶּה הוּא עַצְמוֹ – גּוֹחֵן מַעַל לְעַרְמָת הַגְּרוּטוֹת...

הַנֶּפֶחָ הַזָּדָקָה וְהַבְּחִינָה בָּמְלָאַד הַמְתָקָרֶבֶת. "הָוָא, הַנֶּה הַרְבֵּי", עַלְהָ קּוֹלוֹ הַעַמְקָם. "וְהַיְּכָן הַבָּחוֹר?"

"הַבָּחוֹר?"

"נָנוֹ, לִיבָּלה הַקָּטָן. בָּחוֹר פָּאָרוֹ! הוּא הַבְּטִיחָה שִׁיצְטַרְךָ לְפִגְיָשָׁה עִם הַפְּרִיזָן!"

כֹּה, לְפִגְיָשָׁה עִם הַפְּרִיזָן... אֵין זֶה אָפּוֹא רַעַיּוֹן פָּעָתוּעִים שֶׁל נָעַר הַזָּהָה בְּחַם. לִיבָּלה צָדָק, הַתְּכִנָּת הַדְּמִינוּת הִיא פָּרִי רַוְחָוֶשׁ שֶׁל הַנֶּפֶחָ. רַעַיּוֹן הַבָּל נֹאָל וּמְסֻכָּן... וּרְבִי מִונִישׁ הִיא אִישׁ אַמְתָה, וְלֹא הַפְּסֵס לוֹמֶר לְנֶפֶחָ אֶת דַּעַתּוֹ בְּלֹא כְּחֵל וּשְׁרָק.

הַנֶּפֶחָ שָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים בָּמְבָט מְשֻׁעָשָׁע וְלֹא הָרָא בֶּל אָוֹתָות הַתְּרִגְגָּשׁוֹת.

"כֹּה..." אמר לבסוף. "דוֹמָנִי שׁעַכְשָׂו דָּוָקָא אַתָּה אֵינֶךָ דָּן אָתָי
לְכֹף זִכּוֹת, הֲלֹא כֵּן?"

רבי מוניש התבלבב ונבוקה. "לא, כלומר, דוקא בן. אני, כלומר,
חוֹשֵׁב... בן, אני חושב שלհיטותך לשחרור רב קלמן שבשה את
שְׁקוּל דַעַתך..."

"בַּמָּה? אָמַר לִי בַּמָּה -

האם הַפְּרִיז לא הבטיח לשלח את קלמן לחפשי באשר יחפир
את היערות?"

"בן, אבל..."

"וכלום לא יסכים להחפיר לך את היערות ולקבל את הטעמורה
בעת מכירת העצים?"

"לא, ודי שלא! הרי הוא יודע שלא אצלך לכרות ולפ' עז
אחד. הוא יודע שככל הפועלים יתפזרו לכל עבר בערב הראשון
לעבוזרם, עם צאת השדים ממחביהם, עם השמע האנחות
והאריחות, היבבות והיללות..."

"וזם אבריח את השדים?"

"אתה... מה?"

"כלום לא שמעת?

אם אבריח את השדים, מה אז? האם יסכים הַפְּרִיז להחפיר
את היער ולשחרר את האיש?"

"אה, אם תצליח, אה... נג, אוז, כמובן -

כלומר, אולי, אני יודע..."

"אבל אפשר לנחות, הלא בן?"

"לנשות, בונדי... אַך לא – מה פרוש, אַףה... הָגֶרֶש אֵת
השידים? איך?!"

"הו, סוף סוף! זו השאלת..."

הנה, בוא ואמר לך – "

וזהוא גחן ודבר בקול נמהך, ועיניו של רבי מוניש הולכו ונלטשו,
ופיו הולך ונפער..."

"לא יאמון", לחש רבי מוניש.

"אַףָה בְּטוֹחַ בְּכָל זֹאת?"

"מי יכול להיות בטוח? אני משורך – ומוכן להמר עליך.
ואתך, מצטרף להמור?"

רבי מוניש הושיט את ידו, והוא נבלעה בכפו של הנפח.

"ה' יעוז לנו", אמר רבי מוניש בקול רזעך.

"אמן!" ענה רב פיניה. "אננו זוקקים לברכומיך, רבינו..."

"ברכני גם אני", בקש רבי מוניש. הוא הביט עתה על הנפח
בעל צדיק נסתר.

"אַףָה עומד להכנס ללוע הארי", אמר הנפח בכבד ראש. "יהי
רצון שתכנס בשלום ותצא בשלום, ותחזר בלוית רב קלמן..."

"אמן", ענה רבי מוניש בקול רוטט, והחל לצעוד במעלה
השביל.

רבי מוניש הולך, ולא חזר.

ליבלה שכב במטחו, נמנם וקדח בחם גבה.

מדי פעם הזדיעזע ופקח את עיניו ושאל על רבי מוניש, ובכל
פעם דיבטה הפתשובה זהה. רבי מוניש יצא ואין איש יודע לאן,
יצא ונידין לא שב.

לייבלה נתקף בחסר מנוחה. הוא הסיר מעליו את רטיות האלכוהול והשמן ודרחה את כוסות התחה המוגשות לו, לא הנימן לדודה לשטח כוסות רוח על גבו והדף ברגלו את השמיכה הקברדה.

איפה רבי מוניש – פָּבָע לדעת – חפשו אותו, הביאו אותו הנה !

וכולם משבו בכחפיהם במובכה, איש לא ידע לאן נעלם.

היום הزادל במתה ובחרדה, והערב ירד. ערב נוגה ועצוב. לייבלה נמנם במיטה ופלט בשנותו מלים חסרות פשר, והנערים התכנסו בחדר המבואה לסעודת ערבי קדרת. הדודה הגישה את האכל בэмלה ולפתע עצרה במקומהمامה מאכנתה. ידית הדלת חרקה וכל הפפטים הופנו אל הדלת הנפתחת.

ובפתח נאב – לא רבי מוניש, כי אם שני רבי מוניישים.
הפלא ופלא !

רבי מוניש אחד – זה שיצא לטיל בבר, כובעו חbos לרשו ומעילו מכךטר בקפייה, וראשו מטה על חזהו ברוב מתחשובות.

ורבי מוניש השני – רבי מוניש ביתי, תליתו הקטנה מתנוסת על חלצתו ומכנסיו תקוות בפזמון אוטיו וראשו בפתח קטיפה שחירה והוא משלב את זרועו ברבי מוניש הראשון ומחייב אל תלמידיו הנבוכים כאלו הרגלים מעשה פלאים. ואז גחן ולחש באזני חברו: "הגענו, הנה הבית !"

הלה נרעד וזקף את ראשו ובהה נכחו, וכולם נחרדה. לא היה זה רבי מוניש, היה זה צל אדם, שדור ובור ונבוך.

לרגע קצר שראה דממה מתיוחה, ואז נשמעה צלחת נשברת ודודה ריין צרחה: "קלמן –

והתעלפה.

בחרך התחוללה מהוימה נרגעת. מישחו צריך בהיסטריה ומישחו שפה קיתון מים על הדורה, שני ילדים עזורי לדוד קלמן לפשט את מעילו של המלמד והשאר הסתובבו בקדיינות והפריעו בנכונותם לעוזר. וזו נשא רבי מוניש את עיניו וראה כדור לבן יורד במדרגות. כדור לבן ותפוח שנשען על שתי רגליים יחפות ובראשו מתנוסס פרצוף ורדרד. היה זה ליבלה שנזעך לקול הרעם, החעטף בשמיכת הפוך וירד לבורר את סבתו.

"ливלה, חזר מיד למיטה!" נזעך המלמד ורץ אל הנער.

"לא קר לי, רבוי, חם לי מאד", השיב ליבלה בשנים נוקשות. "חזרת, רבוי, וגם דוד קלמן חזר. הנה אמר לו שלום..."

"חזר למיטה ליבלה, ואל תוסיף עוד חגה! בוא ואכפה אותה".

"כן, רבוי. ממשה, הלא כן -

העולם רוקד משמחה! הלא תראה, רבוי, איך הפל חג מסביב..." מלמל החוללה, וחג על רגליו כשבור.

רבי מוניש השיב את ליבלה במטתו וכשהו היטב בשמיכתה.

"היכן הייתה עד כה, רבוי. כה דאגתי..." מלמל ליבלה, ושנינו נקשג.

"היהתי אצל رب פיניה והיהתי בטירה. ולאחר כה התנהלת לי Atti עם رب קלמן. כה חלש הוא ותשוש, המסקן..."

"ואיך היה בטירה, רבוי. האצל הספים מיד?"

"חסדי שמים, ליבלה, רחמי ה! אני מתיאב לפני הפרסץ ולידי מנהל האחזה הקגעה, והפרסץ אינו מרים כלל את ראשו. עיניו

עצומות והוא רוטן בזעף: מה רצונך, יהודי – הבהירתי לך שאין על מה לדבר. אני וקלמן רוכבים על אוף אחד, חא... לשנינו אין כסף, ישנינו שקוועים בצרות. ברוח לך אפוא, יהודי, בטראם אשלייך לפלאים!"

הפריז זעם, והמנהל מתייג, ואני אוצר עז ואומר: "אַרְבָּה, אַדּוֹן נַעַלָּה, לְכָן בָּאתִי – לְחַלֵּץ אֶת שְׁנֵיכֶם!" הפריז נושא סוף סוף את עיניו ואני דמייתי שהוא עומד לבלעני חיים. מהבהירתי ואמרתי: "אני מוקן לחפר את העיר לעשר שנים!"

הפריז שב ושקע במעקה פרסתו וממלל: "מַזְלָך הוּא, יהודי, שהכלבים אינם נוגעים לרעה במשגעים..."

ואולי פדראי לנשות?"

"לא", מהבהירתי לענות. "אני מתכוון במלוא הרצינות!"

החיזק נמחה מפניו של מנהל האתחזה והפריז הזדקף פמקל ואמר בקול מזער: "אַזְנִי כְּבָדו מִשְׁמָע, יהודי. חזור נא על דבריך, לאט וברור.

אני מחהה, יהודי.

וגם הכלבים..."

נו, תאר לך איך הרגשתי, ליבלה. אני עומד שם ולבי מפרפר, ושני הכלבים המלויים את המנהל מרחוקים את קרסלי ברעבתנות מפגנתה.

ואני קד קדה ואומר בקול רם אבל רוטט קמעא: "אדוני הפריז, אנו – קרוביו של רב קלמן הכלוא בחצר – מוכנים לחפר את העיר לתקופה של עשר שנים".

"באייה מחר?" שאל בחשכנות. "אל נא טעה, יהודי –

אם נם הודיתי אַתָּמֹל בְּפִנֵּיךְ שָׁאַיָּשׁ אַיִּנוּ מָוֶן לְחַכְרוֹ, אֲף לֹא
בְּשִׁלִישׁ הַמְּחִיר, אֲבָל אֵין פָרִישׁוֹ שֶׁל דָבָר..."

"לֹא, אֲדוֹנִי הַפְּרִיזֶה", קָטוּתָה אֶת דָבָריו. "אֲדָם הַגּוֹן אַנִי וְאַינִי
רֹצֶחֶת לְנַצֵּל אֶת דָחַקָּה. אַנִי מָוֶן לְשַׁלֵּם אֶת מְלָא הַמְּחִיר!"

"מְלָא הַמְּחִיר?" קָרָאוּ שְׁנִיהם כְּאֶחָד.

"אָכְן, אֲם אֲךָ תְּסֻכִים שְׁבִשָּׁנָה הַרְאַשׁוֹנָה יִשְׁלַם הַסְּכוּם בְּעֵת
מִכְרִית הַעַצִּים".

עִינֵינוּ הָאֲפָרוֹת שֶׁל הַפְּרִיז סְקָרוּ אֹתָי בִּמְשֻׁךְ רַגְעָ אֶרְךָ, וְאֵז
אָמַר לְאָטוֹ בְּקוּל מְדוֹד וּשְׁקוּל: "שְׁמַע נָא, יְהוּדִי. אַנִי אֲצִיל מִסְכָּן,
מִרְשָׁשׁ וּבִישׁ מִזְלָ – אֲבָל אַנִי עֲדֵין אֲצִיל רַם יְחִשׁ, וְאַיִשׁ לֹא הַהִין
לְחִמד עַמִּי לְצֹוֹן!"

לֹא, אֲלֹת פָעַנָה לֵי, הַקָּשָׁב לְדָבָרִי. בָּן... אֲמַחַת חִשְׁבָּת לְהַתְלִיבִי,
וְאִם מִחִשְׁבָּת זְדוּן חַבּוּיה בְּדָבָרִיךְ, יַאֲכִלוּ הַפְּלִבִּים אֶת בְּשָׁרֶךָ אַיְכָר
אַחֲרָ אַיְכָר. יִגְרָמוּ אֶת הַעֲצָמוֹת וַיַּלְקֹו אֶת הַדָּם, בָּן...

אֲךָ אֲם כְּנִים דָבָרִיךְ, אֲמַבְּאַמָת תְּדָבָר, אֲהַיָה אָסִיר תֹּדָה לְעֵד.
בָּן"...

"כְּנִים דָבָרִיךְ", אֲמַרְתִּי, וְלֹבֵי הַלֵּם כְּמַפּוֹת.

"וְכִיּוֹדְתָה אֶת הַעַצִּים כִּדִי לְמִכְרָם, בִּיכִידְתָה פְשִׁיגָ פּוּעָלִים?
מַי יְהִין לְהַפְּגָס לְמַמְלָכָת הַשְׂדִים? הָן זֶהוּ מָקוֹר אַסּוֹנוּ... בְּוּדָאי
חִשְׁבָּת עַל כֵּה, הַלֹּא בָן?"

"בְּוּדָאי! אַתָּמֹל שְׁמַעְתִּי מִמְּנַהָל הַאַחֲזָה שַׁיְשַׁנוּ מִכְשָׁף הַמָּוֶן
לְהַסִּיר אֶת הַקְּלָלה מִעַל הַיּוֹרֵד", מִזְוִית עִינֵי רַאֲתִי אֶת הַמִּנהָל
מִחִיךְ בְּלָעָג וְהַפְּרִיז הַנִּיד בְּרָאָשוֹ: "עֹזֶב, יְהוּדִי, הוּא לֹא יִסְעַד
בְּיַדָךְ. הוּא רֹצֶחֶת בְּשֶׁכְרוֹ זָכִיּוֹן חַנְם לְשָׁנִים רַבּוֹת..."

"לא אכפת לי", משבתי בכתפי. "ممני לא יראה פרוטה? יהודים אנו, ואין לנו עסק עם מכשפים וקוסמים, לחשים וכחות טמא. אבל חשבתי בלב: אם הקוסם יכול לעשות זאת בכספי, אוכל אני לטהר את העיר בכחות הקודשה! הן לנו תורה קודושה ונעללה, ומזמור תהלים, ופרק תפלה, וקטעי זהר..."

מנהל האזזה שרבב את שפטיו בלעג, אבל הופיע היה רציני עד אימה: "ואתה מהמר על כן?" שאל בחמרא.

"אני מהמר, אני בטוח!"

"אתה מהמר", ענה לאטו. "מהמר בחיה!"

בזאניב, הבא כסת דיו, נזחה וניר, והעלה את קלמן מבורן.

אמר, היהודי – מתי תגרש את השדים מן העיר?"

"השבוע", אמרתי, וכל גופי רעד.

פרק כ

בחות הטעמאה משבים מלחה

ליבלה התהפה במתתו ונאנח בשנותו. חלומות בעותים רצפיו .. אותו בזיה אמר זה. הנה רבי מוניש מוכל אל כרסתו של הפרץ, וזרועותיו כבולות בסולם החכמים של הנפה. שניי כלביו של מנהל האחה נהמו משני צדיו, והפרץ אמר בקול עז: "זיכן, יהורי, נכשלת במשימתך. השבוע עבר והשדים עודם משתוללים בעיר!"

"משתוללים, משתוללים", ענתה מקהלה השדים מן החלונות, ועציו העיר קירקשו בעז.

"אדוני הפרץ", החנן רבי מוניש. "עליך לדzon אותו לכה זכות, אני חשבתי שאצליך לגורש את השדים..."

"ועליך לדzon גם אותך לכה זכות", קראו כל השדים בעליות. "איןנו רוצים לעזוב את משפננו!"

"ועליך לדzon גם אותך לכה זכות", מלמל הפרץ. "אני רוצה לעמוד בדברוי, ואני גם חיב להאכיל את הכלבים..."

ושני הכלבים פערו לווע אף לאומרים: דונו גם אותך לכה זכות, אני רעבים...

והפריז נמן את האות, ורבי מוניש נגזר את החצץ לקובל הלומות
התקפים של המוני השדים –

לייבלה זעק בבעיטה ופקח את עיניו, אך לא – החלום לא נגמר,
הלומות התקפים נשמעה בברורו! הוא נשם בכבדות וקפח את הזעה
שכפסה את פניו. לא, אין זו הלומות התקפים – זהו דנדון פעמוניים.
פעמוני הכנסייה מצלאלים!

מטריעים מפני סכנה או מודיעים על אסון – כלום שרפאה
משתוללת בעיר, או **שמא מישחו נפטר?**

ואולי פרצה דלקה באחד מבתי העז מקסי הפלבן, והוא מאימת
לכלות את הכהר... והשרפאה תחתפש ותגיע לבית הדורה וליבלה
יאלה באש הנוראה, כשהוא נتون בין מזון הקש לשמיכת הנוצאות
הכבדה...

זעה קרה נטפה מן הנער המבhalt, אבלו היה בכהה לכבות
את הלהבות. הוא החלבש בחפazon ויד למטה ברגלים רוזדות,
אך איש לא היה בבית, המקום נראה נטוש. הרעד התפשט לכל
גופו והוא פרץ החוצה, אל הרחוב שטופ השמש.

הרחוב היה שקט וושאם, והאזור צלול וזע. לא היה כל רמז
לעשן. דנדון הפעמוניים פסק והמנון רב הופיע ממושול הכנסייה,
אקרים קשיים ובחורים חסנים, נשים וילדים. לייבלה התבונן
בhem בעניין, ונῆה לנחש את סבת האזעקה. הם לא רצו מבhaltים
– אותן הוא שאין נשקפת סכנה לכפר. הם לא ספיקו כפיהם ביאוש
– הרי שישים אסון לא קרה. הם גם לא התגוזדו ופסעו לאטם,
הרי שאין זו לויה. לא, הם פסעו בצד גمراץ ופניהם רציניות
וקדרות. משחו ארע בכהר. האנשים נראו נחושים ונכונים לפולה.

מה קרה?

"מה קרה?", שאל לייבלה זאטוט נרגש.

"איןך יודע? יאנוש הקטן, יאנוש נעלם!"

"יאנוש..."

"בן, רועה האוזים הקטן" –

ויליבלה נזפר. בן, זהו הילד המבזה שנהרד מפניו בקרחתה היעיר והזעיק בילדותיו את כל הכפר...

"נעלם – حقן, מתי?"

"איש אינו יודע. הוא לא חזר אמש עם אוזיו, הוא נשאר בלילה בעיר הנורא. הנה, כלום הולכים לחפש אותו. אבל אני יודע", הדומות התקרב ליליבלה ולחש בممתק סוד. "אני יודע, הם לא ימצאו אותו. השדים חטפו אותו, שדי העיר הנורא..."

ואכן, אנשי הכפר חדרו אל העיר בצדדים ובשלשות ומחשו את עקבותיו של הרועה הקטן. הם גילו את קרתת העיר הקטנה, מקום מסתורו החביב של יאנוש. לרועה הקטן לא היה זכר – אבל לאויזו היה גם היה: קרכקע היה זרועה בונצחות מרוטות וכתמי דם בהשלכת מבעיתה של לבן וארגמן.

זה מה שנוצר מעדר האוזים...

החפושים הנמרצים התרחבו והתפרסגו. ההנחה הייתה שהגע הרונית את משמרתו והאוזים נפלו טרף לחיות העיר – ועכשו הוא מפחד לשוב לביתו והוא תועה בעיר בחסר ישע.

המחפשים חדרו לנביי העיר, החרידיו מרכיבם חיות בר ובהילו ארנבות וציפורים. הם קראו לנער לשוב לביתו ו��ולם הדקד בין העצים. השמש נטתה מערכיה והמחפשים מחרו לשוב אל הכפר בטרם תשקע השמש והרוחות הנוראות מצאה מתחבזן.

יאנוש נעלם ואיננו.

ובטרם תשקע החמה הופיע משרה בבית הדודה וקרא את רבי מוניש אל הפליז. רבי מוניש לבש את מעילו ויצא מן הבית בלב חרד.

רבי מוניש עמד לפניו הפליז. מנהל האחזה נצטלב לצד כשהוא מתחים וקודר. החיקוק הקומיידי נמחה מפניו והוא לא שלח את ידו ללטף את לבבו. שניהם עמדו בדרכיהם והבטיח הפליז.

הפליז ישב בכרסתו, כשהוא מצטנף בה בכתפים שחות ובירקים שלובות. היה זה תנומה של אדם שהשלים עם טובותנו.

"הו, באמת..." מלמל. "מה תאמר על זאת – יאנוש הקטן, והאוונים..."

"כן, נורא ואים", ענה רבי מוניש. "ممמש מזועע". הוא לא הבין: הפליז שהשליך נתינים לבור בשויון נפש ושם בהם את הצלבים קורא לו כדי לבקש בczותא את העלם של נער קטן...

"כן נורא ואים", הסכים הפליז. "זאת יודע מה ארעך אתה יודע מהו זה קרה? ספר לו!" הורה למנהל האחזה.

"כן", ענה המנהל. "המכוּשָׁה התקשר אתי, הקוסם שהיה מוכן לנברש את השדים מני העיר" –

תמורה זכיוון חם לחמש שנים, נפטר רבי מוניש...

"... והוא הזריר אותו מפניכם. הוא אמר שהיהודים פתחו במלחמה בוגר ווחות העיר. מלחת תפלוות ומומרים, והשדים יתקוממו בוגדים בכל מקום. הם ישתוללו בחמת עצם. רועה האוונים היה רק התרעה, אזירה מקדמת. אם תלמידו במאציכם – יחריבו השדים את כל הכהר!"

"שׁמעת, יהודי", אמר הפליז בקול רוטט. "חדר לאפוא

מהפלותיה. הבה נשאיר את המזב כמוות שהוא. השדים ישרו ביער ונאו נשאר במקומנו. אל נא נתגירה בכחות עליונים..."

ורוב קלמן יחוֹד אל בור הפלא – הרהר רבי מוניש... לא, אסוד לו להסכים להצעה!

"אדוני הַפְּרִיז, החרופשים אחר הנער יתחדרו מחר, ואני מאמין שהוא ימצא בראיא ושלם כשהוא מסתתר בנכני העיר מזעם הוריו. כבר היו הדברים מעולם..."

אל תן לשמועות שוו לרווחת את ידיך. תן לי שהיות של שבוע והעיר יטהר מרוחותיו.

אם הנפה יעמוד בהבטחתו, אמר לעצמו בספקנות...

"אדוני", המנהל פנה אל הַפְּרִיז. דבר בהתרגשות רבה. "אננו לוחמים על עצמנו אחירות כבירה, יתכן שבותם המועד לא יותר מן הכהר גראגר אבק שחיק. אני משחקים באש, מתגרים בכחوت השואל!"

הַפְּרִיז העביר את מבטו מן המנהל אל רבי מוניש ובקרכו התנהלה מלחמה בבדה. אם יספיקים להצעה של היהודי יטל על עצמו ספין בלבד, אבל אם יכנסו לחיבתו של קוסטם יסתם את הגויל על כל תקומותיו. העיר ימסר לשלוון השדים והאהזה תגיע לפשיטת רגל.

הַפְּרִיז הגיע לכל החלטה: "שמע נא, יהודי – החוצה שבינינו שריר וקים, אבל עלייך להכפיל את מאמץיך. גרש את הרוחות עבשו, ומיד!"

"לא אוכל, אדון. אשתקל לעשות זאת בתוך יומיים."

"יומיים", הסכים הַפְּרִיז. "ו願תה שמאומה לא יקרה בינוים."

דلت האילם נפתחה, ומשרת נכנס פנימה על קצוץ בהונוטיו ולחש דבר מה על און המנהל. המנהל השיב לו בהתרגשות והמשרת פנה על עקבותיו ונעלם.

רבי מוניש הבין שהשיכחה הסתיימה וקד לפניו הPRIIZ לפרטה. הPRIIZ הניד בראשו, ומנהל האחזה התעורר לפטע ואמר: "רגע אחד, ברגע זה התבשרתי – וסבירני שעל היהודי לדעת – אנחנו גלי בעיר במלחך הסריוקות גופת יהודי. אם תרצו בודאי להביאו לקבורה. צויתי להביאו לך ולחייב את הארון, מחר בוקר תוכלו לקחתו. תמסר זאת לייהודי בכפר, هل לא כן?"

"כן, בודאי", ענה רבי מוניש. "תודה לך!" הוא תמה מיהו המלחך המסתורי שנפל בעיר, קרבן לגדי השדים המשתוללים. אולי זהו וולף העגלון שנטלם בעיר בשנה שבעה? "אפרד מכם, רבותי, ואלך להודיע בכפר".

"יהיו לנו מחר שני לניות..." נ בא הPRIIZ קדונית.

פרק כא'

חִשְׁיפָת הַמּוֹפֵה

רַבִּי מַנוֹּנִישׁ סֶר אֶל בֵּיתוּ שֶׁל הַנֶּפֶחּ כִּדְיַי לְדִינָחַ לוֹ עַל דָּרִישָׁת הַפְּרִיזַּן. הַנֶּפֶחּ נִטֵּל עַל עַצְמוֹ אֶת מִשְׁימָת גִּרוֹשׁ הַשְׂדִים, וְעַלְיוֹ לְדִעַת שְׁהַזְּמָן דּוֹחַק.

כַּפִּיס עַז אָדוֹן בָּעָר בְּפֶמַוֹת חַמֵּר, וְלֹאָדוֹן הַמְּרִיצָד נִראֹו פָּנָיו חַרְחַבּוֹת שֶׁל הַנֶּפֶחּ אֲפָלוֹת וְדַאוֹגּוֹת.

"תָּזַהַק יְוָמִים?" נִהְמָם, "אִינְגַּי יְוָדָע... אַנְיִ מַחְפֵה לְלִילָה בָּהֵיר, נִטְיל עֲנָנִים. ה' יְעֹזֵר..."

הַפְּרִיזַּן טוֹעֵן שְׁהַשְׂדִים חִטְפּוּ אֶת הַנְּעָר? וּבְכֵן, אַנְיִ חֹשֵׁב שֶׁהֵוָא צוֹדָק. יִשְׁ לְהַזְּהָר מִפְנִיחָם, לְהַזְּהָר מִאָד?"...

"מִנְהָל הַאֲחַזָּה חֹשֵׁש שָׁהֵם עַלְוִילִים לְהַרְסֵ אֶת כָּל הַכְּפָר..."

לֹא, אִינְגַּי סִבּוֹר כֵּךְ, אָמַר הַנֶּפֶחּ בְּקוֹל מְהֻרְהָר. "וְכִי מָה עָשָׂה לָהֶם הַכְּפָר?"

הֵם עַלְוִילִים לְהַתְּנִיכֵל לְךָ – הַרְיִ אַתָּה הַבְּתוּחַת לְגִרְשָׁם!"

"לֹא!" נִחרַד הַמְלַמְד. "אַתָּה נִטְלַת עַל עַצְמָךְ אֶת המִשְׁימָה!"

"אֲכָל הֵם אִינְם יְוָדָיעִים זֹאת", גַּמְךָ הַנֶּפֶחּ. "הֵם מַכְרִים רַק

אותה, הם שמעו זאת מפה. אל יצא מביתך ביוםים הקרובים, השמר לנפשך!"

"רבותנו של עולם!" מלמל המלמד המבهل. "כון, עוד דבר לפני, כמעט שכחתי: אנשי הפריז מצאו בעיר גופת יהודית. הם חביבו אותה אל הטייה ובקשו לבוא עם שחר ולחקותה."

"ברוך דין האמת. יש לברר מי הם המנוח... אין לנו פה רב, ושוחט הכהן מטפל בכל אלו, אני אלך ואודיע לך. ואותה, רבי, שמע בקולך: הסתר ביוםים הקרובים, ואל תראה את פניה. הנה, יצא ללוותך אל האכסניה, ומשם אמשיך לבית השוחט".

רבי מוניש החור הנהנן בראשו. חפשה זו בכפר לא היה רגיעה כל עקר...

פיניה הנפח יצא מבית השוחט ופסע ברחוב החשוף. רום קלילה טפחה על פניו וראשו המה ממחשבות. מתחשבות הן דבר מברך – הרהר לעצמו – כשהן באות כסדרכן, בזו אחר זו. אבל כשהן מערבות ומקטעות הרי הן ממשא, אחת מאפילה על חברתה והאדם מבבל ונבוק.

משהו הציק לו, דבר מה היה שלא כשרה. פיניה היה מרגל למקום כל דבר במקומו, לראות קורת עץ – ולדעת כי זהו יכול עגללה, לראות טס מתקפת ולהתאיימו לחזוק לגילגלו. ואלו כאן – כאן משהו חרק, משהו לא התאים לתמונה. משהו היה שלא במקומו, והמרגיז ביוטר – שהוא לא ידע מהו. המתחשבות היו סתוות ומטילות, ולא היה לו קווננס לישן...

"אני עירף", אמר לעצמו. "אשכח לישן ואקים רענן, ואחשב על הפל בראש צלול." ואולי, אולי יתעורר לו שהפל כשרה, ושותם דבר אינו חורג...

פיניה נרעד והתיישב במתהו. משהו הקפיצו מושנתו. העלטה

סביר היהתה מחלוקת, אבל קול התרנגולים כבר החל להשמיע. הלילה מתקרב אפוא לקצוץ. מה העיר אותו? מהו הדבר שחרירדו משנתו? היהתו זו איזושהי מחשכה, הרגשה עמוֹמה. מין רענון... מהו? מה עבר בmorpho? כן, השחר עומד להפצעה, היום צפוייה לוויה. מטרית הפִּרְזִין. זהו! מאיימת התחילה הפִּרְזִין לדאג לגופות אלמוניות?

מאיימת הוא פטרונים של הנזדרים היהודים, מביאם למרתף הטריה ומclin לסת ארונות קבורה?

הנה, לפניו כמחצית השנה מצאו את מותם בעיר ארבעה יהודים – ומאומה, אנשי הפִּרְזִין הדריכו את יהודי הכהן אל המקום ותו לא. ואלו עכשו...

פיניה נטל את ידיו ויצא אל הלילה החוֹנוֹן. עליו לנסות ולהשליט סדר במחשבותיו: הבה נתחיל מהסוף – אם אין דרכם של אנשי הפִּרְזִין לטפל בגופות, לשם מה עשו זאת הפעם? אייננו יודעים. נניח לזה.

מיهو הנפטר האלמוני? אייננו יודעים. נניח גם לזה.

נתחיל אפוא מן ההתחלה: מה ארע ליאנוש? הוא לא הגיע לביתו, נעלם. עדר האנשים נטרי, ולנער אין זכר. החופושים לא העלו דבר. הנער לא נמצא – לא חי ולא מת.

נעוז את יאנוש ונטפל בעניינו:

לרבי מוניש נשקפת סֶבֶנה, כן. המלמד מן העירה הבטיח לגרש את השדים ולחפר את העיר במלוא הפסח. המכשף שרץ להזוף בעיר מן ההפקר לא יהיה שבע רצון, יש לו סבה טובה לפגע במלמד. ויש לו לבן שהות של יומיים.

מה עשה? מה הוא עלול לעשות? להזכיר את האקסניה... לא,

הוא עלול להפסיק. המכשף לא יחשוף את עצמו. לא, הוא ישادر מאחורי ה

קָלְעִים. הוא יישתמש באחרים.

במי? בכל הכפר.

איך אפשר להסית את אנשי הכפר? באמצעות ה

פֶּמֶר, בּוֹדָאי...
ואיזו סבה יש לו לפמר להסית את אנשיו ביהודי ה

זָר, בַּיהוּדִי...
שהגיע בערב ה

פֶּסֶח – עֲלֵילָת דָם, כְּמוֹן...

ומיהו הקָרְבָּן? מי, אם לא יאנוּש... ומהו הקָשָׁר ביןו לרבינו מוניש – הוא, אין צורך להרחיק ולה解释. רבינו מוניש הגיע אל הכפר בפֶּרֶס ה

פֶּסֶח, בְּמַפְתִּיעַ, וְעוֹד בְּפָרָם הַוּפִיעַ בְּשֻׁעְרֵיו רָדֵף לִיבָּלה אַחֲרַ הַרוּעה הַמְבָהָל... כָּל הַכְּפָר הִיה עַד לְמַרְדָּךְ!

פייניה הרג'יש כי למורות צנעת הליל הוא מכְּסָה בְּזֹעַה. המְזֹמָה האפלה נחשפה לפניו בְּמַלְאָה. הוא נצטצ לפניה חסר אונים, הוא לא ידע הַיְכָן תְּפִירָץ, וּמַתִּי...

ולפתח ידע אף את זאת!

התְּשׁוּבָה טְמִינָה בְּאַרְוֹן הַמְתִים –

אנְשֵׁי הַפְּרִיז לֹא מִצָּאו כָּל גּוֹפָה.

אין זה מעֲנִינִים לְטַפֵּל בְּגָוִיּוֹת.

יאנוּש הקָטָן יְהִי מְנֻחָה בְּאַרְוֹן שִׁימָסָר לִיהוּדִי הַכְּפָר, יְאָנוּש שָׁמַצָּא את מותו בשְׁנִי הַזָּאָבִים. ובעצומה של הלוֹנִיה יתאספו האֲפָרִים וַיַּרְשׁוּ לְפָתָח את הַאַרְזָן –

וְגֹרְלָה של הקָהָלָה הַיְהוּדִית יִחַרְץ...

זה נשמע בתְּלֻוֹם בְּלָהּוֹת, זה נראה בדְּמִין פְּרוּעַ. אבל יש רק דרך אחת כדי לברר את הדבר מבָּעוֹד מַזָּעַד.

קרננים וראשונות של שחר התְּחִילָה להפְּצִיעַ בְּמַזְרָח, והנֶּפֶח רַץ במַעַלָּה הַשְּׁבִיל, בָּדָרֶךְ אֶל הַטִּירָה הַיְשָׁנָה.

פרק כב

במרף הטירה

הנפץ הסיט את בריח השער, והמוני הפלבים עטו עלייו מכל עבר, כשהם פוערים מליפות רותחות ולשונם הארכפה זבה ריר. הם בקשו את ארווחתם ללא קול, והנפץ היה חיב לאכזבם. הוא פلس את דרכו בעדר ההומה כשהוא ממלמל מלוות התנצלות ומლטף את ראשם בחפה. הפלבים הרפינו את ראשם בהשלמה ולווהו בדממה אל דלת הטירה. פיניה נשען על בר המנוול – והדלת הכבירה נפתחה בפניו. האziel סמך אפוא על כלביו ולא טרח לנעל את הדלת. פיניה הצזיד ונכנס אל אולם המבוֹא החשוך, וסגור את הדלת אחריו.

핀יה הניח לעיניו להסתגל אל החשכה ומחו פעל במחירות. הוא חיב להגיע אל המרף, היכן המדרגות המוליכות אליו? מסתבר כי הן בירתיו הבית, באגרה המטבח והמشرדים. הוא חצה את אולם המבוֹא ונתקל בקיור אותו, גשש לארכו של הקיר ומצא את המסדרון. הוא משש את כתלי המסדרון ופגע בדלת. הוא מצא את הירית – והדלת הייתה נעולה. יתכן שהזוי הדלת המובילה אל המרף – וייתכן שלא, אין לו פנאי לנודא זאת. השור מפציע ועולה ומטירה תקועור בכל רגע לחיים. הדלת השניה נפתחה לחדר חשוף בעל חלון ענק, ואורו הkalוש של השחר היאר את מכובתו הנוטשה של מנהל האחזה. פיניה סגר את הדלת בעדרינות

והמשיך בדרכו. החלטת הבאה היהת נעהלה, אף ממוליה היה פתיח חסר דלת. פיניה הצין לתוכו וגללה שורת מדרגות אפלות. הוא פנה אליו – ונחרד: אי שם מעליו נטרקה דלת, מישחו בקומה העליונה התעוור. הוא הטה אוזן ושמע קולות משוחחים, וידע לבטח: דרך הנסיגה נחסמה, הטירה התעוורה!

פיניה ירד במדרגות וgeeesh את דרכו. ידיו נתקלו בדלת המרתף, גלו את היהת – והחלטת נפתחה בחריקה. ברוך ה' – היה לא היהת נעהלה... הוא נכנס בעדקה וסגר את הדלת אחריו.

במרומי המרתף היהת שירתה חלונות מסרגת, ואור שחר חור חדר בעיטה וההיר את המרתף באור עדין. חיווק חור ההיר גם את פניו של הנפח – מלבד חייות היי'ש שלאך הקיר דמה הפקום להפליא לחדרו שלו... היו שם שכרי כלים וגروفאות מהכת, שרויונים עתיקים וחניתות מעקלות, שריד לימי זהר שהלפו ואינם... היו שם אכפים וריהיטים שבורים, כלים עבודת ונסרים. את כל אלו ראה פיניה בסקרה אחת, אבל מבטו התמקד בקיר שמנגד, בשורת חביות יין השרא. שם, על גב החביות, השתרע ארון עץ ארוך ושטוח. פיניה עקר את גבו הגרווטאות ופשע בין כליה העבודה. היא נגש אל הארון והרים את המכסה. ושם, ממעמקי הארון הענק, נבטו אליו פניו המניפים של יאנוש הקטן, ממש כאשר שער.

ובעוודו בזיה בנויר המסכן, שמע פיניה קולות מתקרבים, אנשים ירדו במדרגות! הוא הביט סביבו בקדחתנות, והרגיש כיצד שערות ערפו סומרות. הנה הם יורדים במדרגות, האנשים שתכננו את המלכחת, אנשים מפלצתיים, חסרי מצפון. והם ימצאווהו, ללא כל ספק – במרחבי המרתף לא היה מחייב שיויכל להסתיר אדם מבגר. הם ימצאווהו – וינגן בו בלא רחמים, בדרך שנזהגים בפולש זר, במתגנב ללא רשות, שבא לסכל את תכניהם...

עיניו שוטטו סיבוב בעצבנות, מתחפשות מקום מסתור. ואם יצליח להפטר – מה יהיה על רבי מוניש, המלמד מן העירה שיאשם בהריגת הנער. ומה יהיה על תלמידו, ליבלה, שרדף אחריו יאנוש ביום הראשון לבוא?

והקולות החלכו וגברו. יקית הדלת הורדה, והדלת נפתחה. מנהל האחזה נכנס אל המרתף בלייה שני משרותים חסנים. הוא העיף סביבו מבט חתוך ועה את פניו:
"יש כאן אי סדר אים ונורא", רtan. "חייבים להשליט כאן סדר! ראו את ערמת השရויננס והקסדות שם, הרי זה נראה כשדי קטל..."

"כן, אדון. אני נסגר מיד את המרתף!"

"טוב! לא... אין לנו פנאי, סדרו רק את כל הعقوדה הפוזורים כאן ותעלו את הארון לאולם המבוֹא. היהודים יבואו עוד מעט לקחתו ואיני רוצה לגרום לעובדים. אגב, האם חברתם את המכסה במסמרים?"

"לא, אדון. לא ראיינו בכך צדק".

"שוטים שכמותכם! ואם היהודים יפתחו את המכסה כאן, באולם המבוֹא, ויקימו קול זעקה, הא?"

"סליחה, אדון, לא חשבנו על כך".

"טוב שיש מי שהושב עבורהם! תקעו ארבעה מסמרים גדולים ותעלו את הארון".

"כן, אדון, נתקע ששה מסמרים, אדון"...

מנהל האחזה עלה במדרגות והגען בראשו כאשר שמע את

הכאות הפטיש. בעבר רגע קצר עלו שני המשרטים בשיים נושאים את הארון על כתפיים החסנות.

שעה קלה לאחר מכן נשמע קול מתקתי משער החצר. שני יהודים עמדו שם והקיפו במקוש הבצל.

מנמל האחזה פתח את הדלת להשקייט את הכלבים הנוגדים. "הו, השוחט והיהודי מושקה! הכנסו, אל נא תפחדו. איזה בbold חלקיים לנו, ומה אוכל לעזר לכם... הנה, באתם בעניין הגופה שפצצנו אתמול! אכן, מזל ביש, היהודי מסכן... הנה הארון, תוכלו לשאתו? הוא כבד, אכן... עשינו ארון הגון, לבבodo של הנפטר. אה, האמלל, איזה סוף עצוב..."

השנים כתפו את הארון ויצאו לדרך, וממנל האחזה פנה בבהילות לצמד המשרטים: "מחרוג, ריצו אל הכנסייה, הפעם מצפה לכם שם! אמרו לו שהארון יצא לדרך וمسע הלילה התחליל. ריצו במלוא הכוחות!"

השוחט ורב משה התרחקו לאטם. "אָח", נאנח השוחט. "ארון מה כבר..."

"בן", ענה לו رب משה. "הארון גדול, והצע משבח! מנהל האחזה מה אדיב..."

שני משרטים חלפו על פניהם בריצה בהולה.

"לאן הם ממהרים?", שאל רב משה. "האם ארע משה בטירה?"

"מיד גידע זאת", השיב השוחט.

ואמנם, לא עבר זמן רב ופעמון הכנסייה החל להדרד. אפרים מבהלים באו מן השדות והגשים נהריו מן הבתים.

"אסון חדש מממש ואא", מלמל השוחט. "אתמול נער האזים הפס肯, ומה היום?"

פרק כג

המתה התי

"**א**סונן חידש ממושך ובא", רטנו כל האקרים שעשו את דרכם אל כניסה העין לקול הפעמן המצלצל. "אתמול יצאנו לחפש אחר רועה האנים הקטן, ומה היום?"

היום – היום עמד הפעם על הבימה ופתר לפניהם את הuzzle. "היהודים מעתעוו לנו", רעם קולו מעל הדוכן. "הם לעגו לנו, שלחו אותנו לחפש אחר הרוח!"

היהודים? האקרים החליפו ביניהם מבטים תמהים. מה עניין היהודים?!
היהודים לאean?

"כן, היהודים!" זעק הפעם. "האם חשבתם לאן נעלם הילד לפתע פתאום, האם מישחו יכול לומר מדוע ליד חמוץ לא שב לביתו, האם מישחו יודע מה ארע לו?"

שתיקה מביכה השתירה. הכל חביב את רועה האנים.

"אני אמר לכם מה ארע, אני עונה לכם על השאלות הנוראות", קולו של הפעם הפך ללחישה מהפנטה. "הילד לא חזר לביתו, מפני שמשחו רצח שלא ייחזר. מישחו היה זקוק הילד, הוא היה זקוק לךמו" –

קדמה היהתה מחלת. ההכרה הנוראה חדרה והמתה.

רחש מתחילה עבר בקהל. המתח הרקיע לשיא, והפעם נצל את האימה הכבושה: "יהודים משפטשים בדם כדי לילש את מצות הפסח, בדם ילדים נוצרים. ובפרס הפסח הגיעה לכאן משלחת של יהודים. הם הסתפנו וחתו את העיר המכשף, כל קשי לא הרתיעם... הם הגיעו לכאן ונתקני את עיניהםبيلד המסתן. כבר ביום הראשון לכואם רדף אחריו בכוננה זדונית ומרשתת, זוכרים?"

והאפרים זכרו. הם זכו את יאנוש המבאל הפורץ אל הכהן בזעקות אימים ואחריו רודף נער יהודי קרוע בגדים, פרווע ושרוט... "ונם השיגו אותו", רעם קולו של הכהן. "ונם השיגו אותו, וברגע זה הוא נחוץ בידיהם. ברגע זה מפש!"

התרגשות בקרוב האפרים הגיעו לשיאו, והפעם לא הרפה: "ברגע זה מפש מתנהלה בחוץ לויה יהודית מבימת. קקהלה הפתחסדת מעמידה פנים כמליה אחת אחד מבנינה. אבל בארון שוכב יאנוש, יאנוש שלנו. נער נוצרי פמים, קרבן מפשב..."

קולו של הכהן שב לא נשמע. החמון המושת פרץ בארכות נקים ופרץ החוצה בערבותיה נוראה, לכתר את היהודים ולחשוף את מזמותם. ולנקם, לנקים עד כליה!

הלויה השתרכה לאטה. הארון הכבד נשא בידי השוחט ורבי משה, ובני קקהלה המעתים פסעו בעקבותיו. הגברים סביב הארון והנשים במאסף, והילדים מכתרים את כלם. אפילו רב קלמן, השבוי המשחרר, יצא מביתו ופסע לצד הארון כשהוא נתמך בידי רבי מוניש, המלמד הארץ. כלם באו ללוות יהודי אלמוני בדרכו הארץ. ולפתע הופנה הדממה, המלולים נשאו ראש תפלה והבטו סבירם, וראו שהם מקפים בהמון אפרים זועם, צוחח ורוועם ומנגנון במותות ובקלותונות.

"רוצחים שפלים, גוניילדים!" רעם החמון. "אכזרים, מוציאי דם!"

"מה... מה קרה?" נתקמו המלויים. "על מה הקצה?"
“אתם מעזים עוד לשאל? אתם מנסים להתפס? הורידו מיד את הארון לארץ, פתחו את המכסה!”

מושאי הארון עמדו כמשתקמים, אבל שמונה ידי אפרים חסנות אחזו בארון והניחו על השבילים. הם נסו לפתוח את המכסה, אבל הוא היה מחזק במסמרים. אי שם צע קלשון ונגע בין המכסה לארון. הפל נעשה כתף עין, בדומיה מאיימת. אם יימצא בו הנער האבוד, יהיה זה סופה של הקהלה הקטנה. האבר פופך את הקלשון והמסרים השמיינו קול חריקה. המכסה הורם והגופה שבחארון נעה. נעה והشمיעה קול רתנן. רתנה והתיישבה בכבידות. חמון האפרים פרץ בצוות אוימה ונמלט על עצמו.

בני הקהלה לא משוו ממקומם. הם עמדו כמסמרים לקrukע והבטו בגופה הממצאת בעיניה ומחצית את איבריה.

רבי מוניש היה הראשון שדבר: "רב פיניה", אמר, "איזה הגעתם לבאן?..."

הנפח השיען את זרועותיו על דפנות הארון והתרומם ממנה בכבידות. "התפזרו כלכם ושבבו לבתיכם", אמר. "אל תשאלו עתה שאלות. התפזרו, בטרם ישובו הגויים ויישלו שאלות!"

כלם משו בתפים מהות ועזבו את המקום. בשביל הנטוש נשאר רק הנפח, ולמרגלותיו ארון העץ.

"בן", אמר לעצמו. "ען טוב הוא זה..." והוא נטל את הארון מחת לזרועו ופנה משם בצד כבד, נשא את ארון עצמו...

פרק כד

התרמית נחשפה

רבי מוניש פסע לאטו כשהוא תומך בידו של דוד קלמן. דוד קלמן שאל שאלות, ורבו מוניש לא היה עליון תשומות.

"זהו זה", אמר בסתימות. "כשם שהוא יכול להגיע אל הבור שבחצר הפריז – כך הגיע לארון המתים..."

"וآخر ארון המתים, لأن עוד יגיע", שאל דוד קלמן. "עכשו נותר לו רק לטיל בעולם הבא!"

אבל רבי מוניש לא גהץ למשמע השאלת. לא, הוא ידע שהנפח אכן עומד להרקייע לעולם שמעבר, והרי הבטיח לגרש את הרוחות מן העיר, לטאתה את כחות השאול –

והוא הבטיח לעשות זאת הערב!

פיניה הנפח לא שכח את הבטחתו.

והפריז אף הוא לא שכח אותה! הוא זכר שהיהודי הבטיח לו לגרש את השדים תוך ימים – ונילילה הוא המועד האחרון. אם היהודי יעמוד בהבטחתו, יתחיל עדן חדש בחמי הארץ, עדן של שפע ושלווה, של רוחה ואשר. וכך אם לא –

אם לא, כי אז יפssh השתקה המטריף, העיר יותר מאשר בשטמו

והאלה תגיעה לפשיטה רגל...

ובכן, מה? הלילה ירד, והעלטה כסתה את היקום – מה יקרה הלילה? הוא נגע בצד מהס אל החלון הפונה אל העיר, נשען על אדן השיש ותקע את מבטו בחשכה האטומה.

רוח קלילה באהה מן העיר ונשאה עמה קריאות ינשוף ויללות זאבים רחוקות. ואז נחרד הפריז וכל גיפו רעד. קול תרעועה רמה עלה מן העיר, וכל קולות צחוק ולעג, ותערובת נוראה של אילות ונביחות, צרות ושותפות. השדים משתוללים בממלכתם באין מפריע. פחות השחר נצחו, וכל תקוטתו ירדו לטמיון. אנחה אoridaה התמלה מתחזה. היהודי קלמן ייחזר לבורו, והמתמחה היהודי שבא מן העירה ישתק לכלבים – אבל הפריז לא מצא בכך נחמה.

הוא הושיט יד רועדת וסגר את החלון, כדי שהקולות הנוראים לא יגיעו לאזנו. הקולות המודאים את רוחו ולוועגים לחליומוזינו.

הפריז הסתובב – ועיניו חשכו.

מיישו חדר אל הטירה כאשר הפריז השקייף بعد החלון, והפוך נמצא עכשו בחדר. הוא כפה את הנוראות שבגבעשת וرك אל ליתו הענקית התבכלה בחשך המפקח.

"מ... מי אתה?" גמגם הפריז. "מ... מהו רצונך?"

הdmות הגדולה התקorraה אליו בצד גמיש והנימה עליו את כפה.

"שקט!" אמרה הדמות בקול עבה שהתגלגל בחדר אחד. "שקט, אסור שיגלוננו. אני ידיד..."

"ידיד? אין לי ידידים. כל העולם מתנכר לי, איש אינו בא לעזרתי. מי אתה?"

"ידיך שבא לעזرتך, הידיך האחד והיחיד", לחש האיש. "רציתן לראות במלחת השדים, היאן זאת? אם כן, בוא בעקבותי!"

"¿ן?" שאל הפליט הנבעת.

"אל העיר, אל השדים במלכתם!"

"לא, לא. לא אעז..."

"כה, ובכן – מוגلب אתה, איןך ראי לשאת את שם אבוטיק..."

"לא, אל תאמר זאת! הנה נאלך..."

"כן. חגר את החרב למחריך ובוא!"

חרב? וכי במה תועל חרב במלחמה כנגד רוחות? אבל לא היה לו פנאי לשאלות והענק לא נלהב לענות. הפליט חגר את חרבו ובא בעקבות הענק.

הענק פתח את הדלת הפהה והשנים יצאו אל החצר. ארבעה כלבים עטו עליהם בשמחה, אבל הפליט לא השגיהם בהם. ירム בהדר עמד בשמיים האפלים, ולאורו הצטירה דמותו של הענק בברור. היה זה הנפח היהודי. היהודים שוב מעפעו בו...

"אתה, אתה – אמר בקול משטנק מלחמה.

"אין לנו פנאי!" דחק בו הנפח החצוף. "את החשבון עמי טערך אמר כה. לא, אל תשלח את יעדך אל החרב, גם בידי מות ברזל... כן, כה טוב. בוא..."

הם יצאו מן החצר ב מהירות, והנפח לא שכח להזכיר את השער... הפליט משה בכתפיו למאלה בין בית החדש שהתגלה בטירתו, ונפנה להתאים לו ענש הולם. אך לא, חצפה שפכו טרם נראית, והענש עבורה טרם הגיעו...

הנפוח פנה בזירות אל העיר והפרץ חלקו אחוריו פאל. משומם מה בטח בענק חסר הנמוס, שהשתחל מבזוק העיר כאלו טיל בחרואו. ואכן, הנפוח התקדם בבטחה, כשהוא עוקף עצים והודף ענפים, מפנה שרכים ורומים קוצים. וכך איתה עת הלכו הקולות וגבריו, קולות פרועה ושביר, צחוק פרוע ובכי מחריד. קולות שלא מן העולם זהה, קולות אדם ובבלי חיים הומם ומוציאים, מחול שדים מבעית.

והם הלכו והתקרבו אל מקום החנגה!

הקולות הלכו וגברו עד שהחרישו את הארץ. האziel נתקף בפיק ברפאים וסרב להמשיך ולהתקדם. ואז ראה שגמ הענק געاز, גם הוא חושש לעורו...

"בוא ונחזור", לחש הפרץ.

ואכן, הענק הסתובב – ורכן אליו ולחש בקולו הרוזם: "זהו – עכשו תורך לכת בראש. התקדם לפני!"

"לא!" קרא האziel המבעת, אבל אף היא הענקית נחתה על שכמו והדפה אותו קדימה, לעבר הקולות. הענק בא בעקבותיו וחסם את דרכ הנסיכה.

הziel היה שבוי: הענק אחוריו, והשדים לפניו... הענק הדפו לפניו, והפרץ התקדם בפיק ברפאים.

ולפתח געاز.

הוא הגיע לכאן של המשול ולפניו התנשאה תלולית קטנה, גבעה נמוכה וחשופה. אור ירח נוגה נגה על הגבעה, ולאורה האג מתחזה מויר:

הגבעה המתה בעלי חיים מתגודדים ונדחים, נאבקים ומשחקים. המוני כלבים חוממים ושחרים, לבנים ומונרים, נובחים ומיללים, נוחמים ורוטנים.

ובתננה, בפסגת הגבעה, עמדו שלוש דמויות מפroot – מנהל האחזה עמד במרפבו וקידר קרון יער בפופה, ושני עוזרי החזקינו בתפקידים ענקיים. מנהל האחזה הריע ותקע והשנים הכו בתפים ופערו את פיהם בצווק נורא, צחוק חסר שמחה, מהרדה ומבועה. והקרון הריעה, והכלבים נבחו, והתפים הקישו ויבבות החזוק החדריו – והכל נע וצע לאור הירח הרך ועל רקע עצי היער האפלים...

"הנה", אמר הנפה. "הנה השדים!"

אבל הפרץ לא שמע את דבריו. הוא בהה במחלה בעינים קרועות, מעכל לאטו את עצמת הבגידה.
ואז פצה את פיו וצרא בקול צורים:

"הפסיקו, הפסיקו!"

הקריאה שיצאה מפיו היתה טעונה אימה. היא חרצת את גורלו. היא הגיעה לאזנייו של מנהל האחזה, שהבחן באודיו הרועץ מהמה. המנהל הבין שתרכתיו נתגלתה ויידע שאין לו עוד מה להפסיק. והוא נשא את ידו ואצוה על הכלבים: "קדימה, קרעוהו קדיג!"

והכלבים זנקו כאיש אחד, במלתעות פעורים ובוניכים חשופים. הכלבים נשמעו לאודוניהם מנהל האחזה, והתנפלו על הפרץ החרום.

ואז ארע הפלא.

מבין האצללים הגיחה דמות נפילים, והכלבים ראווה והשתוללו משמחה. הם דלגו וקפצו, בזנבות מכרכשים וכפות מושטות. והנפה מלמל מלוות חבה ולטף את ראשם, והבטיח להם ארומה הגינה...

פרק כה

מנהל האחזה

כ עבר שעה הטע הנפה בחברת הפריז באולם הטירה. מנהל האחזה ו שנייו שוכבו כפותים במרתף האפל, והפריז רכן קדימה ברכסתו ודרש מן הנפה הסבר.

כז, הספר מפרט – שכן הפל מבלב כל כה...

"טוב, למשה הר הפל ברור, הכל פה פשוט. ובכן, בתחלה הופיעו השדים הנוראים. הם חחרדו את העיר מדי ערב. חמשה יהודים נעלמו בעיר, וחוטבי העצים נמלטו על נפשם..."

"אפה מספר לי?" רtan הפריז. "איש לא הספרים לחכר את העיר, כמעט והגעתי לפשית רגלי!"

"כלנו הרגשנו זאת עלبشرנו. ההזמנות בנטחה שליקטנו, ואורחים פסקו לפקד את אסניתו של קלמן. ואז ענשת את קלמן על אי תשלים חובו, השלכת אותו לבור.

"כמפטט וכמנגה", הפטיר הפריז.

"אמנם כן, אבל קלמן לא היה אשם במאבו, ולא הגיע לו עESH מות אטי! ואז חשבתי לעצמי, שאם אין בידי לפקותו או כל לפחות להקל על סבלו. אבל איך אעשה זאת, וקלמן כלוא בבור, והבור פרוי במרפו החזר, והחזר שורצת כלבים צמאים דם?

ואז נזכרתי במדרשת העתיק, בסיפור על הגבור שנדרש להציג לפלך חלב לביאה. הוא נטל עמו עשרה גדיים ורכש את אמן הלביא בהשליכו לפניה גדי ליום... חשבתי לעצמי: אעשה אף אני כן, אהחיב על הכלבים מנתה בשר. אמרתי – ועשיתי, נטلت שק גודיש בעצמות והתקרבתי אל החצר – והנה הפתעה, בחצר היו שלושה כלבים בלבד, שורטים בכפותם את הגדר כמבקשים לפוץ החוצה. והיין הם כלם, היכן העדר העצום של מנהל האחזה, ערב רב של כלבים מכל סוג וגווע? קול טמיר לחש בקרבי לשוב על עקבותי, ואמנם טוב עשיתי: מבעד לעלטה שמעתי לפתע רטון עמוס, והמוני כלבים דוממים פרצו מן העיר ושעטו לעבר הטירה. מישחו הסיט את הבריח והם גדרו את החצר הגדולה. נרעדתי פאשך דמיוני לעצמי מה היה קורה לו כי הכלבים פוגשים בי בחצר. היתה נאחת בפני רק ברה אמת – לkapן לתוכה הבור ולבלוט את שנותי בחברת רב קלמן...

לאחרת שבתי בחצר הליל. כל הכלבים היו בחצר, אבל הנביחות שקדמו את פני היו חלשות ויגעות. הכלבים היו מותשים בעليل. מני אז לא פסקתי מלשאל את עצמי מי מוציאו אותם למפטעם הלילי, ולשם מה? האם גם זה מעשה ידיהם של השדים המשתוללים?

הוצאתי משקי את הבשר והעצמות וזרקתי אותם לעבר הכלבים הזועמים. הם התנפלו עליהם ברעבנות והתעלמו מקיים. שבתי על עקבותי ושבתי לביתי. כה עשיתי גם למחורת, וגם בלילה שלמחורתו, וזו החלו הכלבים לצפות לבואי ליד השער וליקום את פני בשמה. הרחבתי עוז ופתחתי את השער, עמדתי במרפו הפהומה וחלקתי את האכל בשאני ממילמל דברי חבה. הכלבים שקו באכילתם, ואני התקרבתי אל הבור והשלכתי לתוכו חפיסת מאכל".

"בן מות אתה!" רטן הפליז. "הרי זו מרידה באדון האחזה. ופריצה, והשגת גבול..."

"לו' הייתה במקומי. לו' היו משליכים את חברך אל הכלא, הייתה גאה לעשות בן במקומי!" ענה הנפח בגאון.

"וكلמן זה הוא חברך?" חקר הפליז.

"קלמן הוא יהודי, אך נגיח לזאת. מפיו נודע לי שהכלבים עזיבים את החצר מדיليلת לשעים – שלוש, ואני תאמין את בואי לאור זה. הייתי מביא עצמות לכלבים ומעלה את קלמן מנהר, מאכilio ומשקחו ומעודד את רוחו."

"ראה נא, יהודי", הפסיקו הפליז בקצר רוח. "אני דרישתי לשמע על מעליו של מנהל האחזה, ואתה מסטר על מעליך!"

"אל נא באפק, מיד אגיע לעקר", הבטיח הנפח, וهمשיך בסיפורו: "לפני שלושה ימים הגיעו לפפר קבוצה קטנה מן העירה, מלמד יהודי וכפתת תלמידיו. הם בקשו לשוחות בבית רב קלמן מספר ימים וללמוד שם במנוחה, והתחברו שרב קלמן נכלא בפזר האפל. הם עלו אל הטירה כדי לדון עמו בשחרורו, ואתה מאנת לשמע על כך" –

"כמشرط וכמנגה", הפסיק הפליז.

"יהי כן, אמרת שאתה יהודי יסבל כל עוד אתה סובל, ושניהם איןכם אשימים במצב שנוצר בכפר..."

"אמת ויאכיב!"

"אמרת שגם אתה סובל מקרים כספיים, שאינך יכול להזכיר את היעד מזה שלוש שנים" –

"אמת ויאכיב!"

"והמנג'ל הנאמן הזכיר לך שישנו קוסם המוכן לגרש את השדים פטמות זכין חنم לחמש שנים. ואתה סרבת לשמע גם לזואת..."

"כן, כמובן! אני נותן מתנות חנים!"

"וஆז הבנתי הכל: הצל ההתקשרות והשתבסז לכל תמונה משלמת:

מנהל האחזה השאפקני הגיע לפני פנוי שלוש שנים, והביא עמו שני עוזרים מסורים ועדר כלבים. והוא עבד מעט בחנים, הלא כן?"

"כן, היה זו ממש מציאה! בחור הגון ומשכיל, וכשה מסוד לעוברת... לו לא הוא, היה פושט מזמן את הר gal!"

"טעות בירך. לו לא הוא, היה בעית עשיר מפלג! הוא הגיע לכוא לפני שלוש שנים בלוניה שני עוזרייו ועדת כלביו, זמן קצר לאחר מכן החלו השדים להשתולל בעיר ואיש לא רצה לחכרו. ואז מוצא הארץ מכך מסתורי שמקורו להסיר את הפושף חنم אין כסף – רק פטמות זכין חنم לבירתה עצים... ואתה אין מסכים, והשדים ממשיכים להשתולל, ואיש לא יচcrop ואיש לא יהיה מוכן לעבוד בעיר הנורא... אתה תגיע אל סוף פשיטת רגל ותסכים להצעה המבישה, על ברוחך תסכים. ואז יוסר לפטע הכספי הנורא..."

אבל לא היו כאן שדים ולא היה כל מכחף! הארץ הפלכה וצמד עוזריו הוציאו בכלל לילה את הכלבים אל העיר, הרכזו אותם ושבו אותם בחיות המבהלות, ותקעו בקרן ותופפו בתפים וצחקו צחוק פרוע ויללו ברכי והפכו את העיר לחרדת אלקים... וברגע שהייתה מסכים להצעת הקוסם, היה הכל נפסק בבטחה פלאים, הפושף מושך והעצים נכרתים והרוח זורם לכיסיו של הארץ..."

"תְּכִן שֶׁפֶל, בּוֹגֵר חָסֵר מַצְפּוֹן!" רַעַד קָולוֹ שֶׁל הַפְּרִיז.

"וְאָז עַלְהָ בְּדֻעַתִּי רְעִיוֹן" – הַמְשִׁיךְ הַנִּפְחָ – "הִיה עַלְיָ לְגָלוֹת אֶת אָזְנָךְ עַל מַעֲשָׂה הַמְּרַמָּה, עַל הַסְּחָטָנוֹת הַמְּתַרְקָמָת נֶגֶדָה. אֶבְלָחַשְׁבָּתִי בְּלֵבִי: אִם אָמַנָּם גָּזְרָתִ סְבָל עַל קָלְמָן בְּמַשָּׁךְ זָמָן סְבָלָךְ – מִן הַדִּין שֶׁהָוָא יְהִנֵּה מַהְצַלְתָּךְ..."

וְאַנִּי הַצְעָטִי לְמַלְמָד מִן הַעִירָה שִׁיעָלָה אֶל הַטִּירָה וַיַּצְعַע לְךָ עַסְקָה –

הָוָא יִחְפֹּר אֶת הַיּוֹרֵדָה תְּמוּנָת הַבְּטָחָה לְגַרְשָׁ אֶת הַשְּׁדִים, וְאַתָּה תַּעֲמֹד בְּהַבְּטָחָתֶךָ וַתְּשִׁחרַר אֶת הַיְהוּדִי הַכְּלָוָא.

וְאַתָּה הַסְּפִמְתִּי, וַעֲכַשְׂוֵ בְּלָם נְהָנִים –

קָלְמָן שִׁחרַר מַכְלָאוֹ וְחוּבוֹ נִשְׁמַטָּה.

אַתָּה נִפְטָרֶת מִן הַשְּׁדִים הַמְּדֻמִּים, גָּלִית אֶת פַּרְצּוֹפִם הַאֲמָתִי של חַתְּרִנִים מִסְפְּנִים, וַחֲפָרֶת אֶת יְעֹרוֹתִיךְ בְּמַלְאָה הַמְּחֵיר –

וְלִקְלָמָן מִזְמָן גָּם פָּצַוי עַל סְבָלוֹ: הַיּוֹרֵדָה שִׁחְכַּר יַכְנִיסוּ לוֹ רָוח הַגּוֹן!"

"הַיּוֹרֵדָה שִׁחְכַּר? וְהָרִי הַיְהוּדִי מִן הַעִירָה חָכָר אָוֹתָם!"

"לֹא, הָוָא מַלְמָד תּוֹרָה לִילְדִי יִשְׂרָאֵל, מַלְמָד מַחְזָנָן בְּחִסְד עַלְיוֹן, וְאֵין לוֹ כֵּל עֲנֵין בְּחַטִּיבָת עָצִים! הָוָא יִמְסֶר אֶת זְכִינּוֹ לְרַב קָלְמָן, רַק קָלְמָן זְכָאי לְפָצָוי!"

"וְהָוָא יַדְעַ עַל כֵּךְ? כּוֹנְתִי, לִיְהוּדִי – וְלִקְלָמָן..."

"בּוֹנְדָאי! הַמִּידָעוֹ עַל כֵּךְ מַרְאֵשׁ, שׁוֹחַחַתִי עַם בְּלָם!"

"וּבְכָן, גָּם אַתָּה תְּכִן, אֶבְלָתְכִן יִשְׁר... מָה דַעַתְךָ לְהִוּת מִנְהָל הָאָחָזָה?"

הנפחה נראתה הרים, אך מיד התיעשת: "ובכן, ההוראה הראשונה
שאָטן, תהיה לkipר את הגופה שבמרתף".

ההלים עבר אל הפלוי: "לkipר? גופה? ! במרתף? !!!"

אחרית דבר

החִיִּים הֵם כְּמַטּוּלָת עֲנָקִית. לְאַחֲר שְׁלוֹשָׁה יָמִי פֻּחַד וּפְעִילוֹת - קְדִיחָתָנִית, הָגִיעוֹ שְׁלוֹשָׁה יָמִי רְגִיעָה שְׁלֹוחָה. רַבִּי מַונִּישׁ לְפָד בְּמִנוֹחָה וְלִיבֶלֶת הַחֲלִים, רַב קְלָמָן הַתְּחִזֵּק וְדוֹדָה רַיְזָל שְׁבָה אֶל הַמְּטָבֶח. מִן הַטִּירָה הָגִיעוֹ שְׁמוֹעוֹת מִפְּלָאוֹת: מִנהָל הַאֲחִזָּה הַחִיכָּן בַּעַל לְבַהֲזָב הַוּרָד אֶל בּוֹר הַכְּפָר, וְהַפְּרִיצָה הַזּוּעַף הַתְּחִילָה לְחַיִק. הַשְׂדִים נָעַלָמוּ מִן הַיּוֹד, וּרְבָ פִינְיה הַתְּמִנָה לִמְנָהָל כָּל יְכוֹל. וּבִזּוּם הַשְׁבִּיעִי לְשָׁהוֹתָם בַּכְּפָר, בְּשָׁעַת צָהָרִים אֲבִיבִית, נָעַצְרָה עֲגָלָה בְּפִתחַת הַאֲכִסְנִיה, וּבְרָקָה קָרָא מַעַל דּוֹכָנוֹ: "הֵyi, שׁוּבָבִים, בּוֹאוּ וּעַלְוּ – הַחֲוֹרִים מַחֲפִים!" וְהַילְדִים יֵצְאוּ בְקָרִיאוֹת גִּיל וְטֶפֶסֶוּ עַל הַעֲגָלָה בְּצָהָלה.

גַם דָוד קְלָמָן בָּא כְּשָׁהוּא נֹשָׂא עַמּוֹ אֶת טְלִיתוֹ וְתְפָלִיו. "בָּרוּךְ הַשֵּם", מַלְמָל בְּנֵשְׁקו אֶת הַמְזִיזָה, "לֹא חִשְׁבָּתִי שְׁאַזְכָה לְחַג הַשָּׁנָה אֶת הַפְּסָח בְּבֵית גִּיסִי בְּמִדי שָׁנָה בְּשָׁנָה..."

"בָּרוּךְ הַשֵּם", נָעַנְתָה דָודָה רַיְזָל וְדָמָעוֹתָה הַפְּרִיעָה בְּעֵדָה לְנַעַל אֶת הַבֵּית.

"בָּרוּךְ הַשֵּם", הַרְיעָה בְּרָקָה וְהַצְלִיף בְּסּוּסִים, וְהַעֲגָלָה זוֹה.

הַם חַלְפוּ עַל פָנֵי בְּפִנֵי הַכְּפָר הַאֲחַרְזִים וְעַמְדוּ לְהַכְּנָס אֶל הַיּוֹד, וְלִיבֶלֶת קָרָא לְפִתְעָ: "רָגַע אָחָד, עַצְדָר אֶת הַעֲגָלָה!"

בְּרָקָה מִשְׁךְ בְּרַסְן הַסּוּסִים וְהַבֵּיט בּוֹ בְּתִימִיהָה. כָּלָם הַבִּיטוֹ בּוֹ,

וליבלה הסביר: "אני יורד לרגע, אני מ'יד חזר - אני קופץ אל הטריה לומר לפניהם שלום!"

"בשביל זה עצרת את העגלת?" רטן ברקה ומשך במושכות. הסוסים הרפינו ראש והגבינו רגל -

ואז צעקו כלם יחד: "עצר!"

ברקה הנבוך פנה לשמאלו וראה יהודי ענק, גבה קומה ורחב גרים יורד בשביל, מנגן בידו ומחיק במלוא פיו: "בושו נחכלמו!" רעם קולו עמוק, "בורחים בהחaba בגבאים במחתרת, מבלתי להפרד ולומר שלום".

"לייבלה עצר את העגלת", צעקו כלם, "היא רצה לroitן אל הטריה!"

"כן", חיך הענק. "ומי שהו טרח לספר לי, ואני רצתי אליו - אני חיב לערכ עמו חשבון!"

כלם התבוננו בשנים בדממה. לייבלה היה נבוך, ורבי מוניש הקדר מצח בתמייה.

"לייבלה, אתה חזר אל העירה. חזר למשפחתך, שב למוניך. ויתכן, לייבלה, שלא נתראה עוד לעולם. אבל הבטחת לי הבטחה, לייבלה. זכר?"

אצבעו חתרה באוויר בהתראה.

"הבטחת שלא תדוון שום אדם לכף חובה. שום אדם, ושום מעשה! תמיד אולי, ותמיד שמא': אולי הוא טעה, אולי שגגה. אולי לא התרפין, ואולי התרפין לטובה -

חכמוני דורותים זאת, לייבלה, אבל אתה נוכחת בכך בעצמך! אין אדם עומד על דברי תורה, אלא אם כן נכשל בהם... אתה דעתך לכף חובה את העז שלקחתי מדודתך, את לבשתך הרש,

בנהגרתה. את הצע שלקחת ממנה כדי להאכיל בה את דורך...
חוֹדֶת בֵּי חָנָם ובקשַׁת סְלִיחָה. אֲבָל אַנִּי הַתְּנִיתִי אֹתָה בְּהַבְּטָחָה –
והבטחת לי, ליבלה, ועליך לעמוד בהבטחתך: לדון לך זכות –
חברים, ומורים, ואחים..."

"כן", אמר ליבלה. "הבטחתך! –

ומעוֹלָם לֹא שְׁקָרְתִּי!"

הוא יקיים את הבטחתו, יהיה הדבר קשה ככל شيء.
ואו נזפר בגצל, וידע כי זה יהיה אמן קשה...
ברקה הצליף בסוסים והעגלה נכנסת אל העיר. ליבלה הביט
לאחור ונפנה בידו אל הענק הנ.asp שם בשビル, ולאנו הגיע
הקל העמק, כרעם מהדר: "פסחبشر ושם!"
אין זה הוגן, מלמלنبي מונייש, וכל העינים הפנו אליו.
בפליה.

"אין זה הוגן לדרוש זאת מליבלה לבדו", הסביר. "מצוה היא
מן התורה, וכלנו מחיבים בה.

הأمرעות הו לקח לנו – האם למדנוهو?"
ושמונה ראשים הנהנו במרץ, קימו וקבלו.

"אלו מאירועות?" שאל ברקה העגלון מדווננו, ומקלה קולות
ענתה לשאלתו בהתלהבות.

"הס!" התהנן, "אני שומע דבר!"

"תני קלי לא משפט מעי", ציטט רב קלמן בידונות, כפו של
ливלה בידו.

ח'ימים משה נשא ראשו מספרו: "מִסְכַת מֶגֶלָה דֶף כ"א עמוד ב, ברש"י", הפטיר.

רבי מוניש נצל את האמרה: "אם כן, איך מברכים כל הפנינים ייחדו, הלא אין קולם נשמע פרבעי?"

"חובתם לברך, ואין עליינו חובה לשמע בברור", ענה ליבלה תוך כדי דבר.

"לו יהיה פרבריך", ענה המלמד. ברכות יהולו על ראשו, תפיסתו כברך!

"אך איך לו החוץות את תקיעת השופרות בבית המקדש. והלא בשופר המציאות היא השמייה, ושני קולות אינם נשמעים?!"

"שני קולות אינם נשמעים?" קרא העגלון, "אני זכר את קולות אז, בעיר –

אלף קולות נשמעו!"

"אכן", ענה רבי מוניש ב נעם, "הבנייה הענין תלואה בשני תרוצי הריטב"א בסוגיה" –

"ראש השנה דף כ"ח, מלא מיל משה חיים, עיניו בספרו.
אבל ליבלה כבר לא שמע.

ראשו נשמע על כתפו של דודו, ובחולמו ראה עצמו נכנס לביתו. כמה טוב לשוב הביתה! כמה שמח הוא לפgesch בהוריין, וכמה שמחים הם לקראותו!

ואבא אומר, כדרכו: "כשנכנים, אומרים שלום".

ואמא אומרת: "גפלא לראותך, איך היה? תל ידים, ושב לסעודתך".

וցיל ישקיע חטמו בפנכת המקדש, ממשוח עם האטריות:
"הבטחה נאה סחת מפח הנפח, הא?!"